

BE-A0510_002098_005731_DUT

Inventaris van het archief van het Belgische
Rode Kruis (Eerste Wereldoorlog), 1914-
1922 / B. Cornel (m.m.v. M. Amara, F.
Strubbe en P.-A. Tallier)

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	9
Raadpleging en gebruik.....	10
Voorwaarden voor de raadpleging.....	10
Voorwaarden voor de reproductie.....	10
Fysieke kenmerken en technische vereisten.....	10
Toegangen.....	10
Aanwijzingen voor het gebruik.....	10
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	11
Archiefvormer.....	11
Naam.....	11
Geschiedenis.....	11
Bevoegdheden en activiteiten.....	13
Belgische Rode Kruis.....	13
John Van Schaick Jr. en het Amerikaanse Rode Kruis.....	13
Organisatie.....	14
Het Directiecomité achter het front.....	15
Het Directiecomité in bezet België.....	20
Lokale afdelingen.....	25
Ontwikkeling vlak na de Eerste Wereldoorlog.....	25
John Van Schaick, Jr.....	27
Archief.....	28
Geschiedenis.....	28
Het archief van het Directiecomité van het Belgische Rode Kruis.....	28
Het archief van het "Comité médical".....	30
Verwerving.....	30
Inhoud en structuur.....	32
Inhoud.....	32
Selecties en vernietigingen.....	33
Toekomstige aangroei/aanvullingen.....	34
Ordering.....	34
 BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN.....	 35
I. Directiecomité.....	35
A. Algemeen.....	35
1. Bestuur van het Belgische Rode Kruis.....	35
2 - 3 Processen-verbaal van de vergaderingen van het Directiecomité. 1914-1920.....	35
2. Reorganisatie van het Belgische Rode Kruis na de oorlog.....	36
8 - 9 Dossiers inzake de aanpassing van de statuten van het Belgische Rode Kruis 1919-1922.....	36
3. Contacten met instellingen en particulieren.....	37
a. Algemeen.....	37
17 - 18 Briefwisseling met het Ministerie van Landsverdediging betreffende het materiaal van het Belgische Rode Kruis en inlichtingenverwerving omtrent Belgische militairen. 1920-1932.....	37
b. (Inter)nationale Rode Kruisverenigingen.....	38
22 - 23 Stukken betreffende "L'Agence Internationale des Prisonniers de Guerre" van het Internationaal Comité van het Rode Kruis. [1918].....	38
c. Ondersteuning van de Dienst der Verwoeste Gewesten.....	38

27 - 28 Dossiers inzake de oprichting en de werking van de hulppost te Ieper. 1920-1921.....	38
d. Inlichtingenverwerving en -voorziening betreffende militairen en medisch personeel.....	39
39 - 40 Briefwisseling met de Medische Dienst van het Leger en lokale Rode Kruiscomités in het Interbellum en tijdens de mobilisatieperiode betreffende de inlichtingenverwerving van Belgische militairen. 1932-1940.....	40
4. Financieel beheer.....	40
5. Materiaal- en infrastructuurbeheer.....	40
44 - 45 Zendingsorders en briefwisseling van luitenant Robert Kalcker, directeur van de Rode Kruismagazijnen te Oostende, betreffende het beheer van de magazijnen. 1918-1919.....	41
6. Beheer van naoorlogse hospitalen.....	41
53 - 57 Stukken betreffende de voorgenomen oprichting van het hospitaal te Woluwe uit de erfenis van dokter Antoine Depage. 1920-1928.....	42
7. Wetenschappelijk onderzoek.....	42
8. Archiefbeheer.....	42
B. Directiecomité in bezet België.....	43
1. Bestuur van het Belgische Rode Kruis.....	43
2. Contact met de Duitse overheden.....	43
3. Publicaties.....	44
68 - 70 "Het Rood Kruis/Das Rote Kreuz/La Croix Rouge", tijdschrift gepubliceerd onder Duits toezicht. 1915-1917.....	44
C. "Comité Directeur de la Croix Rouge de Belgique fonctionnant derrière l'armée en campagne" [Directiecomité in het niet door Duitsers bezette deel van België].....	44
1. Bestuur van het Belgische Rode Kruis.....	44
72 - 73 Activiteitenrapporten. 1915,1919.....	44
2. Beheer van hospitalen en ambulances.....	45
77 - 78 Plannen van het bedrijf Harrods voor de Ambulance 'L'Océan', De Panne. [1915].....	45
84 - 88 Plannen opgesteld door architect Georges Hobé voor de Ambulance 'L'Océan'. 1917.....	46
3. Wetenschappelijk onderzoek in 'L'Océan', De Panne.....	46
90 - 93 "Ambulance de 'L'Océan', La Panne", artikels gepubliceerd onder leiding van dokter Antoine Depage betreffende de organisatie en werking van 'L'Océan', De Panne. 1917-1919.....	46
4. Bijzondere taakuitvoering door ondergeschikte diensten van het Directiecomité achter het front.....	47
a. Fotografische Dienst van 'L'Océan'.....	47
94 - 154 Foto's van de medische installaties van het Belgische Rode Kruis tijdens en na de Eerste Wereldoorlog. [1915]-1922.....	47
155 - 157 Glasnegatieven van 'L'Océan', De Panne. [ca. 1915].....	54
159 - 160 Fotoalbums van Rode Kruismedewerkers, patiënten en medische installaties van het Belgische Rode Kruis tijdens en vlak na de Eerste Wereldoorlog. [ca. 1919].....	54
b. "Bureau des Renseignements des Soldats Blessés à Calais" [Bureel voor Inlichtingen betreffende gewonde soldaten te Calais].....	54
(1) Informatieverwerving betreffende gewonde militairen.....	54
162 - 169 Opnamestaten van gewonde Belgische militairen, die in 1918 in de hospitalen en ambulances te Calais zijn opgenomen. 1918.....	54
170 - 175 Lijsten van opgenomen en ontslagen Belgische gewonden en	

zieken. 1918.....	55
(2) Steekkaarten van gewonde, vermiste, krijgsgevangene en gesneuvelde militairen, burgers en geneesheren.....	56
176 - 242 Steekkaarten geordend op plaats van domicilie. 1915-1918.	56
243 - 245 Steekkaarten betreffende in hospitalen overleden militairen zonder kennis van geboortedatum of plaats van domicilie. 1914-1915.	60
246 - 259 Steekkaarten betreffende de behandeling van individuele aanvragen (doorgaans van familieleden) naar de gezondheidstoestand van soldaten. 1916-1917.....	60
260 - 379 Steekkaartenbakken betreffende militairen opgenomen in 'L'Océan', De Panne en in de "ambulances" van het Belgische Rode Kruis te Calais. 1914-1918.....	61
II. Comités opgericht door het directiecomité.....	70
A. Medisch comité ["Comité médical"].....	70
1. Bestuur van het Medisch Comité.....	70
2. Contact met de Duitse overheden.....	70
3. Beheer van de (Brusselse) "ambulances" en hospitalen.....	70
388 - 391 Notaboekjes betreffende de "ambulances" 1-600 in Brussel en in de provincie. [1914-1915].....	70
397 - 399 Stukken betreffende sollicitaties en personeel van de Brusselse "ambulances". 1914.....	71
4. Organisatie van inlichtingenverwerving betreffende militairen.....	72
a. Inlichtingenverwerving.....	72
417 - 418 Opnamelijsten en steekkaarten van het burgerlijk hospitaal, Tienen. 1914-1915.....	73
b. Briefwisseling met instellingen in functie van het verzamelen en verschaffen van inlichtingen betreffende militairen.....	74
429 - 430 Briefwisseling van het Medisch Comité met de afgevaardigde van de Gouverneur-Generaal voor het Belgische Rode Kruis betreffende de werking van het Inlichtingenbureel en de opgelegde restricties. 1916- 1918.....	74
c. Briefwisseling betreffende het vrijlaten van Belgische militairen en Rode Kruispersoneel.....	74
5. Levering van farmaceutica.....	75
6. Bijzondere Taakuitvoering door ondergeschikte diensten van het Medisch Comité.....	75
a. "Bureau de Renseignements sur les soldats malades, blessés ou morts" [Bureel voor Inlichtingen betreffende zieke, gewonde of overleden soldaten]	75
(1) Briefwisseling in overeenstemming met het Agence internationale des Prisonniers de Guerre van het Internationale Comité van het Rode Kruis te Genève met organisaties en particulieren.....	75
434 - 468 Briefwisseling van het Medisch Comité met het "Agence Internationale des Prisonniers de Guerre" en officiële instellingen. 1915-1919.....	75
469 - 486 Ingekomen brieven en postkaarten van het "Agence Internationale des Prisonniers de Guerre", bestemd voor particulieren en lokale inlichtingenbureaus. 1916-1918.....	77
472 - 473 juli-sept.1917.....	78
474 - 475 7 juli, sept.-6 nov. 1917.....	78
476 - 477 okt.-8 dec. 1917.....	78

478 - 479	20 nov.1917-jan. 1918.....	78
480 - 481	jan.-mrt. 1918.....	78
482 - 483	26 feb.-12 juni 1918.....	78
484 - 485	juni-5 nov. 1918.....	79
(2)	Briefwisseling met Belgische organisaties en particulieren betreffende het verschaffen en verzamelen van inlichtingen.....	79
490 - 491	Briefwisseling van het Medisch Comité met het Belgisch Bureel voor Inlichtingen betreffende krijgsgevangenen en geïnterneerden en lokale Rode Kruisafdelingen. 1914-1918.....	79
492 - 497	Briefwisseling van het Medisch Comité en het Belgisch Bureel voor Inlichtingen betreffende krijgsgevangenen en geïnterneerden, met postkaarten van particulieren, verenigingen en instellingen betreffende het verschaffen van inlichtingen. 1914-1916.....	80
492 - 493	"Renseignements n° 1." sept. 1914- mrt. 1915.....	80
494 - 495	"Renseignements n° 2. A-L." 30 mrt. 1915-7 jan. 1916....	80
496 - 497	"Renseignements n° 2. M-Z." 30 mrt.-21 dec. 1915, 10 jan. 1916.....	80
499 - 514	Briefwisseling en postkaarten van particulieren, verenigingen en instellingen betreffende het verschaffen van inlichtingen. 1916-1918.....	80
499 - 500	jan.-1 mei 1916.....	80
501 - 502	24 apr.-2 aug. 1916.....	81
503 - 504	aug. 1916-8 jan. 1917.....	81
505 - 506	23 dec. 1916.-27 apr. 1917.....	81
507 - 508	27 apr.-13 sept., 23 okt. 1917.....	81
509 - 510	18 sept. 1917-2 mei 1918.....	81
511 - 51	20 feb.-sept. 1918.....	81
513 - 514	sept. 1918-mei 1919.....	82
(3)	Informatieverwerving betreffende gewonde, overleden, getransporteerde, krijgsgevangen en begraven militairen.....	82
518 - 526	Kopieën van opnamelijsten en opnamelijsten en -registers van Belgische en Duitse gewonde militairen in de Brusselse "ambulances". 1914-1915.....	82
529 - 530	Geleidebrieven en lijsten van gewonde, gesneuvelde en begraven Belgische militairen in militaire hospitalen in België, Frankrijk en Engeland. 1915, 1918-1919.....	83
533 - 534	Ingekomen transportberichten ("avis de mutation") van de oorlogsinvaliden van het Rode Kruishospitaal in het Koninklijk Paleis. 1915-1919.....	83
536 - 537	"Totenliste", lijsten van overleden Belgische krijgsgevangenen. 1917-1919.....	84
(4)	Informatieverwerving betreffende gesneuvelde militairen aan de hand van de lijsten gepubliceerd door het Ministerie van Oorlog.....	84
539 - 546	Lijsten van soldaten en officieren gevallen op het veld van eer, opgenomen als bijlagen in het Belgisch Staatsblad en geleidebrieven van het "Agence Internationale des Prisonniers de Guerre" van het Internationale Rode Kruiscomité te Genève. 1916-1917, 1920-1922.....	84
(5)	Publicaties.....	85
549 - 555	Lijsten van gesneuvelde soldaten. 1914-1918.....	85
b. De "Ambulance"	van het Koninklijk Paleis.....	86
559 - 562	Minuten van de dagelijkse overzichten van activiteiten van opgenomen militairen, verzonden naar de Duitse overheid. 1916-1918..	87

B. Het Hygiënisch Comité.....	87
C. Comités in het buitenland opgericht ter verwerving van fondsen.....	87
1. Het Anglo-Belgisch comité.....	87
a. Activiteitenrapporten.....	87
b. Inlichtingenverwerving betreffende Belgische militairen in Groot-Brittannië.....	88
566 - 567 Lijsten van Belgische militairen in Groot-Brittannië heropgenomen in hun eenheden. 1914-1915.....	88
c. Fondsenverwerving.....	88
570 - 573 "Newspaper Cuttings", plakboeken met krantenknipsels en stukken betreffende fondsenwerving voor en nieuwsberichten van het Belgische Rode Kruis in Groot-Brittannië. 1915-1918.....	88
d. Samenwerking met Britse instellingen.....	89
2. Het Comité van Nederland en koloniën.....	89
a. Activiteitenrapporten.....	89
580 - 582 Activiteitenrapporten. 1915-1918.....	89
b. Fondsenwerving.....	89
III. Lokale afdelingen.....	91
A. Antwerpen.....	91
B. Brussel.....	91
589 - 591 Activiteitenrapporten van Comités. 1914, 1919-[ca. 1920].....	91
C. Champion.....	91
D. Gent.....	91
E. Kinkempois.....	91
F. Luik [Liège].....	92
G. Mechelen.....	92
H. Sint-Truiden.....	92
I. Spa.....	92
600 - 674 Foto's van het "Hôpital-Volant III. D.A. n° 2", [Belgische Rode Kruis?], hospitaal te Spa. [1914-1918].....	92
600 - 635 Foto's van groot formaat. [1914-1918].....	92
636 - 673 Foto's van klein formaat. [1914-1918].....	95
J. Vilvoorde.....	98
IV. Archief van John van Schaick, Jr.....	99
A. Algemeen.....	99
B. Foto's.....	99
681 - 702 Foto's en lijst van foto's van Belgische vluchtelingen of geïnterneerden in Nederland en van leden van de hulpcomités voor Belgen in Nederland. [1914-1915].....	99
682 - 693 Genummerde foto's. [1914-1915].....	99
694 - 698 Ongenummerde foto's. [1914-1915].....	100
699 - 702 Foto's van vooraanstaande figuren. 1915.....	101
704 - 713 Foto's en postkaarten van opvangcentra en organisaties werkzaam ten behoeve van Belgische vluchtelingen en invalide soldaten in Frankrijk. 1915-1919.....	101
714 - 718 Foto's en lijst van foto's genomen door R.C.Toms bij een bezoek aan de verwoeste regio van de Somme en Aisne in juni 1917. 1917.....	102
721 - 728 Foto's van plaatsen en personen bezocht of ondersteund door het Amerikaanse Rode kruis. 1917-1918.....	102
731 - 812 Fotoreeks "8000", genomen door de Fotografische Dienst van het Amerikaanse Rode Kruis in België. 1918-1919.....	103
732 - 781 Foto's van groot formaat. 1918-1919.....	103
782 - 784 Foto's van middelgroot formaat. 1918-1919.....	107

785 - 812 Foto's van klein formaat. 1918-1919.....	108
813 - 816 Foto's van diverse plaatsen. [1914-1918].....	110
817 - 825/13 Foto's voorzien als illustratie bij het boek van Van Schaick. [1914-1919].....	110
817 - 825/5 Ongenummerde fotos's. [1914-1919].....	110
825/6 - 825/13 Genummerde foto's. [1914-1919].....	111
C. Postkaarten.....	112
826 - 832 Belgische schoolkolonies. [1914-1918].....	112
833 - 834 Vernielingen aan het front. [1914-1918].....	113
835 - 836 Bijstandswerken. [1914-1918].....	113
837 - 839 Vooraanstaande figuren. [1914-1918].....	113
840 - 844 Foto's genomen te Spa in november 1918. 1918.....	113
845 - 847 Belgische troepen. [1914-1918].....	114
D. Tekening.....	114
E. Stukken van diverse aard.....	114
V. Objecten.....	115
VI. Film.....	117

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:
Belgische Rode Kruis (Eerste Wereldoorlog)

Periode:
1914-1922

Archiefbloknummer:
BE-A0510.1335

Omvang:

- Laatste inventarisnummer: 876
- Omvang geïnventariseerd: 28 m

Archiefbewaarplaats:
Algemeen Rijksarchief / Archives générales du Royaume

Archiefvormers:
Rode Kruis van België, 1914-1918
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Alle stukken die het voorwerp van deze inventaris uitmaken, zijn vrij raadpleegbaar. Indien er een digitale kopie van sommige stukken voorhanden is, zal enkel deze ter raadpleging worden gegeven.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Algemeen Rijksarchief.

FYSIEKE KENMERKEN EN TECHNISCHE VEREISTEN

De meerderheid van de archiefstukken zijn leesbaar zonder gebruik te maken van technische hulpmiddelen. De bescheiden zijn globaal gezien in goede staat, maar in geval van gedigitaliseerde stukken zijn enkel de digitale kopieën raadpleegbaar.

TOEGANGEN

De archieven van het "Comité médical" maakten het voorwerp uit van voorlopige inventarissen (door Sabbe en Tallier) die als basis dienden voor de ordening van dit deelbestand.

AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

Hou er bij opzoeking van namen in de reeks steekkaarten steeds rekening mee dat de naam die u wenst te vinden niet exact dezelfde spelling heeft. Namen kunnen immers fout geschreven zijn of een andere, verouderde spelling hebben. Wees dus steeds behoedzaam voor de kleine variaties in een familienaam.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Belgische Rode Kruis

GESCHIEDENIS

Augustus 1914 was een donderslag bij schijnbaar heldere hemel voor de Medische Dienst van het Leger en voor het Belgische Rode Kruis. De evacuatie van gewonden gebeurde met verouderd materiaal en een groot gebrek aan financiële middelen. Al op 4 augustus kreeg de inspecteur-generaal van de Medische Dienst van het Leger, Léopold Mélis, het bericht dat het Belgische Rode Kruis ¹zijn verplichtingen niet kon nakomen. De organisatie richtte wel meteen een Medisch Comité op onder voorzitterschap van dokter Antoine Depage. Onder zijn impuls werden in Brussel meer dan 150 inrichtingen ter beschikking gesteld van het Rode Kruis voor de opvang van de gewonden. Daarna gebeurde hetzelfde in de provincies. ²Het Medisch Comité ging deze hospitalen meteen bevoorraden. ³Ondertussen leidde de terugtocht van het Belgische Leger tot een akkoord tussen Depage en Mélis: elk militair hospitaal in bezet gebied zou worden overgedragen aan het Belgische Rode Kruis. ⁴De neutraliteit moest immers een garantie bieden voor de veiligheid van de gewonden.

Bij Koninklijk Besluit van 30 november 1914 werd het Directiecomité achter het front (voluit: *Comité directeur de la Croix Rouge de Belgique fonctionnant derrière l'armée en campagne*) opgericht, naast het Directiecomité werkzaam in bezet België. Léopold Mélis kreeg het voorzitterschap toegewezen, terwijl dokter Antoine Depage lid werd. ⁵Met de creatie van hospitalen achter het front (waaronder "L'Océan" in de Panne) heeft het Belgische Rode Kruis een zeer belangrijke rol gespeeld in de medische verzorging in onbezet België. Meer dan 30.000 gewonden zijn immers in deze instellingen verpleegd. ⁶Veel van deze verwezenlijkingen waren te danken aan dokter Antoine Depage en diens vriendschapsband met koning Albert I en koningin Elisabeth. De goede verstandhouding met het vorstenpaar fungeerde meermaals als een buffer

1 Het Belgische Rode Kruis werd opgericht op 4 februari 1864 en samen met de ratificatie van de eerste Conventie van Genève op 14 oktober 1864 door de Belgische overheid erkend. Bij wet van 30 maart 1891 werd het Belgische Rode Kruis een instelling van openbaar nut onder de voogdij van de Ministeries van Binnenlandse Zaken, van Landsverdediging en van Volksgezondheid. Het Belgische Rode Kruis kent als organisatie een onafhankelijke werking, maar moet voor haar financieel beheer en activiteiten verantwoording afleggen.

2 DE MUNCK L. en VANDEWEYER L., Het hospitaal van de koningin, p. 58.

3 DE MUNCK L., De Grote Moeder in de Grote Oorlog, p. 7.

4 DEPAGE H., La vie d'Antoine Depage, p. 129-130.

5 DE MUNCK L. en VANDEWEYER L., Het hospitaal van de koningin, p. 59.

6 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 20 juni 1919.

tegen conflicten in de vaak gespannen relatie tussen Depage en Leopold Mélis. Ook het Directiecomité van het Belgische Rode Kruis in bezet België bleef niet gespaard van conflicten, in dit geval met de Duitse bezettingsoverheid. Het leidde uiteindelijk tot de ontbinding van dit Directiecomité op 15 april 1915.

⁷Volgens de Duitse visie diende het Rode Kruis in tijden van vrede verschillende taken van hulpverlening in het kader van de publieke gezondheid op zich te nemen. Het Belgische Rode Kruis hield daarentegen vast aan de rol die voor haar was weggelegd in de Belgische wetgeving. Na de opheffing van het Directiecomité bleven een beperkt aantal diensten wel voortwerken, met name het ondergeschikte *Bureau de Renseignements sur les soldats malades, blessés ou morts* (cf. infra) en de ambulance van het Koninklijk Paleis. Omwille van zijn symboolwaarde kon de Duitse bezetter dit laatste hospitaal, met een capaciteit van 200 bedden, immers moeilijk opheffen.

Het Belgische Rode Kruis kon rekenen op ondersteunende diensten in het buitenland, waaronder het Anglo-Belgisch Comité en het "Comiteit voor Nederland en Koloniën": hun voornaamste taak bestond erin de medische werking te ondersteunen en vooral voldoende fondsen te werven. Vanaf 1917 biedt het door het Amerikaanse Rode Kruis opgerichte "War Council" financiële en materiële ondersteuning. Ernest Bicknell en John Van Schaick Jr. komen aan het hoofd van het in augustus 1917 opgerichte *Department for Belgium*. In de praktijk wordt John van Schaick Jr. de hoofdverantwoordelijke voor de coördinatie van de hulp naar België en de handhaving van de goede relaties met het Amerikaanse Rode Kruis.

Met de bevrijding van het bezette grondgebied eind 1918 verloren de oude fronthospitelen van het Belgische Rode Kruis stilaan hun functie. Het einde van de oorlog betekende evenwel niet het einde van de medische dienstverlening. De penibele naoorlogse situatie in West-Vlaanderen vereiste de hulp van het Rode Kruis. Daarnaast hadden nog ongeveer 600 gewonden nood aan medische hulp. Na de sluiting van L'Océan in oktober 1919 werden deze gewonden -vooral invaliden- naar het hospitaal Berkendaal van Depage in Brussel overgebracht. ⁸

Na de Eerste Wereldoorlog was de tijd ook rijp om een andere wending aan het Belgische Rode Kruis te geven. Slachtoffers van rampen en ongevallen in vreedstijd moesten immers ook geholpen worden. Om een aangepast programma te ontwikkelen voor de vreedstijd werd in Genève de Liga van Rode Kruisverenigingen opgericht, waarvan de Belgische toetreding werd aanvaard op 18 augustus 1919. ⁹Het waren deze aanpassingen die het doel en de werking van het Belgische Rode Kruis beïnvloedden. ¹⁰De reorganisatie van het Belgische Rode Kruis was in 1922 een feit. De oprichting van vaste centrale diensten onder leiding van directeur-generaal Edmond Dronsart is daarvan het meest concrete voorbeeld.

7 La dissolution du Comité central de la Croix-Rouge belge, in Bulletin International des Sociétés de la Croix-Rouge, 46 (1915), nr. 183, p. 290-291.

8 DE MUNCK L. en VANDEWEYER L., Het hospitaal van de koningin, p. 108.

9 MAES K., Inventaris van het archief van het directiesecretariaat van Belgische Rode Kruis-Vlaamse Gemeenschap, p. 10.

10 MINOT J.-P., La Croix-Rouge de Belgique, p. 36.

BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

BELGISCHE RODE KRUIS

De bevoegdheden van het Belgische Rode Kruis tijdens de Eerste Wereldoorlog waren niet zo divers als deze van de huidige organisatie. In essentie had de organisatie twee opdrachten: 1° de opvang en medische verzorging van slachtoffers van oorlogsgeweld (in de praktijk hoofdzakelijk militairen), 2° het verschaffen van informatie over deze oorlogsslachtoffers aan betrokken partijen.

Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog hing het Belgische Rode Kruis nog vast aan 19de-eeuwse statuten. Het Belgisch Staatsblad van 31 januari 1892 gaf een samenvatting van alle vereisten en organisatorische noden waaraan het Belgische Rode Kruis moest voldoen. Eerst en vooral was het hun taak om de Medische Dienst van het Leger bij te staan. In het geval van oorlog werd het Belgische Rode Kruis ondergeschikt aan het Leger en moest het de medische zorg aan Belgische militairen verzekeren en verbeteren. In vreedestijd was het toegestaan om alle nuttige middelen te gebruiken om in hun taken te voorzien, in het bijzonder hulpverlening bij rampen. Het Internationale Rode Kruis had immers bij zijn oprichting besloten dat elk nationaal comité met zijn regering akkoorden moest sluiten betreffende de taken in oorlogstijd. In de praktijk was het Belgische Rode Kruis wel verantwoordelijkheid verschuldigd aan de Belgische Staat, maar andersom had het Leger buiten financiering niets in de pap te brokken. Het Leger bleef verantwoordelijk voor het onderhoud, terwijl bevoorrading een zaak was van het Belgische Rode Kruis.

Na de Eerste Wereldoorlog bleef het takenpakket van het Belgische Rode Kruis in geval van oorlog ongewijzigd, maar in tijden van vrede moest het nu ook instaan voor hulpverlening bij rampen en mocht het andere Rode Kruisverenigingen bijstaan. ¹¹Samenwerking met de Staat was nog steeds vereist, maar werd beter geregeld. Het Belgische Rode Kruis had nu een complementaire taak bij de activiteiten van de Medische Dienst van het Leger. Het financieel beheer werd in overleg met het Ministerie van Landsverdediging geregeld. ¹²

JOHN VAN SCHAICK JR. EN HET AMERIKAANSE RODE KRUIS

De eerste sporen van de rol van het Amerikaanse Rode Kruis zijn te vinden in giften aan het Directiecomité achter het front. ¹³Deze financiële steun was een recurrente factor in de relatie tussen beide Rode Kruisverenigingen en zou tot de jaren 1920 een hoeksteen van hun verhouding vormen. Een eerste Amerikaans optreden was het privé-initiatief *Rockefeller Foundation War Relief Commission*, waarvan John Van Schaick Jr. deel uitmaakte. De *Commission* werd

11 MINOT J.-P., *La Croix-Rouge de Belgique*, p. 35-36. Voor een gedetailleerde overzicht, zie p. 35-43.

12 *Ibid.*, p. 43. Voor de afhankelijkheid van de Staat, zie p.152-158.

13 De eerste gift dateert van 10 februari 1915. (Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 10 februari 1915).

in 1915 opgericht om in Europa actief te zijn. De eerste taak van dit comité was contact te maken met de lokale autoriteiten en hulporganisaties om met hen samen te werken. De activiteiten van dit privé-initiatief, waarvan het Belgische Rode Kruis geen partner was, waren hoofdzakelijk gericht op (de hospitalisatie van) kinderen. De organisatie zelf opereerde vanuit Rotterdam. ¹⁴John Van Schaick Jr. was actief voor de Belgische casus. Zijn rol hierin is onduidelijk, maar mogelijk beperkt tot fondsenwerving.

De oprichting van een *War Council* door het Amerikaanse Rode Kruis in 1917 betekende een nieuwe fase in de hulpverlening. Het opzet was om zo snel mogelijk naar Europa te reizen, een netwerk op te richten en uit te breiden, hulp te verlenen, de Amerikaanse sympathie over te brengen en in het algemeen het moraal te verhogen. ¹⁵Ernest Bicknell en John Van Schaick, Jr. werden vanwege hun eerder opgedane ervaring verantwoordelijk voor het in augustus 1917 opgerichte *Department for Belgium*.

Bij aanvang van hun missie kenden de Amerikanen het Belgisch grondgebied achter de IJzer en de vluchtelingenkampen onvoldoende. In augustus 1917 ondernam Van Schaick Jr. een eerste reis naar het Belgisch front. Zijn opdracht was de studie van de verwoeste dorpen en de burgers die er nog woonden. Contacten met het Belgische Rode Kruis bleven nog uit. ¹⁶In de daaropvolgende maanden werd Van Schaick Jr. dé verantwoordelijke voor de Belgische Rode Kruisproblemen, het handhaven van de goede relaties met het Amerikaanse Rode Kruis, de coördinatie van hulp en de inzameling van giften. Om de goede werking en regelmatige steun te verzekeren, reisde Van Schaick Jr. drie weken per maand naar de frontzone om het Belgische Rode Kruis bij te staan in de medische zorg. Deze bijstand was vooral financieel. Voorwaarde voor deze steun was dat het Belgische Rode Kruis ook diensten voor oorlogsinvaliden moest oprichten. Tot de belangrijkste verwezenlijkingen van het Amerikaanse Rode Kruis behoorden: de opening en coördinatie van een reëducatiecentrum te Woluwe, ¹⁷de oprichting van voedsel- en voorraadmagazijnen te Adinkerke (die in 1918 hun nut bewezen bij de opvang van vluchtelingen en bij het grote herfstoffensief) en de verzekering van voedselvoorziening voor Belgische kinderen via de zogenaamde *Colonies scolaires*. Occasioneel werd de eigenlijke inrichting van de kolonies door het Amerikaanse Rode Kruis gefinancierd.

¹⁸Belangrijk was tenslotte ook de steun aan de burgerlijke hospitalen, zowel in onbezet België als in Noord-Frankrijk. ¹⁹

ORGANISATIE

Bij wet van 30 maart 1891 werd het Belgische Rode Kruis bestempeld als een private, burgerlijke, niet-commerciële "association". De aanpassing in 1892 behelsde vooral de creatie van een Algemene Raad en het uitbrengen van een

14 JONES L.C., *La Croix-Rouge américaine et la Belgique*, p. 3 en 8.

15 VAN SCHAICK J. Jr., *The Little Corner Never Conquered*, p. 2.

16 *Ibid.*, p. 11-12.

17 Processen-verbaal van de vergaderingen van het Directiecomité, 16 februari 1919 en 6 april 1919.

18 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 16 februari 1919.

19 VAN SCHAICK J. Jr., *The Little Corner Never Conquered*, p. 151-156.

jaarlijks verslag over het werk van de organisatie en diens financiële situatie. De Algemene Raad was bevoegd om statutaire veranderingen door te voeren. Gelijktijdig werd het Belgische Rode Kruis officieel erkend door de Belgische overheid. De officiële samenwerking of beter gezegd de verantwoording aan het Ministerie van Oorlog werd toen besloten.

Het Directiecomité bestond uit de voorzitter, twee vicevoorzitters, één secretaris-generaal, één algemeen penningmeester, één econoom-generaal, zeven leden en een afgevaardigde van het Ministerie van Oorlog. De leden werden voor een termijn van drie jaar aangesteld. In geval van het wegvallen van een directielid was de voorzitter verplicht een mogelijk vervanging voor te leggen aan het Ministerie van Oorlog. ²⁰Lokale afdelingen werden door het Directiecomité opgericht waar deze het nodig achtte. Deze afdelingen mochten hun eigen reglementen opstellen zolang zij conform waren met de nationale statuten. Zij moesten wel ter goedkeuring voorgelegd worden aan het Directiecomité.

HET DIRECTIECOMITÉ ACHTER HET FRONT

Bestuur

De activiteiten van het Belgische Rode Kruis in onbezet België begonnen op 28 oktober 1914, met het vertrek naar Calais van dokter Antoine Depage, de voorzitter van het Medisch Comité. ²¹Onder zijn leiding ontwikkelde Calais zich snel tot het medisch centrum van het Belgisch Leger. ²²Bij Koninklijk Besluit van 30 november 1914 werd een Directiecomité achter het front (voluit: *Comité directeur de la Croix Rouge de Belgique fonctionnant derrière l'armée en campagne*) opgericht, officieel vanwege de nood van het Belgisch Leger aan chirurgische "ambulances". ²³In werkelijkheid had de Duitse opmars ervoor gezorgd dat de dienstverlening van het Belgische Rode Kruis aan het Belgisch Leger ten zeerste werd verstoord. Léopold Mélis nam het voorzitterschap van dit nieuwe Directiecomité waar en dokter Antoine Depage werd lid. Depage leefde vaak op gespannen voet met Léopold Mélis. Wellicht was deze verhouding niet enkel het resultaat van concurrerend gedrag tussen een ambtenaar (Mélis) en een industrieel (Depage) ²⁴, maar vooral een uitvloeisel van de algemene relatie van het Belgische Rode Kruis met het Belgisch Leger, waar de neutrale organisatie "vrij spel" had en het leger moest opereren binnen een inefficiënte bureaucratische structuur. Dit nam niet weg dat het Directiecomité achter het front slechts werd beschouwd als een tijdelijke aanpassing aan uitzonderlijke omstandigheden: een essentiële verandering in de organisatie van het Belgische Rode Kruis achtte men niet noodzakelijk. De relatie met het Leger was opmerkelijk. Het leger was verantwoordelijk voor het onderhoud van de medische infrastructuur, terwijl de bevoorrading een

20 Belgisch Staatsblad, 31 januari 1892, p. 290-293.

21 DEPAGE H., *La vie d'Antoine Depage*, Brussel, 1956, p. 131.

22 JANSSENS P., *Belgische veldhospitaal tijdens de Eerste Wereldoorlog*, Brussel, 2001, p. 17.

23 ARA, *Archief van het Belgische Rode Kruis 14-18*, nr. 71. Nota betreffende de oprichting van het Directiecomité achter het front [1914].

24 PIEN P., *La médecine sur le front belge durant la Première Guerre mondiale: Progrès médicaux et monde médical en guerre*, p. 137, p. 139.

zaak was van het Belgische Rode Kruis. Dit alles culmineerde in de eigenlijke militarisering van het Belgisch medisch personeel onder de Rode Kruisvlag. De hospitalen onder het Belgische Rode Kruis ²⁵werden door militarisering van de medische formaties vanaf 1916 dus alleen nog geleid door militairen. Het bestuur van de hospitalen vormde hierop geen uitzondering. Dokter Antoine Depage, directeur van 'L'Océan', De Panne kreeg bijvoorbeeld van Minister van Oorlog de Broqueville de graad van kolonel, toegekend. Het Leger kreeg dus ook de loonkost in zijn schoot geworpen. ²⁶

Ondergeschikte diensten

Inlichtingsbureel voor Gewonde Soldaten te Calais - "Bureau de Renseignements des Soldats Blessés à Calais"

In december 1914 patroneerde het Directiecomité een Inlichtingenbureel onder leiding van algemeen secretaris Georges Didier. ²⁷Vanaf dan beschikte men achter het front ook over een manier om inlichtingen te verzamelen over gewonde militairen in de hospitalen en "ambulances" van Calais. De gegevensverzameling betreffende de 'L'Océan'-hospitalen gebeurde via de opmaak van steekkaarten van opgenomen militairen in Calais en 'L'Océan', De Panne sinds 30 november 1914. ²⁸Aanvankelijk werd de dienst enkel gebruikt om de briefwisseling tussen militairen en hun familie te verzekeren. ²⁹Na de stopzetting van de vijandelijkheden werd door het Directiecomité besloten om de aanwezige steekkaarten van deze dienst, een 200.000-tal, door te sturen naar het Medisch Comité. De inlichtingendienst werd dus samengevoegd met deze in Brussel. ³⁰

Materieel beheer: de magazijnen van het Belgische Rode Kruis

Tegen 25 maart 1915 rees de nood aan een groot magazijn met hospitaalmateriaal. Calais was hiervoor de uitgelezen plaats. Georges Didier verkreeg de leiding en de administratie over de magazijnen die het materiaal voor een hospitaal van 500 bedden konden herbergen. Dit materiaal diende voor de oprichting van een voorlopig tentenhospitaal in Vinkem in mei 1917, in afwachting van de opening van een tweede hospitaal L'Océan in september. ³¹Didier werd op 18 april 1918 vervangen door luitenant Robert Kalker. Met het intensifiëren van de Duitse bombardementen op Calais diende Kalker een nieuwe geschikte locatie voor het materiaal te zoeken in de regio ten zuiden van de Seine. Op het einde van de oorlog werden de magazijnen overgebracht naar Oostende, waar de dienst zijn nut bewees: om het Belgisch Leger te kunnen volgen, had het Belgische Rode Kruis nood aan een enorme hoeveelheid transporteerbaar materiaal.

De Fotografische Dienst van 'LOcéan', De Panne

In 'L'Océan' werd een kleine fotografische dienst met twee professionele fotografen opgericht. Zij waren verantwoordelijk voor documentatie, demonstratie en propaganda, o.m. door het afspelen van films in de lokale theaterzaal. De fotografische dienst werd blijkbaar niet officieel opgericht: geen

25 JANSSENS P., Belgische veldhospitalen tijdens de Eerste Wereldoorlog, p. 28.

26 Ibid., p. 78-79.

27 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 11 december 1914.

28 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 18 november 1916.

29 DEPAGE H., La vie d'Antoine Depage, p. 144.

30 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 15 december 1918.

31 DE MUNCK L. en VANDEWEYER L., Het hospitaal van de koningin, p. 101-102.

enkel proces-verbaal of ander beleidsdocument bevat verwijzingen. De dienst werd wel beschreven in een artikel van dokter Depage over de verschillende diensten van het hospitaal.³² Uit de aantekeningen op naoorlogse foto's van hospitalen te Brussel kan worden afgeleid dat de dienst wellicht ook na de oorlog heeft doorgewerkt.

Hulpverlening aan burgerlijke hospitalen

Incidenteel achtte het Directiecomité achter het front het nodig om andere, niet-Rode Kruishospitalen bij te staan. Een voorbeeld hiervan is de subsidiëring van het burgerlijk Elisabethhospitaal te Poperinge dat zich vooral richtte tot tyfuslijders.³³

Belgische Rode Kruishospitalen

Met slechts één slecht uitgerust chirurgisch hospitaal te Veurne was de medische situatie aan het Belgisch front in 1914 dramatisch. Een eerste alternatief voor deze situatie was een Brits initiatief: een "Belgian Field Hospital"³⁴ op 12 km. van het front dat brak met de 19de-eeuwse conventies over oorlogschirurgie waarin hospitalen als instellingen ver in het achterland opereerden.³⁵ De beslissing van het oprichten van de Ambulance 'L'Océan' in De Panne werd officieel besloten in de vergadering te Duinkerke tussen de leden van het Directiecomité van het Belgische Rode Kruis achter het front en het Ministerie van Oorlog. Deze beslissing volgde op een interventie van de erevoorzitster van het Belgische Rode Kruis, koningin Elisabeth, en Depage ter creatie van een hospitaal van 200 bedden in het hotel L'Océan. De eerste gewonden arriveerden op 20 december 1914. In de loop van 1915 werd het hospitaal uitgebreid naar een capaciteit van 1200 tot 1500 bedden. Door de bouw van houten paviljoenen werd het oude hotel omgevormd tot een kleine stad. De grootte van het hospitaal werd door Depage verdedigd als de meest economische oplossing. Door de oprichting van niet zuiver chirurgisch gerichte diensten mogen we concluderen dat 'L'Océan', De Panne zeer snel meer dan louter een hospitaal werd. Het was onder meer een centrum van wetenschappelijk onderzoek.³⁶ In "L'Océan", De Panne en de hospitalen te Calais opereerden aanvankelijk een groot aantal Britse verpleegsters. Wanneer deze in 1915 door de Britse medische dienst werden opgevorderd, deed men een beroep op Belgische verpleegsters waarvoor tijdens de oorlog scholen te London en Calais werden geopend.

Minstens even belangrijk was de oprichting van vooruitgeschoven posten aan het Belgische front voor de behandeling van buikwonden. Deze verwondingen zorgden voor een grote mortaliteit en dit soort gewonden transporteren was vaak verloren moeite. Voor deze nieuwe post werd het vervoerbare hospitaal te Calais overgebracht naar L'Océan. Depage zelf was verantwoordelijk voor de plaatsing van de vooruitgeschoven post. In overeenkomst met de militaire commandant van de 1ste Divisie werd St.-Jansmolen(-Oostkerke) uitgekozen.

32 DEPAGE A., L'ambulance L'Océan à La Panne: sa fondation, son évolution, son organisation, p. 38.

33 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 25 maart 1915 en 2 december 1917.

34 MATHIEU J., De Eerste Wereldoorlog en zijn gevolgen, p. 239-244.

35 JANSSENS P., Belgische veldhospitalen tijdens de Eerste Wereldoorlog, pp. 25-27.

36 MÉLIS L., Contribution à l'histoire du Service de Santé de l'Armée au cours de la guerre 1914-1918, p. 308.

De post, die vanaf 1 juli 1916 in werking trad, moet als een uitbreiding van 'L'Océan', De Panne worden beschouwd: ze was geen eindhalte. De gewonde werd verzorgd en gestabiliseerd, maar moest vervolgens naar De Panne worden overgebracht. Als verantwoordelijke werd dokter Neuman aangeduid. St.-Jansmolen maakte deel uit van een grondige vertakking van het gehele Belgische front op het gebied van medische dienstverlening. Het geheel werd opgedeeld in vier sectoren. De meest noordelijke sector, van Nieuwpoort tot Diksmuide, viel onder 'L'Océan', De Panne. De overige drie sectoren vielen onder Belgische militaire hospitalen, namelijk Cabour, Hoogstade en Beveren-aan-de-IJzer.

De overname van de sector van Nieuwpoort door het Britse Leger in 1917 betekende dat 'L'Océan', De Panne onder Britse jurisdictie viel. Het Belgische Rode Kruis had bijgevolg nood aan een nieuw hospitaal. Zeer vlug werd besloten om op de oefenterreinen van Wulveringem-Vinkem een hospitaal in te richten. Ter afwachting van het eigenlijke hospitaal werd in de nabijheid een "*hôpital sous tentes*" met 240 bedden opgericht. De grote redder in nood voor de financiering van dit nieuwe project was het Amerikaanse Rode Kruis. Zo kon het Belgische Rode Kruis de bouw van een hospitaal met een capaciteit van 1600 bedden plannen. De gebeurtenissen tijdens tweede helft van 1918 gooiden roet in het eten. De vrees voor een Duitse doorbraak behoedde het leger om grote veldhospitalen te behouden. De orders tot inkrimping van beide L'Océans verdwenen bij het eindoffensief van 28 september 1918 echter als sneeuw voor de zon.

Ook voor de andere kleinere hospitalen is de geschiedenis vergelijkbaar. De meeste werden vanaf september 1915 opgericht, te beginnen met het hospitaal Rue des Prairies te Calais. Algauw werd deze instelling naar de achtergrond verschoven met de opkomst van het hospitaal Virval te Calais onder leiding van dokter Neuman. In het najaar van 1917 was ook het beheer van het Belgisch militair hospitaal Petit Fort Philippe officieel overgedragen aan het Belgische Rode Kruis. Ook het Belgisch militair hospitaal Mortain werd toen overgedragen aan het Belgische Rode Kruis. Een algemeen overzicht van de gewonden in al deze kleine hulpposten werd immers als steeds problematischer ervaren: fusioneren was de oplossing. Zo moesten in april 1918 Virval en Petit Fort Philippe samensmelten. Virval-Calais werd op 8 november 1918 overgedragen aan de Medische Dienst van het Belgische Leger en het zou nog tot 29 januari 1919 duren eer het zijn deuren sloot.³⁷ Petit Fort Philippe en Mortain werden op 15 december 1918 gesloten. De nog overblijvende gewonden werden naar Vinkem en Brugge getransporteerd.³⁸

Comités ter verwerving van fondsen

Gelet op de problematische situatie van België eind 1914, was ook het Belgische Rode Kruis verplicht om zijn werking te verzekeren door in buitenland ondersteunende diensten op te richten of in de organisatie op te nemen. Aan het hoofd van de dienst stond weliswaar steeds een Belg, meestal de consul. Op het Anglo-Belgisch Comité na, werden meeste comités opgericht door particulieren en later door het Directiecomité achter het front erkend. Hun voornaamste taak bestond erin de medische werking te ondersteunen en

³⁷ Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 19 september 1919.

³⁸ Processen-verbaal van de vergaderingen van het Directiecomité, 8 november 1918 en 15 december 1918.

vooral voldoende fondsen te werven.

Het Anglo-Belgisch Comité

Het Anglo-Belgisch Comité werd op 28 december 1914 door het Directiecomité achter het front opgericht en dat was vooral te danken aan gravin Jean de Merode, algemeen penningmeester van het Belgische Rode Kruis. Het Comité verzorgde de officiële representatie van het Belgische Rode Kruis in Groot-Brittannië en diens koloniën, hoewel deze taak uiteindelijk neerkwam op fondsenwerving en de coördinatie van informatie aangaande Belgische militairen in Engeland. Baron Constant Goffinet werd benoemd als voorzitter. Hij was tevens vice-voorzitter van het Belgische Rode Kruis, vice-voorzitter van het "Comité Officiel Belge pour l'Angleterre" en voorzitter van de King Albert's Military Hospitals. De leden van het comité zelf bestonden uit dignitarissen en voorzitters van verwante organisaties. Het bestuur van het comité kwam op deze manier gecentraliseerd in handen van personen met een zeer specifieke taak voor de Belgische overheid, nl. de zorg van de hulpverlenende organisaties voor Belgen in Engeland. De eigenlijke financiering werd geregeld door Minister van Binnenlandse Zaken Berryer, in samenwerking met het "Belgian Relief Fund".³⁹

Een tweede belangrijke functie van het Comité was het verlenen van informatie aan het Medisch Comité. In een brief van 1 juli 1915 werd wel gestipuleerd dat het Anglo-Belgische Comité bereid was om informatie betreffende Belgische militairen te verzamelen, maar dat de vragen eerst verwerkt moesten worden door een Bureau voor Inlichtingen of door een militaire autoriteit om fouten te vermijden. Het Anglo-Belgisch Comité werkte op dit vlak samen met verschillende lokale inlichtingenbureaus, met name het "Bureau de Correspondance Belge à Londres", het "Bureau de Renseignements du Havre", het Comité van het Belgische Rode Kruis in Den Haag en de verschillende geallieerde Rode Kruisorganisaties.

De werking van het Anglo-Belgisch Comité kende enkele gespecialiseerde ondercomités,⁴⁰ waarbij men mag spreken van samenwerkingsverbanden i.p.v. eigenlijke afhankelijke diensten. Dergelijke ondercomités waren werkzaam in Nottingham, Manchester, Folkestone, Londonderry, Chester en Richmond, al werd de door deze comités georganiseerde medische hulpverlening niet erkend als een instelling van het Rode Kruis.⁴¹ Een specifieke dienst, *Belgian Field Ambulance Service*, was verantwoordelijk voor de verzorging en uitrusting van "ambulances", die vervolgens werden ingezet in het niet-bezette deel van België. De activiteiten van het Anglo-Belgisch Comité werden op 31 december 1918 stopgezet door het Directiecomité achter het front.

"Comiteit voor Nederland en Koloniën"

Dit oprichting van dit comité was een verwezenlijking van een groep Belgen die vanuit Nederland hulp aanboden bij de verwerving en inrichting van gemotoriseerde brancardiervoertuigen. Op 13 februari 1915 verkregen ze van het Ministerie van Oorlog het alleenrecht om het Belgische Rode Kruis te vertegenwoordigen in Nederland. Toch was het wachten tot 24 juli 1915

39 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 11 december 1914.

40 Het rapport van het Directiecomité achter het front spreekt bijv. van de Belgian Field Ambulance Service als een organisatie onder patronage van het Anglo-Belgisch Comité.

41 Een voorbeeld is het hospitaal van Folkestone (Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 23 november 1915).

vooral dit comité door het Directiecomité achter het front werd erkend als "*Comité de Hollande de la Croix Rouge de Belgique*". Zijn taak bleef weliswaar hetzelfde, met name het Belgische Rode Kruis voorzien van gemotoriseerde brancardiervoertuigen. Het eigenlijk verzamelen van fondsen (vooral door feestelijkheden en culturele aangelegenheden) was voor dit comité van secundair belang. Een derde potentiële functie, de opleiding van verpleegsters, werd systematisch geweigerd door het Directiecomité achter het front.⁴²

De organisatie stond onder leiding van baron de Royer de Dour de Fraula en telde diverse ondercomités. In dit archiefbestand duikt alleen de sectie van Breda met zijn onderafdelingen in Roosendaal en Tilburg op. Er bestonden echter ook secties van Nederlands Indië en Maastricht. Het *Bureau de Correspondance de La Haye* vormde een aparte dienst, hoogstwaarschijnlijk opgericht als communicatiedienst zoals het "Bureau voor Inlichtingen betreffende zieke, gewonde of overleden soldaten" van het Medisch Comité (cf. infra), maar met een grote nadruk op communicatie met particulieren. Het "Comité voor Nederland en Koloniën" beëindigde zijn werking door een beslissing van het Directiecomité achter het front op 15 december 1918.⁴³

HET DIRECTIECOMITÉ IN BEZET BELGIË

In de meeste archiefbescheiden wordt prins Eugène de Ligne aanvankelijk als "*president*" van het directiecomité naar voor geschoven. In de ledenlijst van het Hygiënisch Comité uit 1915 wordt gravin Jean de Merode omschreven als "*Présidente de la Croix-Rouge de Belgique*". Wellicht heeft gravin Jean de Merode de rol op zich genomen ter tijdelijke vervanging van prins de Ligne. Op 25 februari 1915 werd graaf Bonifacius van Hatzfeldt-Trachenberg aangesteld als afgevaardigde van de Duitse overheid voor het Belgische Rode Kruis. Zijn taak bestond erin de vergaderingen bij te wonen en op te treden als tussenpersoon voor de bezetter. In werkelijkheid was hij diegene die de Duitse wens tot centralisatie aan de man moest brengen. In 1916 zal graaf van Hatzfeldt-Trachenberg opgevolgd worden door graaf von Mengersen, die de functie tot het einde van de oorlog zal waarnemen. Volgens de Duitse visie diende het Rode Kruis in tijden van vrede ook verschillende taken van hulpverlening m.b.t. de publieke gezondheid op zich te nemen. Het Belgisch comité moest naar het model van het Duitse Rode Kruis gemodelleerd worden, waarbij de verzorging van gewonden en zieken naar de achtergrond werd verschoven ten voordele van de strijd tegen werkloosheid, tuberculosebestrijding en hulpverlening aan kinderen.⁴⁴ De Duitse *Zentrale für Soziale Fürsorge* had tot doel om alle hulpverlenende initiatieven en organisaties te bundelen onder één dienst. Het Belgische Rode Kruis hield daarentegen vast aan de Belgische wetgeving. Bij besluit van de Duitse algemeen gouverneur von Bissing werd het directiecomité op 15 april 1915 ontbonden.⁴⁵

42 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 28 februari 1919.

43 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 15 december 1918.

44 DE MUNCK, L. De werking van het Belgische Rode Kruis in bezet gebied tijdens de Eerste Wereldoorlog, p. 193.

45 La dissolution du Comité central de la Croix-Rouge belge, in Bulletin International des

Wanneer de oorlog ten einde liep en het Comité achter het front naar Brussel kon terugkeren, verwachtten de leden een samensmelting van beide Directiecomités. De praktijk bleek veel eenvoudiger. Een deel van de directieleden in bezet België was overleden en de anderen hielden zich gewoonweg niet met de zaak bezig. De mandaten van deze personen waren vervallen.

*Comités opgericht door het Directiecomité
Het Medisch Comité - "Comité médical"*

Bij de openingsvergadering van 4 augustus 1914 van het Medisch Comité werd meteen besloten om de activiteiten van dit orgaan te beperken. Men zou zich in eerste instantie concentreren op de "ambulances" te Brussel.⁴⁶ Dit verklaart grotendeels waarom er buiten de Brusselse nauwelijks documenten van de Belgische "ambulances" in de aanwezige archieven te vinden zijn. De eigenlijke creatie van de "ambulances" begon vanaf 6 augustus 1914 onder leiding van dokter Louis Leboeuf.⁴⁷ Vanaf 10 augustus breidde het Medisch Comité zijn werking uit en werd begonnen met de bevoorrading en erkenning van "ambulances" in de provincie.⁴⁸

De missie van het Medisch Comité was niet de verzorging of het transport van gewonde militairen aan het front. Zij stelde alleen medisch personeel ter beschikking voor deze activiteiten. Theoretisch betekende dit wel dat ook medische installaties (vaak te danken aan buitenlandse schenkingen⁴⁹) door hen werden bevoorrad. In de praktijk betekende dit meestal dat alleen medicijnen en verbanden waren voorzien voor de sanitaire organisaties, waarbij de neutraliteit gegarandeerd werd door de bijgevoegde giften van Rode Kruisvlaggen en -armbanden. Voor het transport naar Brussel werd het station van Etterbeek ingericht en volledig ter beschikking gesteld voor de gewonde militairen. Het beheer werd toevertrouwd aan het Medisch Comité, die in het station een dienst "*Service réception*" oprichtte.

De Duitse invloed beperkte zich aanvankelijk tot het opmaken van een status quaestionis. Van de open instellingen werd nauwkeurig het aantal gewonden genoteerd, waarbij opviel dat men in augustus iets te ijverig was geweest met de oprichting van "ambulances". De sluiting van de ambulances gebeurde evenwel niet overhaast. De eigenlijke brancardiervoertuigen werden door de Duitse overheid opgekocht. De ambulance van het Koninklijk Paleis mocht, na enig debat, als enige Belgische ambulance blijven functioneren, officieel omwille van de dienstverlening aan de Brusselse bevolking.⁵⁰ In realiteit verhinderden de onverzettelijke houding van de directie, de steun van

Sociétés de la Croix-Rouge, 46 (1915), nr. 183, p. 290-291.

46 Minuut van het proces-verbaal van de vergadering van het Medisch Comité van 4 augustus 1914.

47 Minuut van het proces-verbaal van de vergadering van het Medisch Comité van 6 augustus 1914.

48 Minuten van de processen-verbaal van de vergaderingen van het Medisch Comité van 11 en 12 augustus 1914.

49 Minuten van de processen-verbaal van de vergaderingen van het Medisch Comité van 6 en 7 augustus 1914.

50 Minuten van de processen-verbaal van de vergaderingen van het Medisch Comité van 31 augustus 1914, 11 september 1914, 22 september 1914 en 7 december 1914 en minuut van het proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité in bezet België van 17 februari 1915.

vertegenwoordigers van neutrale landen en de "symbolische" locatie een overname door de Duitse bezetter.⁵¹

Een concreter probleem was het verhinderen van elke vorm van samenwerking met de vijand: Britse verpleegsters mochten vanaf 22 september geen enkele Duitse militair meer verzorgen en het Britse personeel in de Brusselse ambulances werd verzocht bezet België te verlaten.⁵² Begin 1915 meldde het Medisch Comité aan de Duitse overheid dat ze wilde instaan voor drie vormen van communicatie, nl. de persoonlijke briefwisseling met delen van bezet België niet door de Duitse post bediend, tussen Belgische soldaten in Nederland en hun familie en tenslotte tussen Belgische militairen in Groot-Brittannië en Frankrijk en hun familie. Deze laatste vorm werd echter zeer snel door de Duitse overheid afgewezen.⁵³ De overige twee functies lijken zonder noemenswaardige problemen door het Medisch Comité te zijn uitgevoerd. Door aanhoudende conflicten tussen de Duitse overheid en het Directiecomité van het Belgische Rode Kruis in bezet België en de ontbinding van dit Directiecomité op 15 april 1915 kwam het Medisch Comité zelf onder druk te staan. De leden van dit comité besloten dan ook op 19 april 1915 administratief de activiteiten voort te zetten, maar niet meer ten volle op te treden.⁵⁴ De enige dienst die normaal bleef verder werken was het "*Bureau de Renseignements sur soldats malades, blessés ou morts*". Dokter Leboeuf en dokter Lerat namen de leiding van deze dienst op zich.⁵⁵ Doorheen het verdere verloop van de oorlog lijkt het Medisch Comité alleen op dit administratief niveau te functioneren.

"Bureau de Renseignements sur les soldats malades, blessés ou morts"

Deze dienst is door het Medisch Comité opgericht om informatie over militairen te verschaffen aan de Belgische bevolking. Familieleden konden de loketten van deze dienst bezoeken of brieven sturen om aanvragen in te dienen. Aan het Ministerie van Oorlog werd gevraagd om de werking te verbeteren door officiële lijsten op te stellen van gesneuvelde militairen, die tevens gepubliceerd zouden worden.⁵⁶ Ook andere diensten maakten gebruik van deze gegevens. Bijgevolg werd niet alleen naar Belgische militairen geïnformeerd, maar naar alle nationaliteiten waarmee het Belgische Rode Kruis in contact kwam. De belangrijkste correspondentiepartner was het "*Agence internationale des Prisonniers de Guerre*" van het Internationale Rode Kruiscomité te Genève. Dit Internationaal Agentschap voor Krijgsgevangenen werd in augustus 1914 opgericht, met de bedoeling om vragen over krijgsgevangenen te beantwoorden.⁵⁷

Een specifieke categorie bij deze uitzondering zijn de Belgische militairen uit

51 DE MUNCK L. en VANDEWEYER L., Het hospitaal van de koningin, p. 59.

52 Minuten van de processen-verbaal van de vergaderingen van het Medisch Comité van 22 en 23 september 1914.

53 Minuut van het proces-verbaal van de vergadering van het Medisch Comité van 8 januari 1915.

54 Minuut van het proces-verbaal van de vergadering van het Medisch Comité van 19 april 1915.

55 Minuut van het proces-verbaal van de vergadering van het Medisch Comité van 19 april 1915.

56 Deze publicaties maken het voorwerp uit van nummers 68-70 van de onderhavige inventaris.

57 DE MUNCK L., De Grote Moeder in de Grote Oorlog, p. 27.

Congo. Om inlichtingen te verzamelen betreffende dit type soldaat deed het Bureau voor Inlichtingen een beroep op het Ministerie van Belgische Kolonies in Le Havre. Ook dit bureau had af te rekenen met beperkingen opgelegd door de Duitse overheid. Voornamelijk brieven gericht naar Belgen in niet-bezet gebied werden verboden. Tegen 1918 was deze dienst het enige door de Duitse overheid erkende bureau van het Belgische Rode Kruis. Bovendien waren zij ook de enigen die in contact mochten staan met het Internationale Rode Kruiscomité te Genève.

Op het einde van de oorlog werd besloten om alle inlichtingsorganen te bundelen. Brussel was hiervoor de uitgelezen plaats. De steekkaarten van het *Bureau de renseignements* die van het inlichtingsbureau van het Nederlandse comité in Den Haag werden bijgevolg naar het Medisch Comité opgestuurd.

⁵⁸De dienstverlening zelf ondervond enige hinder van deze reorganisatie. Inzake de inlichtingenverwerving stond deze organisatie zeer dicht bij het "Belgisch Bureau voor Inlichtingen betreffende Krijgsgevangenen en Geïnterneerden" ("*Bureau de Renseignements pour les Prisonniers et Internés*", een maand na de oprichting in september 1914 veranderde de naam in "*Agence belge des renseignements sur les prisonniers et les internés*"). Hun taken overlaptten elkaar: het Belgisch Bureau is bijgevolg complementair voor de inlichtingenverwerving van het Belgische Rode Kruis. ⁵⁹Algemeen moet dit bureau organisatorisch worden opgevat als een externe dienst die in de praktijk zeer nauw samenwerkte met het Belgische Rode Kruis. Rode Kruisleden Depage, Héger en Goldschmidt maakte deel uit van de eerste Beheerraad, gevolgd door Louis Leboeuf in 1917. De leden werden aangesteld door de overheid ⁶⁰en de organisatie werd erkend door het Directiecomité van het Belgische Rode Kruis, wat toeliet het Rode Kruisembleem te dragen en bijgevolg te genieten van de voordelen van post. Met het Medisch Comité, of beter gezegd het Inlichtingenbureau ervan, werd informatie uitgewisseld. Dit gebeurde door enerzijds te steunen op de relatie die het Belgische Rode Kruis met Genève had en anderzijds door de steekkaarten van het "*Agence belge des renseignements sur les prisonniers et les internés*" tijdelijk ter beschikking te stellen van het Medisch Comité. Minstens even belangrijk voor het Belgische Rode Kruis was dat deze dienst bijkantoren had in verscheidene steden. Op lokaal niveau is er sprake van een overlapping tussen de Rode Kruiscomités en deze diensten. ⁶¹

De "ambulance" van het Koninklijk Paleis

Hoewel deze instelling strikt genomen onder de Brusselse "ambulances" viel en dus hiërarchisch onder het Medisch Comité stond, is dit ene specifieke hospitaal toch van levensbelang geweest voor het Medisch Comité. De verwerving van dit complex was hoogstwaarschijnlijk te danken aan koningin Elisabeth die erevoorzitster was van het Belgische Rode Kruis. Dokter Antoine

58 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 15 december 1918.

59 L'effort de la Belgique occupée pour les prisonniers de guerre, p. 4.

60 De oprichting gebeurde door toedoen van gravin Jean de Merode en advocaat Édouard Rolin-Jacquemyns. Na april 1915 viel deze organisatie onder het Medisch Comité. Zie: VANDEN BOSCH H., Inventaris van het archief van het Belgisch Inlichtingsbureau voor Krijgsgevangenen en Geïnterneerden in Brussel, p. 7-9.

61 L'Agence de renseignements belge pour les prisonniers et les internés, in Bulletin internationale des Sociétés de la Croix-Rouge, 46 (1915), nr. 183, p. 362.

Depage werd meteen verantwoordelijk voor dit hospitaal, zijn vrouw Marie Depage was er verpleegster. Vanaf 4 augustus 1914 begonnen de werkzaamheden in het hoofdgebouw van het Koninklijk Paleis. De daaropvolgende dag werd het Paleis ter beschikking gesteld van het Belgische Rode Kruis.⁶² Na het vertrek van Depage uit Brussel eind oktober 1914 werd dokter Louis Leboeuf hoofdgeneesheer. Onder de Duitse bezetting slaagde het hospitaal (met een capaciteit van 200 bedden) erin om te blijven werken. De directie van het hospitaal merkte immers terecht op dat met de sluiting van deze instelling in het Koninklijk Paleis de Duitse overheid het humanitaire optreden van de Belgische koningin vernietigde. De bezetter kon dit Belgisch symbool niet zonder gevolg van de kaart vegen. De verzorging van de oorlogsinvaliden in dit hospitaal beperkte zich niet tot medische zorg. Vanaf 1915 werden er ook cursussen aan de invaliden gegeven, zodat zij in de toekomst een broodwinning konden hebben. Stilaan werd het hospitaal ook een school voor oorlogsinvaliden.⁶³ De grootste uitdaging bleek de opheffing van het Directiecomité te zijn. Het beheer of beter gezegd de financiën vielen nu in de schoot van de verantwoordelijken van het hospitaal zelf. Alleen via samenwerkingsverbanden met het *Comité National de Secours et d'Alimentation* en het *Comité Section d'Aide et d'Apprentissage aux Invalides de la Guerre* kon het hospitaal boven water blijven. De dienstverlening liep ten einde op 10 februari 1919. Een totaal van 945 zieken en gewonden werden hier tijdens de Eerste Wereldoorlog verpleegd.⁶⁴

Het Hygiënisch Comité

Het Hygiënisch Comité was eerder een bijkomende dienstverlening van het Directiecomité en heeft slechts een kleine rol gespeeld. Het Belgische Rode Kruis had al in zijn statuten in 1892 de verplichting op zich genomen om alle slachtoffers van de oorlog te helpen, maar in 1913 uitte het Internationale Comité van het Rode Kruis te Genève aan alle Rode Kruisverenigingen de wens om samen te werken met de "sanitaire diensten" van hun respectievelijke landen. De creatie van het Hygiënisch Comité in september 1914 ligt in het verlengde hiervan, nl. het streven naar de best mogelijke hygiënische condities en maatregelen te nemen wanneer deze onvoldoende bleken te zijn. E. Beco, voorzitter van de "Conseil Supérieur d'hygiène publique", stond aan het hoofd van het Hygiënisch Comité dat vanuit Brussel opereerde. Op 22 januari 1915 werd beslist een Hygiënische Raad van het Rode Kruis op te richten.⁶⁵ Zijn voornaamste taak was een dienst van exhumatie te zijn voor de slachtoffers (vooral gesneuvelde militairen) van de oorlog. Het Hygiënisch Comité verleende ook assistentie bij de bestrijding van een kinkhoestepidemie in Elewijt en een tyfusepidemie in het kanton van Wolvertem.

62 Minuut van het proces-verbaal van de vergadering van het Medisch Comité van 5 augustus 1914.

63 DE MUNCK, L. De werking van het Belgische Rode Kruis in bezet gebied tijdens de Eerste Wereldoorlog, p. 189.

64 ARA, Archief van het Belgische Rode Kruis 14-18, nr. 405 : "Ambulance du Palais Royal. Bruxelles, 1914-1919".

65 Minuut van het proces-verbaal van de vergadering van het Medisch Comité van 22 januari 1915.

LOKALE AFDELINGEN

De structuur van de lokale Rode Kruisafdelingen was volkomen afhankelijk van de leden van de afdeling en van de situatie van hun lokaliteit. De archiefvorming doet wel uitschijnen dat de grootste afdelingen in de steden het best konden verder werken in bezet België. Van toezicht uit Brussel was er nog geen sprake. Dit blijkt vooral uit het feit dat het rapport van het Directiecomité van 1919 alleen vermeldt dat een aantal afdelingen konden functioneren onder de bezetting. De werking op lokaal niveau gebeurde volledig op basis van vrijwilligers. Een aantal afdelingen in middelgrote en kleine steden of dorpen richtten eigen "ambulances" op.⁶⁶

In 1914 werd de algemene werking van deze onderafdelingen als onvoldoende geëvalueerd door het Medisch Comité. Datzelfde comité had echter wel alleen de taak de relaties tussen de verschillende onderafdelingen te onderhouden en te coördineren, maar greep niet in wanneer de zaken niet naar wens verliepen. De vraag is of men dat wel kon. De problemen van het nationaal comité met de Duitse overheid werden zo goed en zo kwaad mogelijk op het lokale niveau opgevangen. Een strategie was bijvoorbeeld om onder een andere naam verder te werken. Meestal gingen de lokale afdelingen zich vanaf 1915 concentreren op het verzenden van pakketten naar krijgsgevangenen. Het agentschap voor inlichtingen over krijgsgevangenen en geïnterneerden bleek in dat opzicht een goede dekmantel te zijn.

ONTWIKKELING VLAK NA DE EERSTE WERELDOORLOG

Dankzij de fronthospitalen heeft het Belgische Rode Kruis op het vlak van medische verzorging in onbezet België meer dan 30.000 gewonden verpleegd.⁶⁷ Met de bevrijding van het bezette grondgebied verloren de oude fronthospitalen stilaan hun functie. 'L'Océan', De Panne kon nog verder werken tot oktober 1919. De sluiting van 'L'Océan', Vinkem werd aanvankelijk op 15 januari 1919 gepland, maar de continue werking van het hospitaal doorheen 1919 leidde het Directiecomité ertoe om het tijdelijk te herbestemmen en ter beschikking te stellen aan het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn (*Oeuvre Nationale de l'Enfance*). De situatie in West-Vlaanderen was immers nog hachelijk. Het materiaal van 'L'Océan' te Vinkem werd in 1920 verkocht, waarna het hospitaal onder de sloophamer ging.

In het kader van de heraanleg van medische voorzieningen in West-Vlaanderen werd door de Dienst der Verwoeste Gewesten een beroep gedaan op het Belgische Rode Kruis. Het Ministerie van Oorlog rapporteerde immers dat vooral de geneeskundige dienstverlening spaak liep, niet vanwege een gebrek aan burgerlijke hospitalen maar door hun gebrekkige werking en het tekort aan gekwalificeerd personeel.⁶⁸ Het optreden van het Belgische Rode Kruis in West-Vlaanderen werd in de loop van 1920 steeds uitgebreider. Vooral wanneer op

66 JANSSENS P., Belgische veldhospitalen tijdens de Eerste Wereldoorlog, p. 71.

67 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 20 juni 1919.

68 Processen-verbaal van de vergaderingen van het Directiecomité, 16 december 1919 en 2 januari 1920.

14 juni 1920 het Amerikaanse Rode Kruis zijn werkzaamheden in deze gebieden stopzette, werd de Belgische afdeling de hoofdverantwoordelijke voor de medische noden.

De medische dienstverlening aan de oorlogsslachtoffers stopte niet op het einde van de oorlog. L'Océan verhuisde bijvoorbeeld naar het privéziekenhuis Berckendaal van dokter Depage te Brussel. Zowel de overblijvende gewonden van L'Océan De Panne als van L'Océan Vinkem werden na de definitieve sluiting van beide hospitalen in oktober 1919 naar Brussel overgebracht voor verdere verzorging.

In het proces-verbaal van 18 april 1918 wordt een eerste evaluatie gemaakt over de werking van het Belgische Rode Kruis: "*Les circonstances ont démontré que la plupart des articles et statuts de la C.R.B. étaient inapplicables et qu'après la guerre actuelle l'association devrait être complètement réorganisée, chose impossible pour le moment.*" Deze ene zin somt de hele situatie keurig op. Er waren slechts drie leden benoemd voor het Directiecomité achter het front, terwijl dit er 15 moesten zijn. Bovendien konden deze drie personen natuurlijk ook niet alle functies op zich nemen. Het grote probleem was dat het Belgische Rode Kruis alleen uit vrijwilligers bestond. Op lokaal niveau waren dit voornamelijk dames van goede wil, maar vaak met weinig kennis.⁶⁹ Voor het nationaal comité kon men wel rekenen op gespecialiseerd personeel, maar was het Rode Kruis afhankelijk van de wil en tijdsinvestering van deze mensen. Verantwoording afleggen aan de voornaamste geldschieter, de Belgische overheid, viel moeilijk. De belangrijkste eis van de Staat was een betere administratie of minstens één die zijn belangrijke documenten kon bijhouden. Deze problematische relatie met de overheid, vooral met het Ministerie van Oorlog, culmineerde in 1918. Op de vergadering van 16 augustus 1918 werd besloten om bij de eerstvolgende Algemene Vergadering de kwestie van de statuten van de organisatie te bespreken en deze vervolgens aan te passen. Eén van de eerste maatregelen was de aanvulling van het Directiecomité tot zijn wettelijk kader van 15 leden. Aan het Ministerie van Oorlog werden begin 1919 dan ook 8 nieuwe leden voorgesteld. Deze nieuwe leden werden minder "nuttig" bevonden door het Belgische Rode Kruis: de praktijkervaring van de oorlog bleef, volgens de directie, hét middel voor de aanpassing van de organisatie.⁷⁰

Na de Eerste Wereldoorlog was de tijd rijp om een andere wending aan de organisatie te geven door ook hulpverlening mogelijk te maken voor slachtoffers van rampen en ongevallen in vreedstijd. In Genève werd de Liga van Rode Kruisverenigingen opgericht om een aangepast programma te ontwikkelen voor de vreedstijd. Het waren deze aanpassingen die de reorganisatie van het Belgische Rode Kruis beïnvloedden.⁷¹ Tegen 1922 was deze laatste een feit, met de oprichting van vaste centrale diensten onder leiding van directeur-generaal Edmond Dronsart. Het hoofddoel van de organisatie was eveneens veranderd. De oorlogstaak bleef dezelfde, maar in tijden van vrede moest zij nu ook instaan voor hulpverlening bij rampen en mocht het Belgische Rode Kruis andere Rode Kruisverenigingen bijstaan.

69 Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 18 april 1918.

70 Processen-verbaal van de vergaderingen van het Directiecomité, 14 januari 1919 en 16 februari 1919.

71 MINOT J.-P. La Croix-Rouge de Belgique, p. 36.

Samenwerking met de Staat was nog steeds vereist, maar werd beter geregeld. Het Belgische Rode Kruis had nu een complementaire taak bij de activiteiten van de Medische Dienst van het Leger. Het financieel beheer werd in overleg met het Ministerie van Nationale Defensie geregeld.⁷² Op het vlak van dienstverlening was deze reorganisatie een grote stap richting professionalisering. Zo werd het Medisch Comité een professionele dienst bestaande uit drie sectoren, respectievelijk de medische, de chirurgische en de hygiënische sector. Nieuw was ook de instelling van een Provinciaal Comité en een Provinciale Raad, een brug naar het lokale niveau.⁷³

JOHN VAN SCHAICK, JR.

John Van Schaick Jr. was bij aanvang van de Amerikaanse hulpverlening geen onbekende op het gebied van hulpverlening en hulporganisaties. In 1913 werd hij door president Wilson benoemd tot de "*Board of Charities*".⁷⁴ Ook was hij, zoals eerder vermeld, lid van de *Rockefeller Foundation War Relief Commission*, die in 1915 de eerste stappen van de Amerikaanse hulpverlening voor Europa zette.

Het Amerikaanse Rode Kruis zelf trad pas op in 1917 met de oprichting van een War Council onder leiding van Grayson M.P. Murphy, een gereputeerd zakenman. Dit centrale comité nam de hele organisatorische last van de oorlog op zich. De activiteiten vingen aan op 13 juni 1917, na de oprichting van een uitvalsbasis te Parijs waar de commissie tot de herfst van 1918 actief zou blijven.⁷⁵ Het duurde niet lang vooraleer een commissie voor Europa werd gecreëerd.⁷⁶ Ernest Bicknell en John Van Schaick Jr. werden verantwoordelijk voor het *Departement of Social and Economic Conditions*, respectievelijk als *chiefen assistent-chief*. Hun eerste actieterrein was Frankrijk, maar vrij snel werd de Belgische situatie, een land waarvan het merendeel van het grondgebied bezet was, als een aparte casus ervaren. Op 20 augustus 1917 werd *The Department for Belgium* opgericht⁷⁷ onder leiding van Ernest Bicknell en John Van Schaick Jr. Het orgaan kanaliseerde Amerikaanse hulp onder Belgische verantwoordelijkheid. De Belgische politiek moest ten allen koste vermeden worden, waardoor de samenwerking met het vorstenpaar de toegangspoort vormde voor hulpverlening aan België. Op 3 september 1917 werd het hoofdkwartier van Bicknell en Van Schaick Jr. in Le Havre opgericht. Het departement zette zich voornamelijk in voor de Belgen in onbezet België en Noord-Frankrijk. In januari 1918 werd het departement een comité, maar het eigenlijke werk bleef zijn gewone gang gaan. Diezelfde maand werd Van Schaick zelf gepromoveerd tot de rang van majoor. De eigenlijke militarisering van *the American Red Cross* valt te vergelijken met het Belgische Rode Kruis. John Van Schaick Jr. werd de commissaris voor België in oktober 1918. Op 20

72 Ibid., p. 43. Voor de afhankelijkheid van de Staat, zie p.152-158.

73 Ibid., p. 39 en p. 41.

74 JONES L.C., *La Croix-Rouge Américaine et la Belgique*, p. 3.

75 Ibid., p. 2.

76 Ibid., p. 2.

77 Ibid., p. 13-15.

november 1918 installeerde de *Red Cross Commission* zich in Brussel en bleef werkzaam in België tot 19 april 1919.⁷⁸

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

HET ARCHIEF VAN HET DIRECTIECOMITÉ VAN HET BELGISCHE RODE KRUIS

Het archief van het Belgische Rode Kruis heeft een bewogen geschiedenis gekend. Al tijdens de Eerste Wereldoorlog werden er incidenten gerapporteerd, die de archiefvorming mogelijk bemoeilijkt hebben. De arrestatie van gravin Jean de Merode bij haar terugkeer naar Brussel op 6 december 1914 ging gepaard met de inbeslagname van haar bezittingen, waardoor documenten van het Directiecomité achter het front en van het Anglo-Belgisch Comité mogelijk naar een andere archiefvormer zijn verhuisd. Pertinenter was de ontbinding van het Directiecomité door de Duitse Gouverneur-Generaal voor België, generaal von Bissing. De afgevaardigde voor het Belgische Rode Kruis werd verantwoordelijk voor alle archieven van dit comité. Het order werd op 14 april 1915 uitgevaardigd om de hand te leggen op alle archiefbescheiden.⁷⁹ In hoeverre alle in beslag genomen archiefbescheiden later zijn teruggegeven aan het Belgische Rode Kruis is onduidelijk. Veelzeggend is ook het proces-verbaal van 7 april 1918 dat de Rode Kruisleden aanmaande om beter om te springen met hun documenten. Een bevraging van het Ministerie van Oorlog betreffende stukken ter financiële verantwoording leidde tot de conclusie dat veel van deze stukken niet door de Rode Kruisleden werden bewaard. De leden werden aangemaand om deze stukken aan de algemeen penningmeester of haar afgevaardigde te geven.

Archiefbescheiden bewaard bij de administratie van inspecteur-generaal Léopold Mélis werden in de loop van 1919 overgebracht naar de administratie van het Belgische Rode Kruis. De eerste verantwoordelijke voor het archiefbeheer was de secretaris-generaal van de organisatie, Georges Didier. In 1921 werden de deelarchieven van het *Comité médical* en het *Bureau des Renseignements des Soldats Blessés à Calais* overgedragen aan de Commissie van het Oorlogsarchief. Mogelijk heeft er ook een overdracht aan het Ministerie van Landsverdediging plaatsgevonden. In de briefwisseling is er immers een brief van 1925 aanwezig, waarin het Ministerie aangeeft dat "*les archives et le matériel de l'hôpital de l'"Océan" que vous voulez bien mettre à notre disposition, seraient effectivement d'un grand intérêt..., tant au point de vue administratif qu'au point de vue scientifique.*" Deze brief was een reactie op een eerdere communicatie van Edmond Dronsart, directeur-generaal van het Belgische Rode Kruis, waarin hij een aanbod van schenking van registers, steekkaarten en medische observaties en radiografische platen deed. Of deze overdracht effectief heeft plaatsgevonden, is onduidelijk. Vast staat dat deze documenten niet in het Oorlogsarchief zijn terecht gekomen. Ook het Koninklijk

⁷⁸ Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité, 6 april 1919.

⁷⁹ La dissolution du Comité central de la Croix-Rouge belge, in Bulletin International des Sociétés de la Croix-Rouge, 46 (1915), nr. 183, p. 281.

Legermuseum bewaart deze bestanden niet. Het is eveneens mogelijk dat deze bescheiden zijn vernietigd. Van de archieven over de hospitalen na de Eerste Wereldoorlog weten we alleen dat een deel verloren ging door een overstroming van de kelder in het hospitaal van Antoine Depage in Brussel. Het betrof hier nota's van Depage rond 1925 over zijn project voor een hospitaal te Woluwe. De archiefbescheiden verzameld door dokter Louis Leboeuf werden in 1940 overgeheveld naar het Belgische Rode Kruis. Zij bevonden zich in de kast van de dokter op het Koninklijk Paleis. Het betrof hier documenten " *relatifs aux soldats hospitalisés dans certaines ambulances pendant la guerre 1914-1918*".

80

Voor de jaren na de Tweede Wereldoorlog is de geschiedenis van het archief nauwelijks te achterhalen. Pas in de jaren 1970 duiken weer sporen op. Vast staat dat het archiefbeheer destijds ontoereikend was. Het gebeurde zelden dat diensten hun documenten hadden geïnventariseerd of zelfs geklasseerd. De meeste documenten bleven bij de archiefvormer op de verschillende bureaus bewaard en de overdracht naar het archiefdepot verliep allesbehalve systematisch. In 1970 werd een nieuw lokaal voorzien achter de parking van de ambulances op de hoofdzetel in Brussel. Het feit dat richtlijnen rond archiefbeheer pas zeven jaar later het daglicht zien, wijst erop dat weinig belang werd gehecht aan het archief ⁸¹dat tot de verhuis van de organisatie in 2004 in deze kelder zou blijven. Wellicht bevond het archief in de jaren 1930-1960 zich in een vergelijkbare situatie. De mogelijkheid van ongecontroleerde vernietigingen op basis van een dienstorder uit 1970 valt niet uit te sluiten.

⁸²Samen met de verantwoordelijke van de logistieke dienst gold in de loop van jaren 1980 het beleid om bij plaatsgebrek stukken weg te gooien, al zijn er schijnbaar geen stukken vernietigd die dateren uit de Eerste Wereldoorlog en het Interbellum. Tenslotte was er de slechte beveiliging: de (pas in 2016 opgehelderde) ontvreemding van het rapport van de "Ambulance Palais Royal" is ongetwijfeld het resultaat van dit slecht beheer.

Tot 1983 was het archief in handen van Lucienne Delepine. De Documentatiedienst van het Rode Kruis was toen een mengvorm van bibliotheek- en archiefbeheer. Datzelfde jaar werd Luc De Munck aangeworven ter vervanging van de toen 65-jarige Delepine. Wellicht handelde Delepine voornamelijk als bibliothecaresse. Tijdens de inventarisatie hebben we vastgesteld dat delen en banden de stempel van de bibliotheek van het Belgische Rode Kruis droegen. In de typische werking van een documentatiedienst werd het archief van het Directiecomité thematisch ingedeeld. De vermenging van archief en documentatie bleek ook duidelijk wanneer bij inventarisering de onderwerpsmap van de 40ste verjaardag van 'L'Océan', De Panne werd aangetroffen. De Documentatiedienst hanteerde de documentaire benadering wellicht als een verwervingsstrategie. Opvolger Luc De Munck betoonde interesse in de archieven en volgde de opleiding archivistiek in 1992-93. De bewaaromstandigheden van het archief zijn onder zijn leiding gaandeweg opgekrikt en in 1998 krijgt hij de

80 ARA, Archief van het Belgische Rode Kruis 14-18, nr. 34: Briefwisseling van directeur-generaal Edmond Dronsart met dr. Louis Le Boeuf.

81 VAN DER SLIJCKEN K., Rode Kruis-Vlaanderen. Actuele structuurstudie en ordeningsplannen, p. 10.

82 Ibid., p. 307.

afzonderlijke dienst Archief onder zijn hoede. Deze was weliswaar geen zelfstandige eenheid (en viel onder het departement Communicatie), maar betekende toch een opmerkelijk innovatie voor de NGO-sector. Het was de Vlaamse vleugel van het in 1972 geregionaliseerde Belgische Rode Kruis die in 1998 de archiefzorg op zich nam, louter en alleen omdat zij een archiefdienst hadden.⁸³

HET ARCHIEF VAN HET "COMITÉ MÉDICAL"

Ook het archief van het Comité médical getuigt van weinig aandacht voor het archiefbeheer tijdens de oorlog zelf. Zo lijken de minuten van de processen-verbaal van het Medisch Comité door de heer Beckers te zijn bijgehouden⁸⁴, hoewel hij hiervoor geen enkel officieel mandaat of andere verplichting had. Het is door de ijver van één persoon dat dit cruciale type bestuursdocumenten bewaard is gebleven.

In de "Totenliste", opgesteld door het *Zentral Nachweise Bureau* van het Internationale Comité van het Rode Kruis (20 mei-17 nov. 1919) bevindt zich een klad dat mogelijk een eerste poging is om een inhoudsoverzicht of plaatsingslijst op te stellen. De eerste grondigere inventarisatie gebeurde door Etienne Sabbe in de jaren 1920 na hun overbrenging naar de Commissie voor Oorlogsarchieven.

VERWERVING

Het archief gevormd door het Belgische Rode Kruis tijdens de Eerste Wereldoorlog was lange tijd opgedeeld in twee aparte deelbestanden die pas de afgelopen jaren werden herenigd.

Na de Eerste Wereldoorlog gaf toenmalig Algemeen Rijksarchivaris Joseph Cuvelier de aanzet tot de oprichting van de "Commissie van het Oorlogsarchief". De Commissie, bij Koninklijk Besluit van 15 november 1919 ingesteld, moest alle archieven bundelen van de organen, die specifiek waren opgericht tijdens de Eerste Wereldoorlog. In februari en mei 1921 schonk het Rode Kruis aan de Commissie van het Oorlogsarchief "259 casiers, 2 caisses de fiches, 32 classeurs, divers dossiers et 2 grandes caisses de fiches" (opgenomen in het Aanwinstenregister onder nrs. 80 en 208). Op de steekkaartenreeksen na werden de archieven samengevoegd onder de noemer "Archief van het Medisch Comité van het Rode Kruis" en vervolgens in de loop van de jaren 1920 geïnventariseerd door Etienne Sabbe. Deze inventaris werd voltooid door Pierre-Alain Tallier in 2002.

Het rapport van de Commissie van het Oorlogsarchief uit 1922 vermeldt dat de steekkaarten niet in geordende staat bij de Commissie zijn beland. Een alfabetische originele orde werd vastgesteld, maar deze had geleden onder

83 MAES K., Inventaris van het archief van het directiesecretariaat van Belgische Rode Kruis-Vlaamse Gemeenschap, p. 3.

84 Geregeld wordt de aantekening Collection Beckers op de processen-verbaal gevonden. Bijv. Minuut van het proces-verbaal van de vergadering van het Medisch Comité van 19 september 1914.

"*différents voyages que [les fiches] avaient dû faire*". Vooral de ladekasten van Le Havre waren zeer wanordelijk. Daarenboven was er een groot aantal steekkaarten dat niet in bakken of kasten zat. Door de frequente aanvragen van deze archiefbescheiden zag de Commissie zich genoodzaakt om ze te ordenen. Hierbij werden verschillende series gevormd om opzoeking te vergemakkelijken. Het eindresultaat in 1922 was dat de Commissie ongeveer 485.000 Rode Kruissteekkaarten in zijn bezit had, waarvan er nog ongeveer 50.000 geordend moesten worden.⁸⁵

In 2004 sloot het Belgische Rode Kruis met het Algemeen Rijksarchief een overeenkomst voor de bewaargeving van het historisch archief uit de periode 1864-1999. Twee deelbestanden werden overgeheveld naar het gebouw van Rode Kruis-Vlaanderen te Mechelen, in functie van een geplande inventarisatie: het archief van zowel de Eerste als de Tweede Wereldoorlog. Pas in 2012 werd het archief met betrekking tot de Eerste Wereldoorlog overgebracht naar het Algemeen Rijksarchief, in de nasleep van de inventarisatie door Bart Cornel in het kader van diens Manama-stage Archivistiek en Hedendaags Documentbeheer. Hiertoe behoorde ook archief gevormd door John Van Schaick Jr. van het Amerikaanse Rode Kruis, dat in 2004 aan het Belgische Rode Kruis werd geschonken door Richard Norton, een achterneef van Van Schaick Jr. In 2015 is het Belgische Rode Kruis overgegaan tot een schenking van de archiefbestanden die stelselmatig bij het Algemeen Rijksarchief waren neergelegd, waaronder ook de archieven die het voorwerp uitmaken van onderhavige inventaris.

85 ARA. Archief van de Commissie van het Oorlogsarchief, nr. 24.

Inhoud en structuur

INHOUD

Dit archiefbestand heeft voornamelijk betrekking op de werking van het Belgische Rode Kruis in België en Noord-Frankrijk tijdens de Eerste Wereldoorlog, alsook op ondersteunende activiteiten die werden opgezet in Nederland en Groot-Brittannië in jaren 1914-1919. Het archief van John Van Schaick Jr. behandelt vooral de relatie en samenwerking tussen het Amerikaanse en het Belgische Rode Kruis tijdens en na de Eerste Wereldoorlog. Tenslotte is ook de reorganisatie van het Belgische Rode Kruis na WO I gedocumenteerd.

Het archief vormt geen geheel dat na de oorlog mooi werd weggeborgen: de archiefvormer heeft nooit veel belang gehecht aan zijn archieven. Dit verklaart waarom een organisatie zoals 'L'Océan,' De Panne met 470 personeelsleden ⁸⁶nauwelijks enige archiefbescheiden heeft achtergelaten. De grote hoeveelheid opnamelijsten van lokale "ambulances" en hospitalen vloeit dan weer voort uit een reglement van inspecteur-generaal Mélis uit 1914. Elke "ambulance" was verplicht om een register ⁸⁷te hebben met de voor- en achternamen van opgenomen militairen, hun regiment, bataljon, compagnie, stamboomnummer, geboortedatum, datum van opname, aard van verwonding, exacte oorzaken, datum en wijze van ontslag uit de "ambulance". Deze gegevens vormen een cruciale bron voor de medische geschiedenis van de Belgische militair tijdens de Eerste Wereldoorlog. Wanneer een militair overleed, moest het hoofd van de "ambulance" telegrafisch de commandant van de provincie en de burgemeester van de stad verwittigen. Die administratieve verwerking is de hoofdreden van de contacten tussen het Belgische Rode Kruis en de steden en gemeenten. Het waren precies deze instellingen die in de latere jaren van de oorlog als nieuwe vragende partij het Belgische Rode Kruis contacteerden, vermits het Belgisch Leger in bezet België zijn administratieve taken niet kon uitvoeren. Steden en gemeenten moesten bijgevolg een alternatief zoeken om de burgerlijke stand aan te passen: de bewijskracht van deze documenten verzekerde hun bewaring.

De verschillende steekkaartenreeksen zijn een belangrijke bron voor zowel genealogisch onderzoek als voor de medische geschiedenis van het Belgisch Leger in 1914-1918. De steekkaarten bevatten de naam en voornaam van de militair, zijn eenheid en graad, plaats van domicilie, geboortedatum en medische geschiedenis. Dit is de geregistreerde informatie waarover het Belgische Rode Kruis beschikte, hoofdzakelijk met betrekking tot Belgische militairen. Af en toe duiken echter ook andere nationaliteiten op in de reeks, zoals Franse (doorgaans Noord-Afrikaanse) soldaten. De vermenging van het Belgische en het Franse leger was immers zeer groot in de begindagen van het IJzerfront.

Het archief van het "Comité Médical" bestaat voornamelijk uit archiefstukken gevormd door het ondergeschikte *Bureau de Renseignements sur soldats*

86 MÉLIS L., Contribution à l'histoire du Service de Santé de l'Armée au cours de la guerre 1914-1918, p. 303.

87 In de praktijk zijn dit meestal losse lijsten.

malades, blessés ou morts. Alleen de processen-verbaal van het "Comité Médical" geven inzicht in de communicatie met de lagere echelons. De processen-verbaal van dit comité⁸⁸ zijn opgenomen in de voor- en naoorlogse processen-verbaal van het Directiecomité. Hoogstwaarschijnlijk zijn deze documenten in 1914 met het comité meegereisd naar Frankrijk en heeft het Directiecomité het niet nodig geacht om bij de creatie van het Directiecomité achter het front een nieuwe reeks op te stellen. Het ontbreken van de processen-verbaal van het Directiecomité in bezet België is dan wellicht weer te wijten aan de ontbinding van dit comité in 1915.

Het archief van Van Schaick Jr. bevat tenslotte een groot aantal foto's met betrekking tot de activiteiten van het Rode Kruis en diverse verenigingen in de frontzones en in Frankrijk.

Taal en schrift van de documenten:

De meest voorkomende taal is het Frans. Nederlands wordt soms gebruikt in relatie tot particulieren of organisaties gevestigd in Vlaanderen. Bij archiefbescheiden met betrekking tot de Duitse overheid is het Duits vanzelfsprekend de voertaal.

SELECTIES EN VERNIETIGINGEN

In het archief van het "Comité Médical" zijn de handgeschreven afschriften vernietigd van de door het Ministerie van Oorlog gepubliceerde lijsten van gesneuvelde soldaten in het Staatsblad. Het gaat immers om kopieën van lijsten die al elders in de inventaris zijn opgenomen.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn belangrijke archiefstukken en verwant materiaal verloren gegaan. Archieven van de veldhospitalen Bourbourg, Cabour, Hoogstade, Petit Fort Philippe, Vinkem en Beveren-aan-de-IJzer, verschillende King Albert's Hospitals in London en verscheidene verwante organisaties zijn verdwenen. De gaten in dit conglomerataarchief zullen wellicht ook nooit meer worden opgevuld.

Hoewel er zeer veel materiaal van hospitalen aanwezig is, zijn er ook op dit vlak belangrijke lacunes. Het meest frappant zijn de medische observaties van de vooruitgeschoven posten aan het front. Hoewel zij verplicht waren deze stukken nauwkeurig bij te houden en naar 'L'Océan', De Panne te versturen, is geen van deze documenten bewaard gebleven. Helaas zijn de opnameregisters ook niet de enige documenten die ontbreken. Een vooruitgeschoven post was immers ook verplicht om heel nauwkeurig de bezittingen van elke militair te noteren: een eerste "*fiche*" met alle bezittingen werd ondertekend door de militair in kwestie of, wanneer dit onmogelijk bleek, door de verpleegster en een betrokken brancardier, terwijl een tweede "*fiche*" een overzicht gaf van alle waardevolle voorwerpen van de militair. Beiden werden in aparte zakken met de militair naar De Panne gestuurd. Het betreft in dit geval wel zeer kwetsbare documenten die opgesteld moesten worden in soms hachelijke situaties. Tevens moet rekening worden gehouden met het geringe administratief nut van de

88 Zie Proces-verbaal van de vergadering van het Directiecomité van 28 feb. 1919.

documenten indien een militair zijn bezittingen kon terugvragen. Wellicht werden de meeste stukken dan ook vrij snel vernietigd.

TOEKOMSTIGE AANGROEI/AANVULLINGEN

Een aantal archiefreeksen met betrekking tot (de lokale afdelingen van) het Belgische Rode Kruis tijdens de Eerste Wereldoorlog worden nog bewaard in een depot van de privéfirma OASIS te Turnhout. Mogelijks worden deze stukken later nog als een apart deelbestand aan dit archief toegevoegd.

ORDENING

Het archief dat het voorwerp uitmaakt van deze inventaris, bestond aanvankelijk uit vier verschillende blokken: het archief van het Directiecomité (in bezet België en achter het front), het archief van de Comités opgericht door het directiecomité, het archief van de lokale afdelingen en het archief van John Van Schaick Jr. Tenslotte werd ook een reeks voorwerpen achteraan het bestand toegevoegd.

Wat het Medisch Comité betreft, weerspiegelde de orde van de "Commissie voor het Oorlogsarchief", ingegeven door de bewijsfunctie van de documenten in de jaren 1920, niet de verschillende functies en diensten van het Belgische Rode Kruis. In deze inventaris is dan ook waar mogelijk de archiefvormer geïdentificeerd. Stukken van het Medisch Comité die pas in 2012 waren overgedragen (cf. supra), werden geïntegreerd in dit deelbestand.⁸⁹ De stukken zijn in de aangepaste organisatiestructuur geplaatst, waarbij de meeste archiefbescheiden niet door het Medisch Comité zelf werden gevormd, maar van het ondergeschikte "Bureau voor Inlichtingen betreffende zieke, gewonde of overleden soldaten". Enkel waar het Bureau voor Inlichtingen niet expliciet als archiefvormer kon worden geïdentificeerd, zijn de archiefbescheiden onder het Medisch Comité geplaatst. De stukken waren immers gericht aan het "Comité Médical" en werden als dusdanig geordend in functie van hun plaats in de originele samenhang.

89 Het betreft inventarisnummers 383-384, 386-393, 400-425 en 433.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

I. DIRECTIECOMITÉ

A. ALGEMEEN

1. BESTUUR VAN HET BELGISCHE RODE KRUIS

- 1 Kladversies van uitgaande brieven van het Directiecomité aan het Ministerie van Oorlog betreffende hun taakuitvoering, kladversies van de processen-verbaal van het Directiecomité en het Medisch Comité betreffende de lokale afdelingen en ingekomen brieven betreffende gewondenverzorging. (1885, 1892, 1894, 1897) 1913-1914.

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

2 - 3 PROCESSEN-VERBAAL VAN DE VERGADERINGEN VAN HET DIRECTIECOMITÉ. 1914-1920.

- 2 dec. 1914-1918, 28 feb. 1919. Alle stukken zijn gevormd door het Directiecomité in het niet door de Duitsers bezette deel van België. Vanaf eind 1915 is er slechts maandelijks of om de twee à drie maanden een proces-verbaal. Bevat de minuut van het rapport van het "Directiecomité achter het front" (28 feb. 1919) en één krantenartikel.

1 pak

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 3 1919-1920.

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 4 Nota betreffende het verzoek van oprichting van een Comité d'Assistance. [ca. 1918].

1 stuk

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 5 Dossier inzake de ontslagname en aanstelling van enkele bestuursleden van het Belgische Rode Kruis. 1919-1921.

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 6 Dossier inzake de Algemene Vergadering van het Belgische Rode Kruis van 6 juni 1920. 1920.

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

2. REORGANISATIE VAN HET BELGISCHE RODE KRUIS NA DE OORLOG

- 7** Stukken betreffende het wettelijke kader en de activiteiten van het Belgische Rode Kruis. (1891)1919-1922. Bevat naast een uittreksels uit het Belgisch Staatsblad ook de minuut en het klad van de toespraak "La mission de la Croix-Rouge dans l'avenir" van [1922?] en de minuut en het klad van het activiteitenrapport van het Directiecomité van 1919-1920 en de minuut en het klad van het activiteitenrapport van 1 mei 1920 van de prothesedienst van "L'Océan".

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918

8 - 9 DOSSIERS INZAKE DE AANPASSING VAN DE STATUTEN VAN HET BELGISCHE RODE KRUIS 1919-1922.

- 8** Voorstellen voor de nieuwe statuten. Juli 1919 - juli 1920.

1 pak

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918

- 9** Redactie van de teksten betreffende de statuten. 1920-1922.

1 pak

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918

- 10** Minuut van het rapport betreffende de organisatie van het Belgische Rode Kruis tijdens de Eerste Wereldoorlog. 26 maart 1919.

1 stuk

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918

- 11** Klad van een brief van 12 april 1919 van dokter Antoine Depage aan Georges Didier, secretaris van het Belgische Rode Kruis. 12 april 1919.

1 stuk

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918

- 12** Minuut van de brief van dokter Antoine Depage aan koningin Elisabeth betreffende de reorganisatie van het Belgische Rode Kruis. November 1919.

1 stuk

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918

- 13** Toespraak van 9 april 1922 van dokter Antoine Depage, voorzitter van het Belgische Rode Kruis, bij de openingsvergadering van de Algemene Raad. 1922.

1 stuk

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918

3. CONTACTEN MET INSTELLINGEN EN PARTICULIEREN

A. ALGEMEEN

- 14** Briefwisseling van/aan secretaris-generaal Georges Didier met de Belgische overheid, bedrijven en particulieren betreffende de werking van het Belgische Rode Kruis. 1919.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918
- 15** Briefwisseling van secretaris-generaal Georges Didier met baron de Vrière, directeur van de Dienst voor Repatriëring en Herberging van Vluchtelingen, betreffende de werking van beide organisaties. oktober- december 1919.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918
- 16** Ingekomen brieven van het Ministerie van Oorlog betreffende de afhandeling van de hospitalen van het Belgische Rode Kruis en de werking van het verlenen van inlichtingen betreffende militairen. 1919-1920.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918
- 17** 17 - 18 Briefwisseling met het Ministerie van Landsverdediging betreffende het materiaal van het Belgische Rode Kruis en inlichtingenverwerving omtrent Belgische militairen. 1920-1932. Briefwisseling van voorzitter dokter Antoine Depage en secretaris-generaal George Didier. 1919-1921, 14 apr. 1922.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918
- 18** Briefwisseling van directeur-generaal Edmond Dronsart. mei 1925, feb. 1931.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918
- 19** Ingekomen dankbrief van 30 juni 1925 van generaal Joseph Joffre aan ondervoorzitter luitenant-generaal Wilmaers voor een onderscheiding van het Rode Kruis. 1925.
1 stuk
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918
- 20** Dossier inzake het overlijden van luitenant-generaal Léopold Mélis, oud-voorzitter van het directiecomité achter het front. november 1931-februari 1932.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Rode Kruis van België, 1914-1918

B. (INTER)NATIONALE RODE KRUISVERENIGINGEN

- 21 "Croix-Rouge Etrangères", briefwisseling van/aan voorzitter dokter Antoine Depage met andere nationale Rode Kruisverenigingen en buitenlandse consulaten in België en Frankrijk betreffende de werkingen van de Rode Kruisverenigingen. oktober 1918-1919.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 22 - 23 Stukken betreffende "L'Agence Internationale des Prisonniers de Guerre" van het Internationaal Comité van het Rode Kruis. [1918].
22 "Comité international de la Croix-Rouge. L'Agence Internationale des Prisonniers de Guerre. Genève, 1914-1918". [1919].
1 deel
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 23 "Agence des prisonniers: fichiers français", foto van de steekkaarten van Franse krijgsgevangenen van het "Agence Internationale des Prisonniers de Guerre". [1918?].
1 stuk
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- C. ONDERSTEUNING VAN DE DIENST DER VERWOESTE GEWESTEN*
- 24 Dossier inzake de aanwerving van artsen voor de Verwoeste Gewesten. 1919-1920.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 25 Dossier inzake de aankoop van de barakken van 'L'Océan', De Panne door de Dienst der Verwoeste Gewesten. 1920.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 26 Dossier inzake de organisatie van de medische diensten in de verwoeste gewesten. 1920-1921.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 27 - 28 Dossiers inzake de oprichting en de werking van de hulppost te Ieper. 1920-1921.
27 Werking van de hulppost. juni-juli 1920.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 28 Oprichting van de hulppost. juni 1920-mei 1921.
1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 29 Dossier inzake de oprichting van hospitalen te Wervik en Ieper. 1920-1921. 1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 30 *D. INLICHTINGENVERWERVING EN -VOORZIENING BETREFFENDE MILITAIRES EN MEDISCH PERSONEEL*
Ingekomen brieven en opnamelijsten van gewonden verzorgd in instellingen te Aarschot, Acoz, abdij van Maredsous, Floreffe, Falisolle en het militair hospitaal te Bergen-op-Zoom in 1914 en 1916. 1914-1915, 1921, 1935, 1937-1938. 1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 31 Briefwisseling van secretaris-generaal George Didier met overheden, nationale Rode Kruisverenigingen en particulieren betreffende inlichtingen over Belgische militairen. 1919. 1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 32 Briefwisseling gericht van secretaris-generaal George Didier met de directie van het hospitaal 'L'Océan' te Brussel, de Medische Dienst van het Belgisch leger en particulieren betreffende de werking van het hospitaal 'L'Océan' te Brussel en de hospitalisatie van gewonden tijdens en na de Eerste Wereldoorlog. 1919-1922. 1 pak
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 33 Ingekomen brieven van de Commissie voor Oorlogsarchieven, betreffende inlichtingen over militairen. 1921-1924. 1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 34 Briefwisseling van directeur-generaal Edmond Dronsart met dokter Louis Le Boeuf en majoor Vandenheuvel van de "Ambulance" van het Koninklijk Paleis betreffende de gehospitaliseerde militairen tijdens de Eerste Wereldoorlog. 1922-1924, 1933, 1936, 1939-1940. 1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 35 Briefwisseling van voorzitter prof. dr. Pierre Nolf en directeur-generaal Edmond Dronsart met het Ministerie van Landsverdediging, lokale afdelingen, stads- en gemeentebesturen en dokters betreffende inlichtingen uit de archieven van de "ambulances" van het Belgische Rode Kruis. 1923, 1926-1932. 1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 36** Briefwisseling van directeur-generaal Edmond Dronsart met stads- en gemeentebesturen en lokale Rode Kruisafdelingen betreffende inlichtingen over militairen. 1930.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 37** Dossier inzake de aanwezige geneesheren in de "ambulance" van het Hôpital de Bavière te Luik. 22-23 december 1931.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 38** Dossier inzake de inlichtingen verzameld door dokter Louis Leboeuf. 1932-1933, 1938.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 39 - 40** Briefwisseling met de Medische Dienst van het Leger en lokale Rode Kruiscomités in het Interbellum en tijdens de mobilisatieperiode betreffende de inlichtingenverwerving van Belgische militairen. 1932-1940.
- 39** Briefwisseling van/aan directeur-generaal Edmond Dronsart. 1932-feb. 1940.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 40** November 1937 - mei 1940.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 4. FINANCIËEL BEHEER**
- 41** Dossier inzake het conflict met het Ministerie van Oorlog betreffende de boekhouding van het Belgische Rode Kruis. 1918-1919.
1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 42** Brief van 26 november 1919 betreffende een subsidie aan mevr. Paul Hymans. 1919.
1 stuk
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 5. MATERIAAL- EN INFRASTRUCTUURBEHEER**
- 43** Dossier inzake het ter beschikking stellen van materiaal aan de "Ligue Nationale contre la Tuberculose". 7 november 1917, 1919.
1 pak

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

44 - 45 ZENDINGSORDEERS EN BRIEFWISSELING VAN LUITENANT ROBERT KALCKER, DIRECTEUR VAN DE RODE KRUISMAGAZIJNEN TE OOSTENDE, BETREFFENDE HET BEHEER VAN DE MAGAZIJNEN. 1918-1919.

- 44 Briefwisseling met secretaris-generaal George Didier. 1918-1919. 1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 45 Zendingsorders en briefwisseling met particulieren en diverse organisaties. december 1918-1919. 1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 46 Dossier inzake de mogelijke teruggave van in 1914 ter beschikking gesteld materiaal. april-juli 1919. 3 stukken

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 47 Dossier inzake door de Duitsers in beslag genomen goederen. 1919. 1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 48 Dossier inzake ter beschikking stellen van Rode Kruismateriaal. 1919. 1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 49 Aankoopdossier inzake de ambulances van de Austin Motor Company Ltd. mei 1924. 1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

6. BEHEER VAN NAOORLOGSE HOSPITALLEN

- 50 Briefwisseling betreffende de inboedel en voedselvoorziening voor het hospitaal Berkendaal te Brussel. 1918-1919. 1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 51 Ingekomen brief aan algemeen-penningmeester baron Constant Goffinet van 20 november 1919 betreffende de gift van het directiecomité aan het Instituut Marie Depage-Edith Cavell. 1919. 1 stuk

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 52 Aankoopdossier voor het hospitaal Berkendaal. 1919-1922.

1 pak

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

53 - 57 STUKKEN BETREFFENDE DE VOORGENOMEN OPRICHTING VAN HET HOSPITAAL TE WOLUWE UIT DE ERFENIS VAN DOKTER ANTOINE DEPAGE. 1920-1928.**53** Plan van de terreinen van Woluwe. 4 februari 1920.

1 stuk

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

54 Aankoopdossier van de terreinen van Woluwe. 1921-1928.

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

55 Dossier inzake een achterstallige betaling aan het Belgische Rode Kruis. (juli 1924-jan. 1925), april-mei 1928.

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

56 Dossier inzake de aanvaarding van de legaten van dokter Antoine Depage. 1925-1926.

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

57 Dossier inzake de successierechten van de terreinen van Woluwe. 1927-1928.

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

7. WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK**58** Stukken betreffende het Congrès International de Sauvetage et de Secours public. 1914.

3 stukken

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

59 "Organisation générale du Service de Santé aux Armées et Rapports du Service de Santé Militaire avec la Croix-Rouge", verslagen voorgekegd op het Congrès International de Médecine et de Pharmacie Militaires van 15-20 juli 1921 te Brussel. 1921.

2 delen

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

8. ARCHIEFBEHEER**60** Inventaris van het archief van het "Comité Médical" door rijksarchivaris Etienne Sabbe, met geleidebrief van 3 mei 1928 van Sabbe betreffende de "archives des formations sanitaires" neergelegd in de "Archives de la Guerre". 1928.

3 stukken

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 61 Staat van stukken die zich in een dossier inzake de "ambulances" tijdens de Eerste Wereldoorlog bevonden. [ca. 1940].

1 stuk

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 62 Dossier inzake de overdracht van processen-verbaal van het archief van de "Commission Nationale d'Expansion Economique" betreffende de taakuitvoering van ondergeschikte diensten en de ontbinding van het Directiecomité van het Belgische Rode Kruis in bezet België door algemeen gouverneur Von Bissing. 27 januari en 9 februari 1940.

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

B. DIRECTIECOMITÉ IN BEZET BELGIË

1. BESTUUR VAN HET BELGISCHE RODE KRUIS

- 63 Minuten van de processen-verbaal en resolutielijsten van de vergaderingen van het Directiecomité in bezet België. februari-maart 1915.

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 64 Stukken betreffende de organisatie van een Algemene Raad. maart 1915.

1 omslag

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

2. CONTACT MET DE DUITSE OVERHEDEN

- 65 Minuut van het rapport over de werking van het Belgische Rode Kruis van augustus tot december 1914. 1914.

1 stuk

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Rode Kruis van België, 1914-1918

- 66 Briefwisseling met graaf Bonifacius van Hatzfeldt-Trachenberg, algemeen afgevaardigde van de Duitse overheid voor het Belgische Rode Kruis, betreffende de werking van het Belgische Rode Kruis. januari-april 1915.

1 omslag

Rode Kruis van België, 1914-1918 Eerste Wereldoorlog, 1914-1918

- 67 Dossier inzake het conflict met de Duitse overheid in verband met het takenpakket van het Belgische Rode Kruis. maart-april 1915.

1 omslag

Rode Kruis van België, 1914-1918 Eerste Wereldoorlog, 1914-1918

3. PUBLICATIES

- 68 - 70 "*HET ROOD KRUIS/DAS ROTE KREUZ/LA CROIX ROUGE*",
TIJDSCHRIFT GEPUBLICEERD ONDER DUIJS TOEZICHT. 1915-1917.
 1ste en 2de jaargang 1915-1916. 1 band
 Rode Kruis van België, 1914-1918 Eerste Wereldoorlog, 1914-1918
- 69 2de jaargang. 1916. 1 band
 Rode Kruis van België, 1914-1918 Eerste Wereldoorlog, 1914-1918
- 70 3de jaargang. 1917. 1 band
 Rode Kruis van België, 1914-1918
- C. "COMITÉ DIRECTEUR DE LA CROIX ROUGE DE BELGIQUE
 FONCTIONNANT DERRIÈRE L'ARMÉE EN CAMPAGNE"
 [DIRECTIECOMITÉ IN HET NIET DOOR DUIJSERS BEZETTE DEEL VAN
 BELGIË]*
- 71 1. BESTUUR VAN HET BELGISCHE RODE KRUIS
 Nota betreffende de oprichting van het Directiecomité in het niet
 door Duitsers bezette deel van België. [1914]. 1 stuk
 Rode Kruis van België, 1914-1918
- Processen-verbaal van de vergaderingen van het Directiecomité.
 dec. 1914-1918, 28 feb. 1919.
- 72 72 - 73 *ACTIVITEITENRAPPORTEN. 1915, 1919.*
 "Croix-Rouge de Belgique. Rapport au 31 décembre 1915 du
 Comité directeur derrière l'Armée". [1916]. Gedrukt: Parijs, [1916].
 Een exemplaar in het Frans en het Engels bewaard. 2 delen
 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 73 "Croix-Rouge de Belgique. Rapport du Comité directeur
 fonctionnant derrière l'armée en campagne au 28 février 1919".
 1919. 1 deel
 Rode Kruis van België, 1914-1918
- 74 Dossier inzake het conflict met betrekking tot het weghalen van
 kruisbeelden. 1916.

2 stukken

Rode Kruis van België, 1914-1918

2. BEHEER VAN HOSPITALEN EN AMBULANCES

- 75** Dossier inzake de oprichting van het hospitaal Ambulance 'L'Océan', De Panne. 30 juli 1914, januari-augustus 1915, juli-december 1916.

1 pak

Rode Kruis van België, 1914-1918

- 76** Dankbrief van 9 juni 1915 van dokter Antoine Depage aan het technisch personeel, betreffende hun inzet tijdens een brand in het Albert-Elisabeth paviljoen van 'L'Océan', De Panne. 1915.

1 stuk

Rode Kruis van België, 1914-1918

77 - 78 PLANNEN VAN HET BEDRIJF HARRODS VOOR DE AMBULANCE 'L'OCÉAN', DE PANNE. [1915].

- 77** Plan en voorgesteld plan van het paviljoen Albert-Elisabeth van 'L'Océan', De Panne. [1915].

2 plannen

Rode Kruis van België, 1914-1918

- 78** Voorgesteld plan van een barak van 'L'Océan', De Panne. [ca. 1915].

1 plan

Rode Kruis van België, 1914-1918

- 79** Briefwisseling betreffende de oprichting van paviljoenen door het bedrijf A. & F. Hamon Frères. 1915-januari, augustus-december 1916, april 1917, maart 1918.

1 omslag

Rode Kruis van België, 1914-1918

- 80** Dossier inzake de oprichting van demonteerbare barakken. 1915-1917.

1 omslag

Rode Kruis van België, 1914-1918

- 81** Dossier inzake de oprichting van de vooruitgeschoven posten. juni-juli 1916, 3 november en 21 december 1917, 8 maart 1918.

1 omslag

Rode Kruis van België, 1914-1918

- 82** Blauwdrukken van een apotheek-brancardierwagen. 14 juli, 18-19 november 1916.

5 plannen

Rode Kruis van België, 1914-1918

- 83 Plannen betreffende de oprichting van een feestzaal in 'L'Océan', Vinkem. [1917].
Rode Kruis van België, 1914-1918 4 plannen
- 84 *84 - 88 PLANNEN OPGESTELD DOOR ARCHITECT GEORGES HOBÉ VOOR DE AMBULANCE 'L'OCÉAN'. 1917.*
Blauwdruk van de garage voor auto's. 15 februari 1917.
Rode Kruis van België, 1914-1918 1 plan
- 85 Blauwdruk van het P.A.P. magazijn en het Bureau de Garde. 8 juni 1917.
Rode Kruis van België, 1914-1918 4 plannen
- 86 Blauwdruk van het voorraadmagazijn. 26 juni 1917.
Rode Kruis van België, 1914-1918 1 plan
- 87 Blauwdruk van het grondplan van het centrale gebouw van 'L'Océan', Vinkem. 16 oktober 1917.
Rode Kruis van België, 1914-1918 1 plan
- 88 Blauwdruk van het centrale gebouw van 'L'Océan', Vinkem en begeleide brief van architect Georges Hobé aan dokter Auguste Vangeertruyden. 28 oktober 1917.
Rode Kruis van België, 1914-1918 1 plan en 1 stuk
- 89 Minuut van het proces-verbaal van het bezoek van de secretaris-generaal van het Belgische Rode Kruis aan het hospitaal 'L'Océan', Vinkem betreffende de evacuatie van gewonden. 15 oktober 1919.
Rode Kruis van België, 1914-1918 1 stuk
3. WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK IN 'L'OCÉAN', DE PANNE
- 90 *90 - 93 "AMBULANCE DE 'L'OCÉAN', LA PANNE", ARTIKELS GEPUBLICIEERD ONDER LEIDING VAN DOKTER ANTOINE DEPAGE BETREFFENDE DE ORGANISATIE EN WERKING VAN 'L'OCÉAN', DE PANNE. 1917-1919.*
"Extrait du fascicule I (Juillet 1917)". 1917.
Rode Kruis van België, 1914-1918 1 deel

-
- 91 1ste jaargang, aflevering II. dec.1917. 1 deel
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 92 2de jaargang, aflevering I. juli 1918. 1 deel
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 93 2de jaargang, aflevering II. 1919. 1 deel
Rode Kruis van België, 1914-1918
4. BIJZONDERE TAAKUITVOERING DOOR ONDERGESCHIKTE
DIENSTEN VAN HET DIRECTIECOMITÉ ACHTER HET FRONT
- A. FOTOGRAFISCHE DIENST VAN 'L'OCÉAN'
- 94 94 - 154 Foto's van de medische installaties van het Belgische
Rode Kruis tijdens en na de Eerste Wereldoorlog. [1915]-1922.
Hoofdingang van het gezondheidscentrum te Brussel / Entrée
principale du centre de santé à Bruxelles [zonder nummer]. 1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 95 Ingang van het gezondheidscentrum van het Rode Kruis te
Brussel / Entrée du centre de santé de la Croix-Rouge à Bruxelles
[A390]. 1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 96 Afgietselwerkplaats van kunstledematen op de site van het Rode
Kruis aan het Brugmannplein 32 te Brussel / Ateliers de moulage
des membres artificiels sur le site de la Croix-Rouge à la Place
Brugmann 32 à Bruxelles [B46]. 1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 97 Afgietselwerkplaats van kunstledematen op de site van het Rode
Kruis te Brussel / Ateliers de moulage des membres artificiels sur le
site de la Croix-Rouge à Bruxelles [B47]. 1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 98 Groep verminkten met kunstledematen / Groupe de mutilés
montrant des membres artificiels [B48]. 1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 99 Werklieden in de afgietselwerkplaats van kunstledematen te

-
- Brussel / Ouvriers dans les ateliers de moulage des membres artificiels à Bruxelles [B49].
Rode Kruis van België, 1914-1918
1 foto
- 100 Ziekenkamer in de chirurgische kliniek van het Rode Kruis /
Chambre de malade dans la clinique chirurgicale de la Croix-Rouge
[B64].
Rode Kruis van België, 1914-1918
1 foto
- 101 Sterilisatieruimte in de chirurgische kliniek van het Rode Kruis /
Salle de stérilisation dans la clinique chirurgicale de la Croix-Rouge
[B65].
Rode Kruis van België, 1914-1918
1 foto
- 102 Apotheek van een vooruitgeschoven post te Jonkershove /
Pharmacie d'un poste avancé à Jonckershoven [B274].
Rode Kruis van België, 1914-1918
1 foto
- 103 Gewondenzaal van ambulance 'L'Océan' te Vinkem / Salle des
blessés de l'ambulance " L'Océan " à Vinckem [B275, B288-289].
Rode Kruis van België, 1914-1918
1 foto
- 104 Panorama van ambulance 'L'Océan' in De Panne / Vue d'ensemble
de l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B276-B367].
Rode Kruis van België, 1914-1918
1 foto
- 105 Gangen omgevormd tot gewondenzaal te Vinkem / Couloirs
transformés en salle de blessés à Vinckem [B278].
Rode Kruis van België, 1914-1918
1 foto
- 106 Ceremonie in ambulance 'L'Océan' in De Panne / Cérémonie à
l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B279].
Rode Kruis van België, 1914-1918
1 foto
- 107 Ingang van ambulance 'L'Océan' in De Panne / Entrée de
l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B280, B360-361].
Rode Kruis van België, 1914-1918
1 foto
- 108 Fracturenzaal in ambulance 'L'Océan' in De Panne / Salle des
fractures de l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B282].
1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

- 109** Gangen omgevormd tot gewondenzaal in ambulance 'L'Océan' te Vinkem / Couloirs aménagés en salle de blessés à l'ambulance " L'Océan " à Vinckem [B283].
1 foto
- Rode Kruis van België, 1914-1918
- 110** Uitzicht op de paviljoenen van de ambulance 'L'Océan' in De Panne / Vue des pavillons de l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B285-B354].
1 foto
- Rode Kruis van België, 1914-1918
- 111** Buitenzicht van ambulance 'L'Océan' te Brussel / Vue extérieure de l'Ambulance " L'Océan " à Bruxelles [B286].
1 foto
- Rode Kruis van België, 1914-1918
- 112** Operatiezaal van ambulance 'L'Océan' te Vinkem / Salle d'opération de l'ambulance " L'Océan " à Vinckem [B287].
1 foto
- Rode Kruis van België, 1914-1918
- 113** Vooruitgeschoven post van het Rode Kruis te St.-Jansmolen in 1917 / Poste avancé de la Croix-Rouge à St.-Jansmolen en 1917 [B292-293].
1 foto
- Rode Kruis van België, 1914-1918
- 114** Gewondenzaal van de vooruitgeschoven post te St.-Jansmolen in 1917 / Salle des blessés au poste avancé à St.-Jansmolen en 1917 [B294-295].
1 foto
- Rode Kruis van België, 1914-1918
- 115** Het plaatsen van verbanden in de gewondenzaal van de vooruitgeschoven post te St.-Jansmolen / Placement de pansements dans la salle des blessés au poste avancé à St.-Jansmolen [B296-297].
1 foto
- Rode Kruis van België, 1914-1918
- 116** Vervoer van een gewonde aan de vooruitgeschoven post te St.-Jansmolen / Transport d'un blessé au poste avancé de St.-Jansmolen en 1917 [B298].
1 foto
- Rode Kruis van België, 1914-1918
- 117** Algemeen zicht op de vooruitgeschoven post te St.-Jansmolen in

1917 / Vue générale sur le poste avancé de St.-Jansmolen en 1917 [B300-301].

1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

118 Tijdelijk hospitaal van het Rode Kruis ingericht in de Normaalschool te Brugge / Hôpital temporaire de la Croix-Rouge installé dans l'Ecole normale de Bruges [B302-303].

1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

119 De katholieke kapel van ambulance 'L'Océan' in De Panne / La chapelle catholique de l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B304-305].

1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

120 Operatiezaal in de vooruitgeschoven post te St.-Jansmolen in 1917 / Salle d'opération dans le poste avancé à St.-Jansmolen en 1917 [B306-307].

1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

121 Gewondenzaal van ambulance 'L'Océan' te Vinkem tijdens het grote offensief van 1918 / Salle de blessés de l'ambulance " L'Océan " à Vinckem lors de la grande offensive de 1918 [B308-309].

1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

122 Hoofdingang van ambulance 'L'Océan' te Vinkem / Entrée principale de l'ambulance " L'Océan " à Vinckem [B310-311]. In twee exemplaren / En deux exemplaires.

1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

123 Röntgenzaal van ambulance 'L'Océan' te Vinkem / Salle de radiographie de l'ambulance " L'Océan " à Vinckem [B312-313].

1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

124 Gewonden die wachten op hun evacuatie in ambulance 'L'Océan' te Vinkem / Blessés attendant leur évacuation à l'ambulance " L'Océan " à Vinckem [B314-315].

1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

125 De koningin en dokter Depage aan het bed van gewonden in de gangen omgevormd tot ziekenzaal van ambulance 'L'Océan' te Vinkem / La reine et le docteur Depage au chevet des blessés dans

-
- les couloirs aménagés en salle de blessés à l'ambulance " L'Océan " à Vinckem [B316-317].
1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 126** [B318-319] Sorteren van kledij in ambulance 'L'Océan' te Vinkem /
Triage de vêtements à l'ambulance " L'Océan " à Vinckem.
1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 127** Binnenzicht van een Belgische sanitaire trein van het Rode Kruis /
Intérieur d'un train sanitaire belge de la Croix-Rouge [B322-323].
1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 128** Röntgenzaal van ambulance 'L'Océan' te Vinkem / Salle de
radiographie de l'ambulance " L'Océan " à Vinckem [B324-325].
1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 129** Het tentenhospitaal van ambulance 'L'Océan' te Vinkem / L'hôpital
sous tentes de l'ambulance " L'Océan " à Vinckem [B326-327].
1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 130** De koningin en schilder Huyghens in de vooruitgeschoven post te
Jonckershoven / La reine et le peintre Huyghens au poste avancé à
Jonckershoven [B328-329].
1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 131** Een stoomwasserij in ambulance 'L'Océan' in De Panne / Une
buanderie à vapeur à l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B334-
335].
1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 132** Vooruitgeschoven post te Nieuwpoort / Poste avancé à Nieuport
[B336, B359].
1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 133** Tandheelkundig laboratorium van ambulance 'L'Océan' in De Panne
/ Laboratoire dentaire de l'ambulance " L'Océan " à La Panne
[B337-338].
1 foto
Rode Kruis van België, 1914-1918
- 134** Massage en mechanotherapie in ambulance 'L'Océan' in De Panne /
Massage et mécanothérapie à l'ambulance " L'Océan " à La Panne

[B339-340].

1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

- 135** Operatiezaal Léopold in ambulance 'L'Océan' in De Panne / Salle d'opération Léopold de l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B342].
1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

- 136** Een fotograferende koningin / La reine photographiant [B344].
1 foto

Rode Kruis van België, 1914-1918

- 137** Feestzaal in ambulance 'L'Océan' in De Panne / Salle de fêtes de l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B345-346].
1 foto

- 138** Fabricatie van kunstledematen in ambulance 'L'Océan' in De Panne / Fabrication de membres artificiels à l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B347-348].
1 foto

- 139** Fabricageruimte van kunstledematen in ambulance 'L'Océan' in De Panne / Atelier de fabrication des membres artificiels de l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B349-350].
1 foto

- 140** Fracturenzaal in ambulance 'L'Océan' in De Panne / Salle des fractures de l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B351-352].
1 foto

- 141** Transport te water van gewonden vanuit de vooruitgeschoven post te St.-Jansmolen in 1917 / Transport des blessés par eau à partir du poste avancé à St.-Jansmolen en 1917 [B356, B555].
1 foto

- 142** Tenten van de vooruitgeschoven post te Jonkershove in 1918 / Les tentes du poste avancé à Jonckershoven en 1918 [B357].
1 foto

- 143** Gewondenzaal van ambulance 'L'Océan' in De Panne / Salle des blessés de l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B363].
1 foto

- 144** Gewondenzaal met verpleegsters van ambulance 'L'Océan' in De Panne / Salle des blessés de l'ambulance " L'Océan " à La Panne avec des infirmières [B364-365].
1 foto

-
- 145 Binnenzicht van een tent in ambulance 'L'Océan' te Vinkem / Vue sous une tente à l'ambulance " L'Océan " à Vinckem [B 368].
1 foto
- 146 Hoofdingang van het Belgisch militair hospitaal opgericht door het Rode Kruis te Mortain / Entrée principale de l'hôpital militaire belge installé par la Croix-Rouge à Mortain [B371-372].
1 foto
- 147 Buitenzicht van de vooruitgeschoven post te St.-Jansmolen / Vue extérieure du poste avancé à St.-Jansmolen [B373].
1 foto
- 148 Ambulancewagens gebruikt bij de evacuatie van ambulance 'L'Océan' te Vinkem / Automobiles ambulances utilisées lors d'une évacuation à l'ambulance " L'Océan " à Vinckem [B376].
1 foto
- 149 Panorama van ambulance 'L'Océan' in De Panne / Vue d'ensemble de l'ambulance " L'Océan " à La Panne [B377-378].
1 foto
- 150 Zicht op de binnenplaats van het Belgisch militair hospitaal opgericht door het Rode Kruis te Mortain / Vue de la cour intérieure de l'hôpital militaire belge installé par la Croix-Rouge à Mortain [B379-380].
1 foto
- 151 Panorama van de vooruitgeschoven post te Jonkershove / Vue d'ensemble du poste avancé à Jonckershoven [B381-382].
1 foto
- 152 Panorama van de vooruitgeschoven post te Jonkershove / Vue d'ensemble du poste avancé à Jonckershoven [B383-384].
1 foto
- 153 Eerste steenlegging door prinses Marie-José van het nieuwe paviljoen aan de verpleegstersschool Edith Cavell-Marie Depage, ter nagedachtenis van dokter Antoine Depage / Pose, par la princesse Marie-José, de la première pierre du nouveau pavillon à la mémoire du docteur Antoine Depage à l'école d'infirmières Edith Cavell-Marie Depage [B512].
1 foto
- 154 Ernest P. Bicknell, vicevoorzitter van het Amerikaanse Rode Kruis / Ernest P. Bicknell, vice-président de la Croix-Rouge américaine. [B937].
1 foto

- 155 155 - 157 Glasnegatieven van 'L'Océan', De Panne. [ca. 1915].
Gebouw van 'l'Océan'.
1 glasplaat
- 156 Ziekenwagens van 'L'Océan', De Panne.
1 glasplaat
- 157 Binnenzicht van de kahtolieke kapel van 'L'Océan', De Panne.
1 glasplaat
- 158 Foto van een operatie met dr. Antoine Depage en koningin
Elisabeth. [1915?]
1 foto
- 159 159 - 160 Fotoalbums van Rode Kruismedewerkers, patiënten en
medische installaties van het Belgische Rode Kruis tijdens en vlak
na de Eerste Wereldoorlog. [ca. 1919]
Deel 1.
1 band
- 160 Deel 2.
1 band
- B. "BUREAU DES RENSEIGNEMENTS DES SOLDATS BLESSÉS À
CALAIS" [BUREEL VOOR INLICHTINGEN BETREFFENDE GEWONDE
SOLDATEN TE CALAIS]*
- 161 (1) Informatieverwerking betreffende gewonde militairen
"Hôpital Océan. Listes des militaires entrants et sortants 1916 à
1918", opnameregisters van binnenkomende en uitgaande
militairen van "L'Océan", De Panne. 1916-1918.
1 pak
- 162 162 - 169 Opnamestaten van gewonde Belgische militairen, die in
1918 in de hospitalen en ambulances te Calais zijn opgenomen.
1918.
"Ambulance Rue des Soupirants nr. 22 en nr. 27". 11-13 feb. 1918.
1 omslag
- 163 "Ambulance Rue des Soupirants nr. 27". 16 feb.-19 sept.1918.
1 omslag
- 164 "Hôpital Rue des Soupirants nr. 22". 19 feb.-13 sept. 1918.
1 omslag

-
- 165 "Ambulance Ecole St. Emile". 19 feb.-18 sept.1918. 1 omslag
- 166 "Hôpital Anglo-Belge/Ambulance rue Edgard Quinet". 20 feb.-19 sept. 1918. 1 omslag
- 167 "Ambulance des Petits Sœurs des Pauvres, Quai de l'Est". 20 feb.-7 sept. 1918. 1 omslag
- 168 "Hôpital Sœurs Franciscaines". 27 feb.-19 sept. 1918. 1 omslag
- 169 "Listes Militaires hospitalisés dans ambulances diverses belges en France", opnamestaten van diverse "ambulances". 2 mrt.-26 mei 1918. 1 omslag
- 170 - 175 Lijsten van opgenomen en ontslagen Belgische gewonden en zieken. 1918.*
- 170 "Ambulance Ecole St. Emile" (Calais). 2 sept.-17 nov. 1918. 1 pak
- 171 "Hôpital Rue des Soupirants, nr. 22 en nr. 27" (Calais). 3 sept.-30 okt. 1918. 1 pak
- 172 "Ambulance des Petites Sœurs des Pauvres" (Calais). 12 sept.-29 sept. 1918. 1 omslag
- 173 "Hôpital Anglo - Belge rue Edgar Quinet". 13 sept.-20 nov. 1918. 1 omslag
- 174 "Ambulance Sœurs Franciscaines" (Calais). 15 sept.-20 nov. 1918. 1 pak
- 175 "Home des Permissionnaires" (Calais). 12 okt.-14 nov. 1918. 1 omslag

(2) Steekkaarten van gewonde, vermiste, krijgsgevangene en gesneuvelde militairen, burgers en geneesheren.

176 - 242 Steekkaarten geordend op plaats van domicilie. 1915-1918.

- 176 Abbaye-la-Neuve (= Habay-la-Neuve) - Alveringhem (Alveringem) [Bigghe].
1 kaartstysteem
- 177 Alveringhem (Alveringem) [Blanckaert] - Anvaing.
1 kaartstysteem
- 178 Anvers (Antwerpen) [Abry] - Anvers (Antwerpen) [Devis].
1 kaartstysteem
- 179 Anvers (Antwerpen) [De Vocht] - Anvers (Antwerpen) [Meersman].
1 kaartstysteem
- 180 Anvers (Antwerpen) [Meert] - Anvers (Antwerpen) [Vanden Bruggen].
1 kaartstysteem
- 181 Anvers (Antwerpen) [Van der Cloot] - Arleux.
1 kaartstysteem
- 182 Arlon - Aywaille.
1 kaartstysteem
- 183 Baaigen (Beigem) - Belleghem (Bellegem) [Robbeyn].
1 kaartstysteem
- 184 Belleghem (Bellegem) [Rodelaar] - Bilsen (Bilzen) [De Graeve].
1 kaartstysteem
- 185 Bilsen (Bilzen) [Falise] - Borgerhout [Lauret].
1 kaartstysteem
- 186 Borgerhout [Lauwers] - Brasschaet (Brasschaat) [De Belder].
1 kaartstysteem
- 187 Brasschaet (Brasschaat) [De Boel] - Bruges (Brugge) [Tylleman].
1 kaartstysteem
- 188 Bruges (Brugge) [Valcke] - Bruxelles [Demeyer Gustave].
1 kaartstysteem
- 189 Bruxelles [De Meyer Gustave] - Bruxelles [Lichtert].

		1 kaartsysteem
190	Bruxelles [Lieblicq] - Bruxelles [Vanderoeken].	1 kaartsysteem
191	Bruxelles [Van Derost] - Cardiff.	1 kaartsysteem
192	Carente - Chièvres.	1 kaartsysteem
193	Chimay - Courtine.	1 kaartsysteem
194	Courtrai (Kortrijk) - Deddington.	1 kaartsysteem
195	Deerlijk - Dixmude (Diksmuide).	1 kaartsysteem
196	Dizaux - Ellezelles [Gosseye].	1 kaartsysteem
197	Ellezelles [Guerlus] - Etterbeek [Samyn].	1 kaartsysteem
198	Etterbeek [Sarton] - Forchies-la-Marche.	1 kaartsysteem
199	Forest - Gand (Gent) [De Boeck].	1 kaartsysteem
200	Gand (Gent) [Debolff] - Gand (Gent) [Nuytens].	1 kaartsysteem
201	Gand (Gent) [Offalfens] - Gaulven.	1 kaartsysteem
202	Gaurain-Ramecroix - Givry.	1 kaartsysteem
203	Glabais - Haesdonck (Haasdonk).	1 kaartsysteem
204	Haesrode (Haasrode) - Havay.	1 kaartsysteem
205	Havelange - Heusden.	1 kaartsysteem

206	Heusy - Houdeng [Gobert].	1 kaartsysteem
207	Houdeng-Aimeries - Ixelles (Elsene) [Deplancke].	1 kaartsysteem
208	Ixelles [De Put] - Jumet [Leclercq].	1 kaartsysteem
209	Jumet [Lecocq] - Laeken (Laken) [Stiévenart].	1 kaartsysteem
210	Laeken [Struyf] - Lebbeke [Scholliers].	1 kaartsysteem
211	Lebbeke [Segers] - Leyele (Leisele).	1 kaartsysteem
212	Lezay - Liège (Luik) [Huyskens].	1 kaartsysteem
213	Liège (Luik) [Jacob] - Lierre (Lier) [Marien].	1 kaartsysteem
214	Lierre (Lier) [Marrien] - Lombeek-Sainte-Marie (Sint-Katherina-Lombeek).	1 kaartsysteem
215	Lomme - Lysseele (Linselles).	1 kaartsysteem
216	Maasluis - Malines (Mechelen) [Van de Woude].	1 kaartsysteem
217	Malines (Mechelen) [Vandezande] - Meerbeekheide.	1 kaartsysteem
218	Meerdonck - Mésain.	1 kaartsysteem
219	Meslin-l'Evêque - Molenbeek St. Jean (Sint-Jans-Molenbeek).	1 kaartsysteem
220	Molenbeek-Wersbeek - Mont St. Amand (Sint-Amundsberg).	1 kaartsysteem
221	Mont St. André - Namur (Namen) [Maniot].	1 kaartsysteem

222	Namur (Namen) [Manis] - Nismes [Bauduin].	1 kaartstysteem
223	Nismes [Colson] - Opglabbeek.	1 kaartstysteem
224	Opgrimby (Opgrimbie) - Ostende (Oostende).	1 kaartstysteem
225	Oster - Paris (Parijs) [Nollet].	1 kaartstysteem
226	Paris (Parijs) [Olieslager] - Pontu-Berteaucourt.	1 kaartstysteem
227	Poperinghe (Poperinge) - Remsche.	1 kaartstysteem
228	Renaix (Ronse) - Rouillon-Annevoie.	1 kaartstysteem
229	Roulers (Roeselare) - St. Antoine du Breuil.	1 kaartstysteem
230	St. Auber - Ste.-Marguerite (Sint-Margriet).	1 kaartstysteem
231	Ste Maria Rokegem - Sart-la-Buissière.	1 kaartstysteem
232	Sart-les-Moulins (Courcelles) - Schooten (Schoten).	1 kaartstysteem
233	Schootenhof - Sous-le-Bois (Mabeuge).	1 kaartstysteem
234	South Bend Fork (Canada) - Tamise (Temse) [Lissens].	1 kaartstysteem
235	Tamise (Temse) [Palsterman] - Tirlemont (Tienen) [Hombroeckx].	1 kaartstysteem
236	Tirlemont (Tienen) [Jacobs] - Turnhout [Lauweryns].	1 kaartstysteem
237	Turnhout [Lauwerys] - Verviers [Orban].	1 kaartstysteem

-
238	Verviers [Paquot] - Vottem [Burtin].	1 kaartsysteem
239	Vottem [Doignée] - Wavre (Waver) [Féron].	1 kaartsysteem
240	Wavre (Waver) [Gauche] - Wiesme.	1 kaartsysteem
241	Wieze - Yhoris.	1 kaartsysteem
242	Ynverness-Mine (Cap Breton Canal) - Zyoux.	1 kaartsysteem
<i>243 - 245 Steekkaarten betreffende in hospitalen overleden militairen zonder kennis van geboortedatum of plaats van domicilie. 1914-1915.</i>		
243	Abbé - Dirix.	1 kaartsysteem
244	Dispar - Perée.	1 kaartsysteem
245	Pergniaux-Zwiggers.	1 kaartsysteem
<i>246 - 259 Steekkaarten betreffende de behandeling van individuele aanvragen (doorgaans van familieleden) naar de gezondheidstoestand van soldaten. 1916-1917.</i>		
246	Baar - Broën.	1 kaartsysteem
247	Broes - Crevecoeur, J.	1 kaartsysteem
248	Crévecoeur, L. - Delcourt G.	1 kaartsysteem
249	Delcourt J. - De Waele C.	1 kaartsysteem
250	De Waele E. - Fondeur.	1 kaartsysteem
251	Fondu - Haentjens J.	

		1 kaartsysteem
252	Haentjens R. - Juwet.	1 kaartsysteem
253	Kaesemans - Libens J.	1 kaartsysteem
254	Libens L. - Moens L.	1 kaartsysteem
255	Moens P. - Pletinckx.	1 kaartsysteem
256	Plevoets - Seaumanne.	1 kaartsysteem
257	Scuflaire - Van Antwerpen.	1 kaartsysteem
258	Van Audenhove - Van Hellemont A.	1 kaartsysteem
259	Van Hellemont F. - Vidal.	1 kaartsysteem
	<i>260 - 379 Steekkaartenbakken betreffende militairen opgenomen in 'L'Océan', De Panne en in de "ambulances" van het Belgische Rode Kruis te Calais. 1914-1918.</i>	
260	Aachermans - Allosery.	1 kaartsysteem
261	Aliot - Art.	1 kaartsysteem
262	Artan de Saint-Martin - Balant.	1 kaartsysteem
263	Balasse - Bauer.	1 kaartsysteem
264	Baufay - Biesemans.	1 kaartsysteem
265	Biesemortel - Borré.	1 kaartsysteem

266	Borreman - Bourgeois.	1 kaartstysteem
267	Bourgeon - Brefy.	1 kaartstysteem
268	Brein - Brutout.	1 kaartstysteem
269	Brutsaert - Bytebier.	1 kaartstysteem
270	Caals - Capuyt.	1 kaartstysteem
271	Cara - Cautet.	1 kaartstysteem
272	Cautillon - Christiaen.	1 kaartstysteem
273	Christiaens - Clerbois.	1 kaartstysteem
274	Clerckx - Collard.	1 kaartstysteem
275	Collardin - Coppieters.	1 kaartstysteem
276	Coppin - Courtin.	1 kaartstysteem
277	Courtois - Cuypers.	1 kaartstysteem
278	Cuyse - Dauwe.	1 kaartstysteem
279	Dauwels - Dellart.	1 kaartstysteem
280	De Blauw - De Bruyer.	1 kaartstysteem
281	De Bruyère - De Clerck.	1 kaartstysteem
282	De Clercq - Decosseaux.	

		1 kaartsysteem
283	Decoster - Defosse.	1 kaartsysteem
284	Defosses - Degrijze.	1 kaartsysteem
285	Degucht - Dekeys.	1 kaartsysteem
286	Dekeyser - Delbeckue.	1 kaartsysteem
287	Delbecq - Delmotte.	1 kaartsysteem
288	Delnaux - Demasy.	1 kaartsysteem
289	De Mat - De Mul.	1 kaartsysteem
290	De Mulder - De Paus.	1 kaartsysteem
291	De Pauw - De Redder.	1 kaartsysteem
292	Derée - Der Zwalmen.	1 kaartsysteem
293	Desablens - De Smerdt.	1 kaartsysteem
294	De Smet - Dethier.	1 kaartsysteem
295	De Thiers - De Vorst.	1 kaartsysteem
296	De Vos - D'hooghe de Savoie.	1 kaartsysteem
297	D'Hoop - Dombrée.	1 kaartsysteem
298	Dombret - Dubelloy.	1 kaartsysteem

299	Dubernard - Dumler.	1 kaartsysteem
300	Dumolein - Dutoin.	1 kaartsysteem
301	Dutoit - Erz.	1 kaartsysteem
302	Es - Féroge.	1 kaartsysteem
303	Féron - Galler.	1 kaartsysteem
304	Gallez - Genyn.	1 kaartsysteem
305	Geodfroid - Goethals.	1 kaartsysteem
306	Goethays - Goviller.	1 kaartsysteem
307	Gowie - Gulekers.	1 kaartsysteem
308	Gulen - Hangenhaeck.	1 kaartsysteem
309	Hanicq - Heiye.	1 kaartsysteem
310	Hela - Herkens.	1 kaartsysteem
311	Herla - Hubertus.	1 kaartsysteem
312	Huberty - Interwoel.	1 kaartsysteem
313	lockmans - Janseghers.	1 kaartsysteem
314	Jansen - Jocqué.	1 kaartsysteem

315	Jodin - Laemans.	1 kaartsysteem
316	Laenen - Lamiroy.	1 kaartsysteem
317	Lamis - Lauvereys.	1 kaartsysteem
318	Lauwaert - Lecqueue.	1 kaartsysteem
319	Lecrenier - Lejaer.	1 kaartsysteem
320	Lejeune - Léonard.	1 kaartsysteem
321	Léones - Lezy.	1 kaartsysteem
322	Lhair - Loewenthael.	1 kaartsysteem
323	Loffeld - Luxon.	1 kaartsysteem
324	Luyck - Mahie.	1 kaartsysteem
325	Mahieu - Marécaux.	1 kaartsysteem
326	Maréchal - Masschelen.	1 kaartsysteem
327	Masscheley - M'Barck ben Amor.	1 kaartsysteem
328	Mean - Merten.	1 kaartsysteem
329	Mertens - Miche.	1 kaartsysteem
330	Michel - Moerloos.	1 kaartsysteem
331	Moermaen - Morsa.	

		1 kaartsysteem
332	Moorsaint - Naetsens.	1 kaartsysteem
333	Nagelmaekers - Nizot.	1 kaartsysteem
334	Nobels - Onzia.	1 kaartsysteem
335	Ooens - Parein.	1 kaartsysteem
336	Parent - Peetermans.	1 kaartsysteem
337	Peeters - Petermans.	1 kaartsysteem
338	Peters - Pietteur.	1 kaartsysteem
339	Piens - Pijckavet.	1 kaartsysteem
340	Poblets - Prekler.	1 kaartsysteem
341	Prelis - Raeyen.	1 kaartsysteem
342	Raeymacker - Renaut.	1 kaartsysteem
343	Renaux - Robert.	1 kaartsysteem
344	Roberte - Ronzié.	1 kaartsysteem
345	Roobaert - Ruggien.	1 kaartsysteem
346	Ruhbens - Santelle.	1 kaartsysteem
347	Santens - Schlatter.	1 kaartsysteem

348	Schlechter - Segers.	1 kaartsysteem
349	Seghers - Simon.	1 kaartsysteem
350	Simonart - Smyers.	1 kaartsysteem
351	Snaekx - Springel.	1 kaartsysteem
352	Springers - Stevens.	1 kaartsysteem
353	Steveny - Swertwegher.	1 kaartsysteem
354	Swevers - Theismans.	1 kaartsysteem
355	Thélie - Thys.	1 kaartsysteem
356	Thysebaert - Trawels.	1 kaartsysteem
357	Tré - Valcken.	1 kaartsysteem
358	Valkenaers - Van Boesetale.	1 kaartsysteem
359	Van Bogaert - Van Daelen.	1 kaartsysteem
360	Van Dal - Van den Bergh.	1 kaartsysteem
361	Van den Berghe - Van den Broeck.	1 kaartsysteem
362	Van den Broecke - Van De Peet.	1 kaartsysteem
363	Van de Perre - Vander Linden.	1 kaartsysteem

364	Vanderloo - Van der Waet.	1 kaartsysteem
365	Van der Waide - Vandewalle.	1 kaartsysteem
366	Vandewarle - Van Eenhuis.	1 kaartsysteem
367	Van Eenoo - Van Gompel.	1 kaartsysteem
368	Van Gool - Van Herbruggen.	1 kaartsysteem
369	Van Herck - Van Houwermeiren.	1 kaartsysteem
370	Van Hove - Van Leene.	1 kaartsysteem
371	Van Leer - Van Middelen.	1 kaartsysteem
372	Van Mieghem - Verberght.	1 kaartsysteem
373	Verbergmoes - Vereecke.	1 kaartsysteem
374	Vereecken - Verhulsel.	1 kaartsysteem
375	Verhulst - Vermetten.	1 kaartsysteem
376	Vermeulen - Verstraet.	1 kaartsysteem
377	Verstraete - Villez.	1 kaartsysteem
378	Vilour - Vols.	1 kaartsysteem
379	Volsem - Willekens.	1 kaartsysteem
380	Willem - Wolf.	

		1 kaartsysteem
381	Wolfcarins - Wyffiels.	1 kaartsysteem

II. COMITÉS OPGERICHT DOOR HET DIRECTIECOMITÉ

A. MEDISCH COMITÉ ["COMITÉ MÉDICAL"]

1. BESTUUR VAN HET MEDISCH COMITÉ

- 382** Kopieën van de convocaties van de vergaderingen van het comité. 23 december 1914, 2 februari-17 april 1915. 1 omslag
- 383** Minuten van de processen-verbaal van de vergaderingen van het Medisch Comité. 1914-april 1915, 9 februari 1916. 1 omslag
- 384** Brief en minuut van 20 februari 1915 van het Directiecomité betreffende de taken van het Medisch Comité. 1915. 1 stuk
- 385** Rapport van 2 januari 1919 van het Bureel voor Inlichtingen betreffende zieke, gewonde of overleden soldaten en aantekening betreffende een verandering in de werking van het Bureel. 1919. 1 stuk

2. CONTACT MET DE DUITSE OVERHEDEN

- 386** Dossier inzake de betaling van facturen door de Duitse overheid. september 1914-januari 1915. 1 omslag
- 387** "Nachweisung über die beim Gouvernementsarzt für die Provinz Brabant aufbewahrten Krankenblätter, Krankenbücher und Aktern aus dem Krieg 1914". Lijsten van en nota's betreffende opgenomen Duitse militairen in Brabantse "ambulances". 10 oktober 1917. 1 omslag

3. BEHEER VAN DE (BRUSSELSE) "AMBULANCES" EN HOSPITALEN

388 - 391 NOTABOEKJES BETREFFENDE DE "AMBULANCES" 1-600 IN BRUSSEL EN IN DE PROVINCIE. [1914-1915].

- 388** Brusselse ambulances, nrs. 1-50. 1 deel
- 389** Brusselse ambulances, nrs. 501-554. 1 deel
- 390** Brusselse ambulances, nrs. 555-601. 1 deel

-
- 391 Provinciale ambulances, nrs. 1-53, 1039, 1251-1254. 1 deel
- 392 Verzoekschriften voor voedselbevoorrading van het tijdelijk hospitaal van Ougrée-Marihaye. 1914. 1 omslag
- 393 Rapport van 21 september 1914 van de " *Service réception blessés aux gares*" gevestigd in het station van Etterbeek. 1914. 1 stuk
- 394 Briefwisseling betreffende de werking van de Brusselse hospitalen. augustus 1914. 1 omslag
- 395 Dossier inzake de coördinatie van de "Service réception blésses au gares" in het station van Etterbeek. augustus 1914. Bevat een blauwdruk van de inrichting van een zaal voor gewonden. 1 omslag
- 396 Lijsten van "ambulances" in Brussel, Vilvoorde en Grimbergen. 1914. 1 omslag
- 397 - 399 *STUKKEN BETREFFENDE SOLLICITATIES EN PERSONEEL VAN DE BRUSSELSE "AMBULANCES". 1914.*
- 397 Personeelslijsten en sollicitatiebrieven. 28 juli-augustus 1914. 1 pak
- 398 Briefwisseling met particulieren betreffende de aanwerving van personeel. augustus 1914. 1 pak
- 399 Steekkaarten met de namen van verpleegsters en ambulanciers. [1914]. 1 pak
- 400 Brief van 15 april 1915 met een voorstel tot het geven van een Rode Kruiscursus te Etalle (provincie Luxemburg). 1915. 1 stuk
- 401 Verslagboekje betreffende de "ambulances" van Brussel. [1915]. 1 deel
- 402 Overzichtslijst van de Belgische "ambulances". [1916]. 1 stuk

-
- 403 Overzichtslijst van "ambulances" te Brussel. [1916?]. 1 stuk
- 404 Verslag van het examen van brancardier-ambulancier van 11 juli 1916 van het Comité van Sint-Gillis [Saint-Gilles] (Brussel/Bruxelles). 1916. 1 stuk
- 405 "Ambulance du Palais Royal. Bruxelles, 1914-1919", Activiteitenrapport van de "Ambulance" van het Koninklijk Paleis. [1919]. 1 deel
4. ORGANISATIE VAN INLICHTINGENVERWERVING BETREFFENDE MILITAIREN
- A. INLICHTINGENVERWERVING
- 406 Steekkaarten van de "Ambulance" St. Michel, Brussel. augustus 1914. 1 kaartsysteem
- 407 Opnamelijst van de "Ambulance" Hollandaise, Anderlecht. 7 augustus-9 oktober 1914. 1 stuk
- 408 Opnameregister van de "Ambulance" van het lazaret Diest. 12 augustus-9 september 1914. 1 deel
- 409 Lijsten en briefwisseling betreffende overleden en begraven militairen. 14 augustus 1914-12 januari 1915. 1 omslag
- 410 Opnamelijst van gewonden te Jupille opgemaakt door het Rode Kruiscomité van Luik [Liège]. augustus-september 1914. 1 stuk
- 411 Opnameregister van de "ambulances" en hospitalen van Gent, opgesteld door het Gentse Rode Kruiscomité. augustus-12 oktober 1914. 1 deel
- 412 Opnameregister van het Kriegslazaret Halle. 26 september 1914-1 april 1916. 1 deel

-
- 413 Minuten van lijsten van Belgische gewonde militairen opgenomen in Franse hospitalen. november-december 1914. 1 omslag
- 414 Lijsten van Belgische gewonde militairen opgenomen in Franse hospitalen. 1914. 1 pak
- 415 Minuut van de lijst van begraven militairen te Luik [Liège]. [1914]. 1 stuk
- 416 Notaboekje met de lijst van militairen begraven te Boortmeerbeek. [1914]. 1 deel
- 417 417 - 418 Opnamelijsten en steekkaarten van het burgerlijk hospitaal, Tienen. 1914-1915. Steekkaarten. augustus-september 1914. 1 steekkaartsysteem
- 418 Opnamelijsten. 1914. 1 omslag
- 419 Opnamelijsten van Belgische en geallieerde militairen in de hospitalen Saint-Jean [St.-Jan] en Saint-Pierre [St.-Pieters], Brussel. 1914-1915, 1918-1919. 1 omslag
- 420 Rapport betreffende de toestand van de opgenomen Belgische en Franse militairen in het Lazaret van Verviers. 5 maart 1915. 1 stuk
- 421 Minuut van de omzendbrief van 25 februari 1915 betreffende de beslissing tot opstellen van algemene lijsten van gewonde militairen. 1915. 1 stuk
- 422 Minuten van door de Duitse overheid opgestuurde lijsten van Belgische militairen opgenomen in "ambulances". [1915?]. 1 omslag
- 423 Lijsten van de overleden en gewonde militairen en burgers van de explosie van de munitiefabriek op 11 december 1915 in Graville, Le Havre. 6 januari 1916. 1 omslag
- 424 Rapporten van het Medisch Comité betreffende zieke, gewonde of

overleden soldaten. maart-juni 1916.

1 omslag

425

Opnameboekje van het hospitaal St. Idesbald, Houtem. 27 september 1918-11 november 1919.

1 deel

B. BRIEFWISSELING MET INSTELLINGEN IN FUNCTIE VAN HET VERZAMELEN EN VERSCHAFFEN VAN INLICHTINGEN BETREFFENDE MILITAIREN

426

Briefwisseling van het Medisch Comité met P. Boty, senator H. Speyer en Léopold Mélis betreffende de werking en het verschaffen van inlichtingen. 18 augustus-21 oktober 1914.

1 omslag

427

Briefwisseling van het Medisch Comité met het Spaanse consulaat in Den Haag betreffende Belgische militairen in Frankrijk en Franse hospitalen. 23 december 1914-september 1915, mei, 24-26 juni 1916, 2-3 maart 1917, 18 april 1918.

1 omslag

428

Briefwisseling van het Medisch Comité met Belgische ministeries en Belgische en buitenlandse consulaten betreffende de werking en het verzamelen van inlichtingen. 1914-1919.

1 omslag

429 - 430 Briefwisseling van het Medisch Comité met de afgevaardigde van de Gouverneur-Generaal voor het Belgische Rode Kruis betreffende de werking van het Inlichtingenbureau en de opgelegde restricties. 1916-1918.

429

22 mrt. 1916-okt. 1917.

1 pak

430

2 nov.1917-7 nov. 1918.

1 pak

C. BRIEFWISSELING BETREFFENDE HET VRIJLATEN VAN BELGISCHE MILITAIREN EN RODE KRUISPERSONEEL

431

Dossier inzake het gevangenschap van de administratieve attaché van het Rode Kruis Brussel, graaf John Cornet d'Elzuis te Maagdenburg. oktober-november 1914.

1 omslag

432

Briefwisseling met Duitse overheid en lokale Rode Kruisafdelingen betreffende de vrijlating van de naar de burgerstaat verwezen

-
- militairen. oktober 1914-mei 1915. 1 omslag
- 433 5. LEVERING VAN FARMACEUTICA
Dossier inzake de leveringen van farmaceutica aan "L'Oeuvre Aide et Protection aux Médecins et Pharmaciens belges sinistrés". 3-10 april 1915. 1 omslag
6. BIJZONDERE TAAKUITVOERING DOOR ONDERGESCHIKTE DIENSTEN VAN HET MEDISCH COMITÉ
- A. "BUREAU DE RENSEIGNEMENTS SUR LES SOLDATS MALADES, BLESSÉS OU MORTS" [BUREEL VOOR INLICHTINGEN BETREFFENDE ZIEKE, GEWONDE OF OVERLEDEN SOLDATEN]
- (1) Briefwisseling in overeenstemming met het Agence internationale des Prisonniers de Guerre van het Internationale Comité van het Rode Kruis te Genève met organisaties en particulieren
- 434 - 468 Briefwisseling van het Medisch Comité met het "Agence Internationale des Prisonniers de Guerre" en officiële instellingen. 1915-1919.
- 434 jan.-aug. 1915. 1 pak
- 435 sept.-dec. 1915. 1 pak
- 436 27 dec. 1915 - jan. 1916. 1 omslag
- 437 feb.-15 mrt. 1916. 1 omslag
- 438 26 feb.-29 mrt. 1916. 1 omslag
- 439 31 mrt.-3 mei 1916. 1 pak
- 440 mei 1916. 1 pak
- 441 16 juni, 19-31 juli 1916.

		1 pak
442	aug. 1916.	1 omslag
443	sept. 1916.	1 omslag
444	okt. 1916.	1 omslag
445	9 okt., nov. 1916.	1 omslag
446	dec. 1916.	1 pak
447	jan. 1917.	1 pak
448	1 feb.-5 mrt. 1917.	1 pak
449	mrt. 1917.	1 pak
450	13 jan., apr.-2 mei 1917.	1 pak
451	mei 1917.	1 pak
452	25 juli, 14 aug.-1 sept. 1917.	1 omslag
453	3-22 sept. 1917.	1 pak
454	24 sept.-3 nov. 1917.	1 pak
455	nov.-21 dec. 1917.	1 pak
456	dec. 1917-12 jan.1918.	1 pak
457	6 dec. 1917, 4 jan.-4 feb. 1918.	1 pak

458	7 dec. 1917, 31 jan.-18 mrt. 1918.	1 pak
459	28 feb.-19 apr., 7 mei 1918.	1 omslag
460	5 apr.-6 mei 1918.	1 pak
461	mei-11 juni 1918.	1 pak
462	juni-15 juli 1918.	1 omslag
463	juli-29 aug.1918.	1 omslag
464	aug.-12 sept. 1918.	1 omslag
465	2 sept.-31 okt. 1918.	1 omslag
466	2 okt.-19 nov., 2-17 dec. 1918.	1 omslag
467	25 okt.-18 dec. 1918.	1 omslag
468	6 dec. 1918-10 feb., 5 mrt.-15 apr., 3-15 mei 1919.	1 omslag
	<i>469 - 486 Ingekomen brieven en postkaarten van het "Agence Internationale des Prisonniers de Guerre", bestemd voor particulieren en lokale inlichtingenbureaus. 1916-1918.</i>	
469	juli-nov. 1916.	1 pak
470	15 nov. 1916-14 juni, 9, 24 juli 1917.	1 pak
471	20 mei-juli 1917.	1 pak

472	472 - 473 juli-sept.1917. A - T.	1 pak
473	U - Z.	1 pak
474	474 - 475 7 juli, sept.-6 nov. 1917. A - T.	1 pak
475	U - Z.	1 pak
476	476 - 477 okt.-8 dec. 1917. A - T.	1 pak
477	U - Z.	1 pak
478	478 - 479 20 nov.1917-jan. 1918. A - T.	1 pak
479	U - Z.	1 pak
480	480 - 481 jan.-mrt. 1918. A - T.	1 pak
481	U - Z.	1 pak
482	482 - 483 26 feb.-12 juni 1918. A - T.	1 pak
483	U - Z.	1 pak

-
- 484 484 - 485 juni-5 nov. 1918.
A - Q. 1 pak
- 485 R - Z. 1 pak
- 486 4, 24 juli, 10, 30 sept., 22 okt.-17 dec. 1918. 1 omslag
- 487 "Liste n° 3". Lijst van Belgische militairen met hun
gezondheidstoestand, [opgesteld door het "Agence Internationale
des Prisonniers de Guerre" te Genève?]. 10 juni 1916. 1 stuk
- 488 Briefwisseling met het Internationale Comité van het Rode Kruis
betreffende vragen om inlichtingen naar gewonde of overleden
soldaten. juli-oktober 1918. 1 pak
- 489 (2) Briefwisseling met Belgische organisaties en particulieren
betreffende het verschaffen en verzamelen van inlichtingen
Stukken betreffende het verschaffen en verzamelen van
inlichtingen van Belgische instellingen en particulieren. 1914-1915,
1918-1919. 1 omslag
- 490 *490 - 491 Briefwisseling van het Medisch Comité met het Belgisch
Bureel voor Inlichtingen betreffende krijgsgevangenen en
geïnterneerden en lokale Rode Kruisafdelingen. 1914-1918.*
Briefwisseling met de hoofdafdeling van het Belgisch Bureel voor
Inlichtingen betreffende krijgsgevangenen en geïnterneerden te
Brussel. 19 oktober 1914-oktober 1918. 1 pak
- 491 Briefwisseling met Belgische afdelingen en lokale Rode
Kruisafdelingen. oktober 1914-1918. 1 pak

492 - 497 Briefwisseling van het Medisch Comité en het Belgisch Bureel voor Inlichtingen betreffende krijgsgevangenen en geïnterneerden, met postkaarten van particulieren, verenigingen en instellingen betreffende het verschaffen van inlichtingen. 1914-1916.

492	492 - 493 "Renseignements n° 1." sept. 1914- mrt. 1915.
Pak 1.	1 pak
493	Pak 2.	1 pak
494	494 - 495 "Renseignements n° 2. A-L." 30 mrt. 1915-7 jan. 1916.
A - E.	1 pak
495	F - L.	1 pak
496	496 - 497 "Renseignements n° 2. M-Z." 30 mrt.-21 dec. 1915, 10 jan. 1916.
M - Q.	1 pak
497	R - Z.	1 pak
498	Briefwisseling van het Medisch Comité met het Anglo-Belgisch Comité betreffende inlichtingen over militairen in de niet-bezette gebieden. januari-november 1915, 11 maart. 1916.	1 omslag
<i>499 - 514 Briefwisseling en postkaarten van particulieren, verenigingen en instellingen betreffende het verschaffen van inlichtingen. 1916-1918.</i>		
499	499 - 500 jan.-1 mei 1916.
A - L.	1 pak
500	M - Z.	1 pak

501	501 - 502 24 apr.-2 aug. 1916. A - L.	1 pak
502	M - Z.	1 pak
503	503 - 504 aug. 1916-8 jan. 1917. A - K.	1 pak
504	L - Z.	1 pak
505	505 - 506 23 dec. 1916.-27 apr. 1917. A - K.	1 pak
506	L - Z.	1 pak
507	507 - 508 27 apr.-13 sept., 23 okt. 1917. A - K.	1 pak
508	L - Z.	1 pak
509	509 - 510 18 sept. 1917-2 mei 1918. A - K.	1 pak
510	L - Z.	1 pak
511	511 - 51 20 feb.-sept. 1918. A - K.	1 pak
512	L - Z.	1 pak

-
- 513 513 - 514 sept. 1918-mei 1919.
A - K. 1 pak
- 514 L - Z. 1 pak
- 515 (3) Informatieverwerking betreffende gewonde, overleden,
getransporteerde, krijgsgevangen en begraven militairen
Lijsten van vervoerbare Duitse gewonde militairen. 30 aug.-2 sept.
1914. 1 omslag
- 516 Opnamelijsten van gewonde militairen in de ambulances van
Namen [Namur]. 1914. 1 omslag
- 517 Kopieën van opnamelijsten en opnamelijsten van de ambulances te
Vilvoorde, Grimbergen, Meise, Asse en Opwijk. 1914-1915. 1 omslag
- 518 *518 - 526 Kopieën van opnamelijsten en opnamelijsten en
-registers van Belgische en Duitse gewonde militairen in de
Brusselse "ambulances". 1914-1915.*
Hospitaal Sint-Pieter, "ambulances" 1 en 3. 1 omslag
- 519 Hospitaal Sint-Jan, "ambulances" 2, 4 en 78. 1 omslag
- 520 "Ambulances 5-10". 1 omslag
- 521 "Ambulances 11-20". 1 omslag
- 522 "Ambulances 21-30". 1 omslag
- 523 "Ambulances 31-40". 1 omslag
- 524 "Ambulances 41-50". 1 omslag

-
- 525 "Ambulances 51-100". 1 omslag
- 526 "Ambulances 101-600". 1 omslag
- 527 Ingekomen brieven en postkaarten van H. Haesen betreffende inlichtingen van de herbegraving van gesneuvelde militairen in de regio Mechelen. oktober 1915-mei 1916, augustus 1917. 1 omslag
- 528 Dossier inzake de explosie in de munitiefabriek van Gravelle te Le Havre op 11 december 1915. december 1915-januari 1916. 1 omslag
- 529 *529 - 530 Geleidebrieven en lijsten van gewonde, gesneuvelde en begraven Belgische militairen in militaire hospitalen in België, Frankrijk en Engeland. 1915, 1918-1919.*
dec. 1915, nov. 1918-jan. 1919. 1 pak
- 530 dec. 1918-jan. 1919. 1 pak
- 531 Lijsten van Belgische militairen verzorgd in Groot-Brittannië, opgesteld door het "Bureau du Correspondance belge" van het "Wounded Allied Relief Committee" te Londen. 1915-1916. 1 pak
- 532 Ingekomen brieven en minuten van lijsten van begraven militairen. 1915-1918. 1 omslag
- 533 *533 - 534 Ingekomen transportberichten ("avis de mutation") van de oorlogsinvaliden van het Rode Kruishospitaal in het Koninklijk Paleis. 1915-1919.*
17 aug. 1915-1916. 1 omslag
- 534 10 jan. 1917-10 feb. 1919. 1 omslag
- 535 Lijsten van Belgische militairen, opgesteld door het "Comité d'aide et d'apprentissage aux Invalides de la Guerre". 1916-1918. 1 pak

- 536 - 537 *"Totenliste", lijsten van overleden Belgische krijgsgevangenen. 1917-1919.*
- 536 Lijsten opgesteld door de Duitse overheid. 12 apr., 5 juni 1917, 2 sept. 1918.
1 omslag
- 537 Lijsten opgesteld door het "Zentral Nachweise Buro" van het Internationale Comité van het Rode Kruis. 20 mei-17 nov. 1919.
1 omslag
- 538 (4) Informatieverwerving betreffende gesneuvelde militairen aan de hand van de lijsten gepubliceerd door het Ministerie van Oorlog Briefwisseling met particulieren en het Belgisch Bureau voor Inlichtingen betreffende krijgsgevangenen en geïnterneerden aangaande de lijsten van gesneuvelden opgesteld door het Ministerie van Oorlog en verschenen als bijlagen in het "Belgisch Staatsblad". 30 augustus-oktober 1915, 5 mei, juli 1916.
1 omslag
- 539 - 546 *Lijsten van soldaten en officieren gevallen op het veld van eer, opgenomen als bijlagen in het Belgisch Staatsblad en geleidebrieven van het "Agence Internationale des Prisonniers de Guerre" van het Internationale Rode Kruiscomité te Genève. 1916-1917, 1920-1922.*
- 539 Tweede lijst. [ca. 1916]
1 omslag
- 540 Derde lijst, met geleidebrief van het "Agence Internationale des Prisonniers de Guerre" van het Internationale Rode Kruiscomité te Genève. 12 juni 1916.
1 omslag
- 541 Vierde lijst en geleidebrief van het "Agence Internationale des Prisonniers de Guerre" van het Internationale Rode Kruiscomité te Genève. 25 okt. 1916.
1 omslag
- 542 Vijfde lijst, met twee geleidebrieven van het "Agence Internationale des Prisonniers de Guerre" van het Internationale Rode Kruiscomité te Genève. 26 apr. 1917.
1 omslag
- 543 Zesde lijst. [1917].
1 omslag

-
- 544 Achtste lijst. 28 apr. 1920. 1 omslag
- 545 Negende lijst. 9 nov. 1921. 1 omslag
- 546 Tiende lijst. 7 okt. 1922. 1 pak
- 547 Eerste lijst van officieren verdwenen tijdens de veldtocht, opgenomen als bijlage in het "Belgisch Staatsblad". 20 november 1921. 1 omslag
- 548 (5) Publicaties
Briefwisseling van dokter Antoine Depage met Paul Otlet, directeur van de "Permanence des Associations Intellectuelles" betreffende publicatie van de verzamelde inlichtingen. 12-19 augustus 1914. 1 omslag
- 549 *549 - 555 Lijsten van gesneuvelde soldaten. 1914-1918.*
"Première liste des soldats belges morts pour la patrie publiée par le Bureau belge de Renseignements sur les soldats malades, blessés ou décédés dirigé par le Comité médical de la Croix Rouge de Belgique", eerste lijst van gesneuvelde Belgische soldaten, uitgegeven door het Belgisch Bureel van inlichtingen over de zieke, gekwetste of overleden soldaten. 1915. 1 deel
- 550 "Deuxième liste des soldats belges morts pour la patrie publiée par le Bureau belge de Renseignements sur les soldats malades, blessés ou décédés dirigé par le Comité médical de la Croix Rouge de Belgique - Tweede lijst der Belgische soldaten gesneuveld voor het vaderland uitgegeven door het Belgisch Bureel van inlichtingen over de zieke, gekwetste of overleden soldaten, bestuurd door het Comité médical van het Rode Kruis van België". 1915. 1 deel
- 551 "Troisième liste des soldats belges morts pour la patrie publiée par le Bureau belge de Renseignements sur les soldats malades, blessés ou décédés dirigé par le Comité médical de la Croix Rouge de Belgique - Derde lijst der Belgische soldaten gesneuveld voor het vaderland uitgegeven door het Belgisch Bureel van inlichtingen over de zieke, gekwetste of overleden soldaten, bestuurd door het Comité médical van het Rode Kruis van België". 1916. 1 deel

- 552 "Quatrième liste des soldats belges morts pour la patrie publiée par le Bureau belge de Renseignements sur les soldats malades, blessés ou décédés dirigé par le Comité médical de la Croix Rouge de Belgique - Vierde lijst der Belgische soldaten gesneuveld voor het vaderland uitgegeven door het Belgisch Bureau van inlichtingen over de zieke, gekwetste of overleden soldaten, bestuurd door het Comité médical van het Rode Kruis van België". 1916.
1 deel
- 553 "Cinquième liste des soldats belges morts pour la patrie publiée par le Bureau belge de Renseignements sur les soldats malades, blessés ou décédés dirigé par le Comité médical de la Croix Rouge de Belgique - Vijfde lijst der Belgische soldaten gesneuveld voor het vaderland uitgegeven door het Belgisch Bureau van inlichtingen over de zieke, gekwetste of overleden soldaten, bestuurd door het Comité médical van het Rode Kruis van België". 1917.
1 deel
- 554 "Sixième liste des soldats belges morts pour la patrie publiée par le Bureau belge de Renseignements sur les soldats malades, blessés ou décédés dirigé par le Comité médical de la Croix Rouge de Belgique - Zesde lijst der Belgische soldaten gesneuveld voor het vaderland uitgegeven door het Belgisch Bureau van inlichtingen over de zieke, gekwetste of overleden soldaten, bestuurd door het Comité médical van het Rode Kruis van België". 1917.
1 deel
- 555 "Septième liste des soldats belges morts pour la patrie publiée par le Bureau belge de Renseignements sur les soldats malades, blessés ou décédés dirigé par le Comité médical de la Croix Rouge de Belgique - Zevende lijst der Belgische soldaten gesneuveld voor het vaderland uitgegeven door het Belgisch Bureau van inlichtingen over de zieke, gekwetste of overleden soldaten, bestuurd door het Comité médical van het Rode Kruis van België" . 1918.
1 deel
- 556 Briefwisseling met gemeenten betreffende te laat ontvangen inlichtingen en lijsten van soldaten gesneuveld of begraven op het territorium van Belgische gemeenten toegezonden door diverse gemeentelijke instanties. 1915-1916.
1 pak
- 557 *B. DE "AMBULANCE" VAN HET KONINKLIJK PALEIS*
Minuten van uitgaande brieven van dokter Louis Leboeuf aan graaf Hatzfeld-Trachenberg, aan prof. dr. Pannwitz, hoofd van de Medische Dienst van de Duitse overheid, en aan particulieren

-
- betreffende inlichtingen over opgenomen militairen. mei-10 juni, 24 november 1915. 1 pak
- 558 Opnamelijsten van de "ambulance". 29 september-6 november, 24 december 1915. 1 omslag
- 559 - 562 Minuten van de dagelijkse overzichten van activiteiten van opgenomen militairen, verzonden naar de Duitse overheid. 1916-1918.
- 559 "Eerste semester 1916". jan.-juni 1916. 1 pak
- 560 "Tweede semester 1916". juli-dec. 1916. 1 pak
- 561 "Eerste trimester 1917". jan.-mrt. 1917. 1 omslag
- 562 "janvier-nov. 1918". 29 jan.-7 nov. 1918. 1 omslag
- 563 *B. HET HYGIËNISCH COMITÉ*
Briefwisseling van het Hygiënisch Comité met de "Alliance Internationale de Défense Sanitaire" betreffende de heropgravingen te Epegem en Weerde. februari 1915. 1 omslag
- 564 Briefwisseling van het Hygiënisch Comité aan graaf Hatzfeld-Trachenberg en aan prof. dr. Pannwitz, hoofd van de Medische Dienst van de Duitse overheid betreffende de werking van het Comité. maart-april 1915. 1 omslag
- C. COMITÉS IN HET BUITENLAND OPGERICHT TER VERWERVING VAN FONDSSEN*
1. HET ANGLO-BELGISCH COMITÉ
- 565 *A. ACTIVITEITENRAPPORTEN*
"Croix-Rouge de Belgique. Anglo-Belgian Committee sous le patronage de SM la Reine des Belges. Rapport 1915-1916". 1917. 1 deel

B. INLICHTINGENVERWERVING BETREFFENDE BELGISCHE MILITAIRES IN GROOT-BRITANNIË

- 566 - 567 Lijsten van Belgische militairen in Groot-Brittannië heropgenomen in hun eenheden. 1914-1915.
- 566 1914-1915. 1 pak
- 567 Eerste bijlage, 1915. 1 omslag
- 568 Lijsten van gewonde Belgische militairen verzorgd in Groot-Brittannië, opgesteld door het "Bureau du Correspondance belge" van het "Wounded Allies Relief Committee". 1915. 1 omslag
- 569 Lijsten van de adressen van de naar de burgerstaat verwezen Belgische militairen in Groot-Brittannië. [1915?]. 1 omslag

C. FONDSSENVERWERVING

- 570 - 573 "Newspaper Cuttings", plakboeken met krantenknipsels en stukken betreffende fondsenwerving voor en nieuwsberichten van het Belgische Rode Kruis in Groot-Brittannië. 1915-1918.
- 570 8 juni-20 juli 1915. 1 deel
- 571 8 juli-2 dec. 1915. 1 deel
- 572 2 dec. 1915-10 nov. 1916. 1 deel
- 573 14 dec. 1916, 1917, 21 dec. 1918. 1 deel
- 574 "L'année glorieuse de l'armée de l'Yser, 1914-1915. Clichés uniques de la cérémonie de la présentation du Prince Léopold de Belgique au 12ème de Ligne. Belgian Red Cross" [Album 2], Fotoalbum van het Belgische leger verkocht ten voordele van het Belgische Rode Kruis. [1915]. 1 deel
- 575 Krantenartikels van "L'Indépendance Belge" met overzichtslijsten van giften voor november 1916 - februari 1917. 1917.

1 omslag

- 576** *D. SAMENWERKING MET BRITSE INSTELLINGEN*
"King Albert's Hospitals. Rapport de l'exercice 1914-1915",
jaarverslag van de King Albert's Hospitals. 1915.
1 deel
- 577** "The Belgian Field Hospital", jaarverslag van "The Belgian Field
Hospital". 1915.
1 deel
- 578** Brochures en foto's betreffende de types van "ambulances" van het
"Belgian Field Ambulance Service Committee". [1915?].
1 omslag
- 579** "Report of the Belgian Field Ambulance Service Committee",
jaarverslag van het Belgian Field Ambulance Service Committee.
1916.
1 stuk
2. HET COMITEIT VAN NEDERLAND EN KOLONIËN
- A. ACTIVITEITENRAPPORTEN*
- 580** 580 - 582 Activiteitenrapporten. 1915-1918.
"Roode Kruis van België. Comiteit voor Nederland en Koloniën.
1915-1916". [1916].
1 deel
- 581** "Croix Rouge de Belgique. Comité de Hollande et ses Colonies.
1916-1917 / Roode Kruis van België. Comité voor Nederland en
Koloniën. 1916-1917". [1917].
2 delen
- 582** "Croix Rouge de Belgique. Comité de Hollande et ses Colonies.
1917-1918" [1919].
1 deel
- B. FONDSSENWERVING*
- 583** Programmaboekje en brochures van liefdadigheidsfeesten van de
sectie van Breda. 1915-1917.
1 deel en 2 stukken
- 584** Foto's van de brancardierwagens aangekocht door het ondercomité
van Breda. [ca. 1915]

9 stukken

- 585** "La Haye, le 27 octobre 1916. Grande soirée de bienfaisance au profit de la Croix Rouge de Belgique", programmaboekje. 1916.
1 stuk
- 586** Lidkaart van Jan Nyes, vicevoorzitter van het ondercomité van Breda. 1918.
1 stuk

III. LOKALE AFDELINGEN

A. ANTWERPEN

587 Paspoorten van Eugenia Lippens-Osterrieth. 9 augustus, 28 september 1914. 2 stukken

588 Activiteitenrapport voor de periode 1914-1919 van het Comité van Antwerpen. [ca.1919]. 1 stuk

B. BRUSSEL

589 - 591 ACTIVITEITENRAPPORTEN VAN COMITÉS. 1914, 1919-[CA. 1920].
589 Activiteitenrapport voor de periode 1914-1919 van het Comité van Anderlecht. 30 augustus 1919. 1 stuk

590 "Croix Rouge de Belgique. Comité d'Ixelles. Rapport sur l'activité du Comité pendant la période de la Guerre 1914-1918", activiteitenrapport van het Comité van Elsene [Ixelles]. [1920]. 1 deel

591 Activiteitenrapport van het Comité van Sint-Joost-ten-Node [Saint-Josse-ten-Noode]. 12 oktober 1914. 1 stuk

C. CHAMPION

592 Activiteitenrapport van het Comité van Champion. [ca. 1918] 1 stuk

D. GENT

593 "Rapports sur les travaux du Comité de Gand de la Croix-Rouge durant la guerre 1914-1919", activiteitenrapport van Edmond De Schamphelaere en Théodore Peeters van het Comité van Gent. 1919. 1 deel

E. KINKEMPOIS

594 "Ambulance de Kinkempois. Quelques Documents relatifs à son Activité de 1914 à 1918 ". 1 stuk

- F. LUIK [LIÈGE]*
- 595 Rapport van 22 april 1917 van de " Cercle d'assistance aux prisonniers débilisés. 1917. 1 stuk
- 596 "Croix Rouge de Belgique. Comité liégeois pendant la Guerre de 1914-1919", activiteitenrapport voor de periode 1914-1919 van E. Snyers van het Comité van Luik [Liège]. 1919. 1 deel
- 597 "Quatorze mois d'ambulance chez les Filles de la Croix. 1914-1916", activiteitenrapport van dokter A. Delseemme. 1937. 1 omslag
- G. MECHELEN*
- 598 Rapporten en opnamelijst van gewonde Belgische militairen bij de gevechten van augustus 1914 van de ambulance van Mechelen. 1919. 1 omslag
- H. SINT-TRUIDEN*
- 599 "Rapport sur les opérations des Comités de Secours aux Prisonniers de Guerre du Canton de St.-Trond ", activiteitenrapport. februari 1919. 1 deel
- I. SPA*
- 600 - 674 FOTO'S VAN HET "HÔPITAL-VOLANT III. D.A. N° 2", [BELGISCHE RODE KRUIS?], HOSPITAAL TE SPA. [1914-1918].
- 600 - 635 FOTO'S VAN GROOT FORMAAT. [1914-1918].
- 600 Directiecomité van het hospitaal / Comité directeur de l'hôpital [B1]. 1 stuk
- 601 Toedienen van verbanden in het Frans paviljoen / Placement de pansements au pavillon français [B2]. 1 stuk
- 602 Toedienen van verbanden in het Frans paviljoen / Placement de pansements au pavillon français [B3]. 1 stuk

-
603	Hospitaal ingericht in het Hôtel de Flandre / Hôpital installé dans l'Hôtel de Flandre [B4].	1 stuk
604	Personeel van het Hôtel de Flandre / Personnel de l'Hôtel de Flandre [B5].	1 stuk
605	Paviljoen van de Duitse gewonden / Pavillon des blessés allemands [B8].	1 stuk
606	Duitse gewonden / Blessés allemands [B9].	1 stuk
607	Hospitaal van het Kursaal / Hôpital du Kursaal [B10].	1 stuk
608	Soldaten die een stapel geweren tonen / Soldats exhibant une balle de fusils [B11].	1 stuk
609	Medisch korps van de hospitalen / Corps médical des hôpitaux [B12].	1 stuk
610	Aankomst van luitenant Raffin (Frans officier) / Arrivée du lieutenant Raffin (officier français) [B13].	1 stuk
611	Herstellende Franse gewonden in het park van het hospitaal / Blessés français convalescents dans le parc de l'hôpital [B14].	1 stuk
612	Paviljoen van de Duitse gewonden / Pavillon des blessés allemands [B15].	1 stuk
613	Duitse gewonden / Blessés allemands [B16].	1 stuk
614	Herstellende personen te Nivezé (Spa) / Convalescents à Nivezé (Spa) [B17].	1 stuk
615	Zaal van het hospitaal te Nivezé (Spa) / Salle de l'hôpital de Nivezé (Spa) [B19].	1 stuk

616	Zicht op het hospitaal te Nivezé (Spa) / Vue de l'hôpital de Nivezé (Spa) [B20].	1 stuk
617	Hospitaal de la Galerie / Hôpital de la Galerie [B21].	1 stuk
618	Naaikamer / Ouvroir [B22].	1 stuk
619	Intendance van het hospitaal / Intendance de l'hôpital [B23].	1 stuk
620	Belgische gewonden / Blessés belges.	1 stuk
621	Hospitaal van het paleis van de koningin / Hôpital du palais de la reine [B25].	1 stuk
622	Paviljoen van de Belgische gewonden / Pavillon des blessés belges [B26].	1 stuk
623	Paviljoen van de Belgische gewonden / Pavillon des blessés belges [B27].	1 stuk
624	Verpleegster in het biologielaboratorium / Infirmière au laboratoire de biologie [B31].	1 stuk
625	Microscopische preparaten / Préparations au microscope [B32].	1 stuk
626	Intendance [B33].	1 stuk
627	Verbandenzaal / Salle des pansements [B34].	1 stuk
628	Groep brancardiers / Groupe de brancardiers [B35].	1 stuk
629	Operatiezaal / Salle d'opération [B36].	1 stuk
630	Groep verpleegsters / Groupe d'infirmières [B37].	1 stuk

-
631	Secretariaat / Secrétariat [B40].	1 stuk
632	Kantoorsuite / Bureau des bains [B41].	1 stuk
633	Franse gewonden / Blessés français [B42].	1 stuk
634	Bacteriologisch en biologisch laboratorium / Laboratoire de bactériologie et biologie [B44].	1 stuk
635	Microscopische preparaten / Préparations au microscope [B45].	1 stuk
636	<i>636 - 673 FOTO'S VAN KLEIN FORMAAT. [1914-1918].</i>
Groep geamputeerde Duitsers / Groupe d'amputés allemands [C531].	1 stuk
637	Kapper / Barbier [C532].	1 stuk
638	Duitse ambulance / Ambulance allemande [C533].	1 stuk
639	Groep Duitse soldaten / Groupe de soldats allemands [C534].	1 stuk
640	Duitse gewonden in de galerij Léopold II / Blessés allemands dans la galerie Léopold II [C535].	1 stuk
641	Belgische gewonden en herstellende Duitsers / Blessés belges et allemands convalescents [C536].	1 stuk
642	Duitse gewonden / Blessés allemands [C537].	1 stuk
643	Duitse gewonden / Blessés allemands [C538].	1 stuk
644	Terugkeer van gedesinfecteerd materiaal / Retour du matériel venant de la désinfection [C539].	

		1 stuk
645	Duitse ambulance / Ambulance allemande [C540].	1 stuk
646	Personeel en gewonden rusten uit / Personnel et blessés au repos [C541].	1 stuk
647	Twee Duitse officieren / Deux officiers allemands [C542].	1 stuk
648	Vertrek van een zending / Départ d'une mission [C543].	1 stuk
649	Belgische gewonden spelen kaart / Blessés belges jouant aux cartes [C544].	1 stuk
650	Franse luitenant Roxas gewond aan het hoofd / Lieutenant français Roxas blessé à la tête [C545].	1 stuk
651	Herstellende gewonden in de galerij / Blessés convalescents dans la galerie [C546].	1 stuk
652	Belgische gewonden / Blessés belges [C547].	1 stuk
653	Belgische gewonden in het park / Blessés belges dans le parc [C548].	1 stuk
654	Advocaat-generaal doet verslag van zijn zending (zoektocht naar levensmiddelen) / Avocat-général rendant compte de sa mission (recherche de vivres) [C549].	1 stuk
655	Nonni Abdel Kader, Algerijns werkmans met matriculenummer 13.003, geraakt door een shrapnel vlakbij zijn neus / Nonni Abdel Kader, travailleur algérien, matricule 13.003 atteint d'un shrapnell près du nez [C550].	1 stuk
656	Luitenant Raffin bij zijn wandeling / Lieutenant Raffin pendant ses promenades [C551].	1 stuk

-
- 657 Groep in het Parc de Sept heures / Groupe dans le Parc de Sept heures [C552].
1 stuk
- 658 Luitenant Raffin keert terug van een wandeling / Lieutenant Raffin rentrant de promenade [C553].
1 stuk
- 659 Bezoek van een oude dame / Visite d'une vieille dame [C554].
1 stuk
- 660 Vervoer van een Senegalees naar de verbandenzaal / Transport d'un Sénégalais à la Salle des pansements [C555].
1 stuk
- 661 Duitse gewonden / Blessés allemands [C556].
1 stuk
- 662 Luitenant Raffin in gesprek met de hoofdgeneesheer / Lieutenant Raffin en conversation avec le médecin-chef [C557].
1 stuk
- 663 Frans officier met geneesheren en verpleegsters / Officier français avec médecins et infirmières [C558].
1 stuk
- 664 Frans officier in het park / Officier français dans le parc [C559].
1 stuk
- 665 Frans officier in het Parc de Sept heures / Officier français dans le Parc de Sept heures [C560].
1 stuk
- 666 Nieuwsmededeling aan Franse officieren / Communication de nouvelles à des officiers français [C561].
1 stuk
- 667 Frans officier in het park van het hospitaal / Officier français dans le parc de l'hôpital [C562].
1 stuk
- 668 Luitenant Raffin maakt vooruitgang / Lieutenant Raffin faisant des progrès [C563].
1 stuk
- 669 Herstellende Franse gevangenen in het park / Prisonniers français en convalescence dans le parc [C564].
1 stuk

-
- 670 Schedelbreuk in genezing / Fracture du crâne en guérison [C565].
1 stuk
- 671 Zwaargewonde Algerijn in openlucht / Grand blessé algérien au
grand air [C566].
1 stuk
- 672 Franse gewonden / Blessés français [C567].
1 stuk
- 673 Herstellende Belgische gewonden / Blessés belges convalescents
[C568].
1 stuk
- 674 Röntgenfoto's en foto's van verwondingen. [1914-1918].
17 stukken
- 675 *J. VILVOORDE*
Activiteitenrapport van de ambulance van Vilvoorde. 20 juni 1921.
1 stuk

IV. ARCHIEF VAN JOHN VAN SCHAICK, JR.

A. ALGEMEEN

- 676 Verslag van J. van Schaick, Jr. : "The Little Corner Never Conquered. The Story of the American Red Cross War Work for Belgium". 1922.
1 deel
- 677 Verslag van Ernest P. Bicknell : "With the Red Cross in Europe, 1917-1922". 1938.
1 deel
- 678 Postkaarten bestemd voor John van Schaick vanwege de Belgische aalmoezenier van la Chartreuse de Neuville, [1915-1919?].
2 stukken

B. FOTO'S

- 679 Foto's van koning Albert I, koningin Elisabeth en van leden van de koninklijke familie. 1914-1918.
9 stukken
- 680 Foto's genomen bij de opvang van Belgische kinderen door het Frans-Amerikaans Comité te Parijs. 1915.
7 stukken

681 - 702 FOTO'S EN LIJST VAN FOTO'S VAN BELGISCHE VLUCHTELINGEN OF GEÏNTERNEERDEN IN NEDERLAND EN VAN LEDEN VAN DE HULPCOMITÉS VOOR BELGEN IN NEDERLAND. [1914-1915].

- 681 Lijst van foto's genomen in Nederland, 1915.
1 stuk
- 682 682 - 693 GENUMMERDE FOTO'S. [1914-1915].
Foto's 1-6 betreffende Harderwijk.
5 stukken
- 683 Foto's 7-13 betreffende Zeist.
7 stukken
- 684 Foto's 14-25 betreffende Uden.
10 stukken
- 685 Foto's 38, 78-79 betreffende Kloosterzande en Haarlem.
3 stukken

-
686	Foto's 97, 99, 100, 103, 105, 106, 110, 112, 114-115 betreffende Groningen (Engelse geïnterneerden).	10 stukken
687	Foto's 141, 142, 145, 147, 150, 151, 153, 154, 156, 159, 172, 177, 178, 196, 199, 200, 202, 203, 207, 213, 215, 219-224, 226-228, 231-235, 237, 240 en 241 betreffende Belgische vluchtelingen in Bergen op Zoom en Rotterdam.	38 stukken
688	Foto's 249, 251, 253 (Vlissingen en Kloosterzande).	3 stukken
689	Foto's 257 en 258 betreffende Hulst en Ardenburg.	2 stukken
690	Foto's 274, 281, 283, 284 betreffende Ede.	4 stukken
691	Foto's 290, 291, 292, 293, 294, 295 betreffende Roosendaal.	6 stukken
692	Foto's 302, 312, 320 betreffende Uden en Harderwijk.	3 stukken
693	Foto's 377, 379, 380 (niet nader geïdentificeerde plaatsen).	3 stukken
694	<i>694 - 698 ONGENUMMERDE FOTO'S. [1914-1915].</i>
Vluchtelingen in een tent te Bergen op Zoom.	9 stukken
695	Vluchtelingen te Nunspeet.	15 stukken
696	Geïnterneerden te Harderwijk en Amersfoort.	3 stukken
697	Vluchtelingen en kampen te Aardenburg, Cadzand, Sluis, Ostburg, Breskens en langs de Belgisch-Nederlandse grens.	8 stukken
698	Vluchtelingen in de duinen.	1 stuk

-
- 699 699 - 702 FOTO'S VAN VOORAANSTAANDE FIGUREN. 1915.
Afscheidsdiner te ere van M. Jenkinson, gehouden te Rotterdam op
24 april 1915. 1915. 1 stuk
- 700 Diner van Amerikanen uit diverse werken en verenigingen actief te
Rotterdam, gefotografeerd op 17 juni 1915. 2 stukken
- 701 J.S. de Bruyn, nachtportier ("Nightporter") in het Staatshotel. 1 stuk
- 702 Germaine Bonabo, verpleegster van het Rode Kruis en haar
echtgenoot, een geïnterneerde soldaat te Harderwijk. 1 stuk
- 703 Foto's van leden van de Rockefeller Commission, van de U.S. Red
Cross Mission en van personen die met hen samenwerken. 1915-
1919. 31 stukken
- 704 704 - 713 FOTO'S EN POSTKAARTEN VAN OPVANGCENTRA EN
ORGANISATIES WERKZAAM TEN BEHOEVE VAN BELGISCHE
VLUCHTELINGEN EN INVALIDE SOLDATEN IN FRANKRIJK. 1915-1919.
Schoolkolonie van Barentin (Château de Malaise). 5 stukken
- 705 Schoolkolonie van Calais (Château Saint-Pierre). 2 stukken
- 706 Schoolkolonie van Criquetot-sur-Ouville. 5 stukken
- 707 Kinderbewaarpplaats van Gravelle (Le Havre). 18 stukken
- 708 School van la Chartreuse de Neuville (Montreuil-sur-Mer) 8 stukken
- 709 Petit-Port-Philippe. 1 stuk
- 710 Heropvoedingsinstituut van Port-Villez (bezoek van het
Amerikaanse Rode Kruis op 5 februari 1918). 2 stukken

-
- 711 Schoolkolonies van de Groupe de Rouen (bezoek van het Amerikaanse Rode Kruis op 4 juli 1918).
14 stukken
- 712 Kolonies van Wisques en Wizernes.
5 stukken
- 713 Niet nader geïdentificeerde plaatsen.
5 stukken
- 714 - 718 FOTO'S EN LIJST VAN FOTO'S GENOMEN DOOR R.C.TOMS BIJ EEN BEZOEK AAN DE VERWOESTE REGIO VAN DE SOMME EN AISNE IN JUNI 1917. 1917.
- 714 Lijst van foto's genomen tijdens het bezoek.
1 stuk
- 715 Foto's nr. 1-15.
15 stukken
- 716 Foto's nr. 16-30.
15 stukken
- 717 Foto's nr. 30-50.
14 stukken
- 718 Foto's nr. 51-61.
11 stukken
- 719 Foto's van de Fotografische Dienst van het Franse leger van de verwoestingen en van het front in Frankrijk en in België. [ca. 1917].
71 stukken
- 720 Foto's van het front, van scholen, van fabrieken, van soldaten en van vernielingen genomen door de Fotografische Dienst van het Belgisch leger. [ca. 1917-1918].
1 omslag
- 721 - 728 FOTO'S VAN PLAATSEN EN PERSONEN BEZOCHT OF ONDERSTEUND DOOR HET AMERIKAANSE RODE KRUIS. 1917-1918.
- 721 Belgisch hospitaal van Beveren-aan-de-Ijzer.
4 stukken
- 722 School van Boitshoucke (Booitshoeke).
4 stukken
- 723 Weeshuis te Brussel.

		3 stukken
724	Buitenkant van de Militaire Kring in De Panne.	1 stuk
725	Elisabethhospitaal te Poperinge.	4 stukken
726	School van de Koningin te Wulveringem.	15 stukken
727	Dames die zorg dragen voor Belgische kinderen in De Panne en Vinkem.	5 stukken
728	Theatergezelschap aan het front.	6 stukken
729	Foto's genomen bij een officieel bezoek van het Amerikaanse Rode Kruis aan het Belgisch front, 22 februari 1918. 1918.	16 stukken
730	Foto's van genummerde reeksen 00, 5, 134 en 370 betreffende diverse onderwerpen [Plaatsen en personen]. [1918?].	1 omslag
	731 - 812 FOTOREEKS "8000", GENOMEN DOOR DE FOTOGRAFISCHE DIENST VAN HET AMERIKAANSE RODE KRUIS IN BELGIË. 1918-1919.	
731	Lijst van onderschriften bij de foto's.	1 stuk
	732 - 781 FOTO'S VAN GROOT FORMAAT. 1918-1919.	
732	Straat in Oostende in november 1918 / Rue d'Ostende en novembre 1918 [8441b].	1 stuk
733	Een vrachtwagen steekt een tijdelijke brug over / Camion passant sur un pont provisoire [8442b].	1 stuk
734	Brug te Oostende / Pont à Ostende [8443b].	1 stuk
735	Kardinaal Mercier te Mechelen / Cardinal Mercier à Malines [8797].	1 stuk

-
- 736 Intrede van de koninklijke familie te Brussel / Entrée de la famille royale à Bruxelles [8798].
1 stuk
- 737 Koninklijke familie voor het Paleis der Natie / Famille royale devant le Palais de la Nation [8799].
1 stuk
- 738 Intrede van de koninklijke familie te Brussel / Entrée de la famille royale à Bruxelles [8800].
1 stuk
- 739 Bezoek van het Amerikaanse Rode Kruis aan de Leeuw van Waterloo / Visite de la Croix-Rouge américaine au Lion de Waterloo [8801].
1 stuk
- 740 Adolphe Max bij de intrede van de koninklijke familie te Brussel / Adolphe Max lors de l'entrée de la famille royale à Bruxelles [8802].
1 stuk
- 741 Verwoest huis tussen Brugge en Gent / Maison en ruine entre Bruges et Gand [8803].
1 stuk
- 742 Afgevaardigden van het Amerikaanse Rode Kruis brengen hulde aan het graf van Edith Cavell aan de Nationale Schietbaan / Délégués de la Croix-Rouge américaine se recueillant sur la tombe d'Edith Cavell au Tir national [8804].
1 stuk
- 743 Graven aan de Nationale Schietbaan / Tombes au Tir national [8805].
1 stuk
- 744 Operatoren nemen foto's aan de Nationale Schietbaan / Opérateurs prenant des prises de vue au Tir national [8806].
1 stuk
- 745 Tijdelijke brug aan de ingang van Brugge / Pont provisoire à l'entrée de Bruges [8807].
1 stuk
- 746 Poort aan de ingang van Brugge / Porte à l'entrée de Bruges [8808].
1 stuk
- 747 Mevr. Rolin-Hymans verlaat met een kind een schuilplaats in De

-
- Panne / Mme. Rolin-Hymans sortant d'un abri avec un enfant à La Panne [8809]. 1 stuk
- 748 Aankondigingspaneel van hulp door het Amerikaanse Rode Kruis / Panneau annonçant une aide de la Croix-Rouge américaine [8810]. 1 stuk
- 749 Bezoek van het Amerikaanse Rode Kruis aan de Leeuw van Waterloo / Visite de la Croix-Rouge américaine au Lion de Waterloo [8813]. 1 stuk
- 750 Menigte bij de intrede van de koninklijke familie te Brussel / Foule lors de l'entrée de la famille royale à Bruxelles [8814]. 1 stuk
- 751 Entrepot in Brugge / Entrepôt à Bruges [8815]. 1 stuk
- 752 Ambulance van het Belgische Rode Kruis te Waregem / Ambulance de la Croix-Rouge belge à Waregem [8816]. 1 stuk
- 753 Menigte bij de intrede van de koninklijke familie te Brussel / Foule lors de l'entrée de la famille royale à Bruxelles [8817]. 1 stuk
- 754 Koninklijke familie bij de intrede te Brussel / Famille royale lors de son entrée à Bruxelles [8818]. 1 stuk
- 755 Ingang van de School van de Koningin - Jardin Marie-José te Vinkem / Entrée de l'Ecole de la Reine - Jardin Marie-José à Vinckem [8819]. 1 stuk
- 756 Militaire cinema voor Belgische soldaten (wellicht in Le Havre) / Cinéma militaire pour soldats belges (probablement au Havre) [8820]. 1 stuk
- 757 Vernielde brug aan de ingang van Brugge / Pont détruit à l'entrée de Bruges [8821]. 1 stuk
- 758 Menigte voor het Paleis der Natie (wellicht ter gelegenheid van de intrede van de koninklijke familie te Brussel) / Foule devant le Palais de la Nation (probablement à l'occasion de l'entrée de la famille royale à Bruxelles) [8822].

-
		1 stuk
759	Intrede van Belgische troepen in een stad bij de Bevrijding / Entrée des troupes belges dans une ville à la Libération [8826].	1 stuk
760	Ingang van de Nationale Schietbaan / Entrée du Tir National [8827].	1 stuk
761	Ingang van een militaire cinema te Brugge / Entrée d'un cinéma militaire à Bruges [8828].	1 stuk
762	Marktplein te Leuven / Place du Marché à Louvain [8829].	1 stuk
763	Een operator loopt door een straat / Opérateur marchant dans une rue [8830].	1 stuk
764	Schuiloord voor kinderen in De Panne / Abri pour enfants à La Panne [8831].	1 stuk
765	Barak van het Amerikaanse Rode Kruis te Leisele / Baraque de la Croix-Rouge américaine à Leysele [8832].	1 stuk
766	Kinderen meegenomen naar een schuilplaats in de Panne / Enfants emmenés dans un abri à La Panne [8833].	1 stuk
767	Vernielde bibliotheek van Leuven / Bibliothèque de Louvain détruite [8834].	1 stuk
768	Barak van het Amerikaanse Rode Kruis te Leisele / Baraque de la Croix-Rouge américaine à Leysele [8835].	1 stuk
769	Crèche van Mevrouw Rolin in De Panne / Crèche de Madame Rolin à La Panne [8836].	1 stuk
770	Barak van het Amerikaanse Rode Kruis te Adinkerke / Baraque de la Croix-Rouge américaine à Adinkerque [8837].	1 stuk
771	Barak van het Amerikaanse Rode Kruis te Adinkerke / Baraque de la	

-
- Croix-Rouge américaine à Adinkerque [8838]. 1 stuk
- 772 Buitenzicht van het hospitaal L'Océan in de Panne / Vue extérieure de l'Hôpital de L'Océan à La Panne [8839]. 1 stuk
- 773 Barak van het Amerikaanse Rode Kruis te Leisele / Baraque de la Croix-Rouge américaine à Leysele [8840]. 1 stuk
- 774 Intrede van Belgische troepen in een dorp / Entrée des troupes belges dans un village [8845]. 1 stuk
- 775 Belgische troepen marcheren op een baan bij de Bevrijding / Troupes belges marchant sur une route à la Libération [8846]. 1 stuk
- 776 Belgische troepen doorkruisen een dorp bij de Bevrijding / Troupes belges traversant un village à la Libération [8847]. 1 stuk
- 777 Menigte in een straat te Antwerpen / Foules dans une rue d'Anvers [8848]. 1 stuk
- 778 Schouwing van de Belgische troepen / Passage en revue de troupes belges [8849]. 1 stuk
- 779 Operator in een straat te Antwerpen / Opérateur dans une rue d'Anvers [8850]. 1 stuk
- 780 Major Lee maakt zijn intrede in een dorp / Major Lee faisant son entrée dans un village [8851]. 1 stuk
- 781 Zicht op Waregem / Vue de Waregem [--]. 1 stuk
- 782 *782 - 784 FOTO'S VAN MIDDELGROOT FORMAAT. 1918-1919.*
Gefotografeerde kinderen te Vinkem / Enfants photographiés à Vinckem [8880]. 1 stuk

-
- 783 Uitzicht, wellicht op de haven van Oostende / Vue probablement du port d'Ostende [8881].
1 stuk
- 784 Gefotografeerde kinderen te Vinkem / Enfants photographiés à Vinckem [8906].
1 stuk
- 785 *785 - 812 FOTO'S VAN KLEIN FORMAAT. 1918-1919.*
Graf van Edith Cavell aan de Nationale Schietbaan / Tombe d'Edith Cavell au Tir national [8880bis].
1 stuk
- 786 Koninklijke familie voor het Paleis der Natie / Famille royale devant le Palais de la Nation [8881].
1 stuk
- 787 Zicht op de Grote Markt van Leuven / Vue de la Grand-place de Louvain [8882] .
1 stuk
- 788 Zicht op de heuvel van de Leeuw van Waterloo, met operatoren aan het werk / Vue de la Butte du Lion de Waterloo avec des opérateurs au travail [8883].
1 stuk
- 789 Vernielde brug te Brugge / Pont détruit à Bruges [8884].
1 stuk
- 790 Vetrek van Majoor Lee uit Brugge / Major Lee quittant Bruges [8885].
1 stuk
- 791 Graf van Edith Cavell aan de Nationale Schietbaan / Tombe d'Edith Cavell au Tir national [8886].
1 stuk
- 792 Intrede van de koninklijke familie te Brussel / Famille royale faisant son entrée à Bruxelles [8887].
1 stuk
- 793 Koninklijke familie voor het Paleis der Natie / Famille royale devant le Palais de la Nation [8888].
1 stuk
- 794 Belgische troepen steken een veld over / Troupes belges traversant un champ [8889].

1 stuk

- 795 Menigte in de Koningsstraat bij de intrede van de koninklijke familie te Brussel / Foule Rue Royale lors de l'entrée de la famille royale à Bruxelles [8890].
1 stuk
- 796 Koninklijke familie voor het Paleis der Natie / Famille royale devant le Palais de la Nation [8891].
1 stuk
- 797 Optocht van Belgische troepen bij de intrede van de koninklijke familie te Brussel / Défilé de troupes belges lors de l'entrée de la famille royale à Bruxelles [8892].
1 stuk
- 798 Koninklijke familie voor het Paleis der Natie / Famille royale devant le Palais de la Nation [8893].
1 stuk
- 799 Uitzicht op Mechelen / Vue de Malines [8894].
1 stuk
- 800 Graf van Edith Cavell aan de Nationale Schietbaan / Tombe d'Edith Cavell au Tir national [8895].
1 stuk
- 801 Graven aan de Nationale Schietbaan / Tombes au Tir national [8896].
1 stuk
- 802 Graven aan de Nationale Schietbaan / Tombes au Tir national [8897].
1 stuk
- 803 Vooruitgeschoven hulppost te Waregem / Poste de secours avancé à Waregem [8898].
1 stuk
- 804 Graf van Edith Cavell aan de Nationale Schietbaan / Tombe d'Edith Cavell au Tir national [8899].
1 stuk
- 805 Koninklijke familie voor het Paleis der Natie / Famille royale devant le Palais de la Nation [8900].
1 stuk
- 806 Autoriteiten voor het Paleis der Natie / Officiels devant le Palais de Nation [8901].

		1 stuk
807	Bezoek van Pershing aan Brussel / Visite de Pershing à Bruxelles [8902].	1 stuk
808	Vitrine van een winkel / Vitrine d'un magasin [8903].	1 stuk
809	Belgische troepen steken een veld over / Troupes belges traversant un champ [8904].	1 stuk
810	Belgische troepen in een straat / Troupes belges dans une rue [8905].	1 stuk
811	Graf van Edith Cavell aan de Nationale Schietbaan / Tombe d'Edith Cavell au Tir national [8907].	1 stuk
812	Vernielde bibliotheek van Leuven / Bibliothèque de Louvain en ruine [8908].	1 stuk
813	813 - 816 FOTO'S VAN DIVERSE PLAATSEN. [1914-1918]. Zichten op Gent.	7 stukken
814	Bureau te Spa, waarin Willem II troonsafstand deed.	1 stuk
815	Uitzichten op ruïnes en op het front.	17 stukken
816	Zichten op een niet nader geïdentificeerd kasteel.	2 stukken
	817 - 825/13 FOTO'S VOORZIEN ALS ILLUSTRATIE BIJ HET BOEK VAN VAN SCHAICK. [1914-1919].	
817	817 - 825/5 ONGENUMMERDE FOTOS'S. [1914-1919]. Een Duits entrepot te Brugge.	1 stuk
818	De koning, de koningin en de erfprins met de verantwoordelijken	

-
- van het Amerikaanse Rode Kruis te Washington, 29 oktober 1919.
1 stuk
- 819 De koningin aan de zetel van het Amerikaanse Rode Kruis te Washington, 29 oktober 1919.
1 stuk
- 820 Een Belgische munitiegraafster aan het werk in Le Havre.
1 stuk
- 821 Kinderen in de crèche te Gravelle.
1 stuk
- 822 Major Lee bij een bezoek aan een kantine voor Belgische soldaten.
1 stuk
- 823 Soldaat Léon Adam in zijn hospitaalbed.
1 stuk
- 824 Duitsers krijgsgevangen gemaakt door het Belgisch leger in september 1918.
1 stuk
- 825 Portret van dokter Depage.
1 stuk
- 825 /1 Emile Vandervelde eet soep aan het front.
1 stuk
- 825 /2 Belgisch soldaat Rémy Vincent, chauffeur van het Amerikaanse Rode Kruis, voor het hospitaal 'L'Océan' in De Panne.
1 stuk
- 825 /3 De koning, de koningin en prins Léopold verlaten het paleis van de gouverneur te Brugge in november 1918.
1 stuk
- 825 /4 Een Belg gekleed in een mantel geschonken door het Amerikaanse Rode Kruis.
1 stuk
- 825 /5 Verzorging van gewonde kinderen in la Chartreuse de Neuville.
1 stuk
- 825 /6 *825/6 - 825/13 GENUMMERDE FOTO'S. [1914-1919]*
Koning Albert in uniform [P38].
1 stuk

-
825 /7	Foto van officieren van het Belgisch GQG (Ruquoy, Detail et Maglinse) aangeboden aan Van Schaick, 22 februari 1918 [P111].	1 stuk
825 /8	Kinderen verzorgd door Mevr. Rolin in De Panne [P112].	1 stuk
825 /9	De koning bezoekt de School van de Koningin te Wulveringem [P124].	1 stuk
825 /10	De koningin bezoekt de School van de Koningin te Wulveringem [P135].	1 stuk
825 /11	De eerste twee bevrijdde Belgen in november 1918 [P199].	1 stuk
825 /12	Jonge Belgische kantwerksters [P221].	1 stuk
825 /13	Kardinaal Mercier te Mechelen [P232].	1 stuk
<i>C. POSTKAARTEN</i>		
826	826 - 832 BELGISCHE SCHOOLKOLONIES. [1914-1918].
Campeaux.	1 stuk
827	Cayeux-sur-Mer.	1 stuk
828	Grandes Dalles.	6 stukken
829	Ouville-l'Abbaye.	1 stuk
830	Saint-Paër.	1 stuk
831	Saint-Valéry-en-Caux.	1 stuk
832	Varengeville.	

		1 stuk
833	833 - 834 VERNIELINGEN AAN HET FRONT. [1914-1918]. Frankrijk.	2 stukken
834	leper.	6 stukken
835	835 - 836 BIJSTANDSWERKEN. [1914-1918]. Kring van de Belgische Soldaat (Cercle du Soldat Belge) te Calais (Rue des Moulins).	1 stuk
836	Niet nader geïdentificeerd Werk voor gezinsmoeders.	1 stuk
837	837 - 839 VOORAANSTAANDE FIGUREN. [1914-1918]. Georges Demeester op 6-jarige leeftijd.	1 stuk
838	Ernest Solvay en diens echtgenote.	1 stuk
839	Wilhelm II, de kroonprins en Duitse hoogwaardigheidsbekleders tijdens een optocht.	1 stuk
840	840 - 844 FOTO'S GENOMEN TE SPA IN NOVEMBER 1918. 1918. Duitse, Oostenrijkse en Turkse hoogwaardigheidsbekleders.	5 stukken
841	Duitse troepen op de terugtocht.	4 stukken
842	Huis van Auguste Peltzer ingenomen door de kroonprins.	1 stuk
843	Leden van de Intergeallieerde Commissie te Spa.	1 stuk
844	Leden van de Amerikaanse zending te Spa.	1 stuk

-
- 845 845 - 847 BELGISCHE TROEPEN. [1914-1918].
Verzameling van soldaten op een plaats in een niet nader
geïdentificeerde kuststad. 2 stukken
- 846 Intrede van de Belgische troepen te Brugge. 4 stukken
- 847 Intrede van de Belgische troepen en de koninklijke familie te
Brussel in 1918. 5 stukken
- 848 Optocht voor het Witte Huis te Washington. 1913. 1 stuk
- D. TEKENING*
- 849 Portret van een soldaat van het 41ste regiment door G.E. Pelleu (?).
April 1916. 1 stuk
- E. STUKKEN VAN DIVERSE AARD*
- 850 Affiche van een openbare veiling van materiaal afkomstig uit
'L'Océan', De Panne. 28 december 1920. 1 stuk
- 851 Visitekaartje van Brand Whitlock. [1914-1920]. 1 stuk

-
- V. OBJECTEN
- 852 Armband van het Rode Kruis, nr. 90139. [1914-1918]. 1 stuk
- 853 Armband van de "Santé à l'Enfance", Den Haag. [1914-1918] 1 stuk
- 854 Asbak ten voordele van Dubbeltje Belge. 1916. 1 stuk
- 855 Badge met het Rode Kruisinsigne. [1914-1918]. 1 stuk
- 856 Luciferbundel ten voordele van het Franse Rode Kruis. [1914-1918]. 1 stuk
- 857 Medaillon ter herdenking van de activiteiten van het Belgische Rode Kruis. [1919?]. 1 stuk
- 858 Medaillon ter ere van Jean De Mot, gesneuveld te Passendale. 1918. 1 stuk
- 859 Medaillon met de afbeelding van generaal G. Moulaert. [1914-1918]. 1 stuk
- 860 Medaillon ter ere van Marie Depage en Edith Cavell. 1915. 1 stuk
- 861 Medaillon d'hommage de la France à Luik. 1919. 1 stuk
- 862 Medaillon met de afbeelding van Paul Derache. 1929. 1 stuk
- 863 Medaillon ter ere van Pierre Depage. [1918-1920]. 1 stuk
- 864 Plaatje met de afbeelding van koning Albert als soldaat. [1914-1920]. 1 stuk
- 865 Medaillon met de afbeelding van Albert en Elisabeth. 1916. 1 stuk

-
- 866 Medaillon met de afbeelding van "Le Roi Chevalier". [1914-1920].
1 stuk
- 867 Medaillon met de afbeelding van "La Reine de l'Yser". [1914-1920].
1 stuk
- 868 Medaillons met afbeeldingen van Leopold Mélis. [1914-1920].
2 stukken
- 869 Medaillon ter herdenking van het huwelijk van prins Léopold en prinses Astrid. 1926.
1 stuk
- 870 Erkentelijkheidsmedaillon van het Belgische Rode Kruis voor de hulp geboden bij de overstromingen van 1925-1926. [1926].
1 stuk
- 871 Metalen luciferdoos-houder ten voordele van het Kind van den Soldaat en de Krijgsgevangenen in Duitsland, 1914-1915.
1 stuk
- 872 Omhulsel van de patisserie Thijs te Antwerpen. [1914-1915].
1 stuk
- 873 Omhulsel van patisserie, gegeven door Elisabeth aan de frontsoldaten ter ere van Pasen, 1917.
1 stuk
- 874 Rol medisch verband. [1914-1918].
1 stuk
- 875 Verbandpakket van een adjudant (Van Muren?). [1914-1918].
1 stuk
- 876 Metalen uitstalplaatjes voor medaillons. [1914-1930].
11 stukken

VI. FILM

- "Croix Rouge de Belgique: Ambulance de l'Océan", propagandafilm van het Amerikaanse Rode Kruis betreffende de werking van "L'Océan", De Panne en Vinkem. 1917.